

Hévíz város integrált településfejlesztési stratégiája 2017-2023

II. Integrált Településfejlesztési Stratégia

Készült Hévíz Város Önkormányzata megbízásából

Készítette: HÉTFA Elemző Központ Kft.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
1. Bevezetés.....	6
1.1 Helyzetelemzés főbb megállapításai.....	6
1.1.1 Településszerkezet	8
1.1.2 Demográfia, népesség, humán infrastruktúra	8
1.1.3 Gazdaság.....	10
1.1.4 Zöldfelület, környezet.....	10
1.1.5 Épített örökség	11
1.1.6 Közlekedés.....	12
1.1.7 Közművek	12
1.1.8 A fejlesztés kockázatai.....	13
1.1.9 Problématérkép.....	13
1.1.10 A városrészek összehasonlító elemzése	14
2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	17
2.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	17
2.1.1 Hévíz jövőképe	17
2.1.2 Átfogó célok.....	18
2.1.3 Városi szintű középtávú fejlesztési célok	20
2.1.3.1 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Turisztikai szolgáltatás diverzifikációja	21
2.1.3.2 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Gyógyfürdő fejlesztése	25
2.1.3.3 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Nemzetközi és térségi elérhetőség fejlesztése	28
2.1.3.4 Hévíz, a „zöld” város: Környezeti fenntarthatóság fejlesztése	31
2.1.3.5 Hévíz, a vonzó lakóhely: Városi környezet fejlesztése	33
2.1.3.6 Hévíz, a vonzó lakóhely: humán kapacitások és szolgáltatások fejlesztése	38
2.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	41
3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	44
3.1 A stratégiai célok és projektek összefüggései	44
3.2 Kulcsprojektek	50
3.2.1 K1. A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése.....	50
3.2.2 K2. Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése	51
3.2.3 K3. Új városi sportcsarnok kialakítása	51
3.2.4 K4. Nagyparkoló tér felújítása	52

3.2.5	K5. Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja	52
3.2.6	K6. UNESCO világörökség cím megszerzése	53
3.2.7	K7. Hévízi termelői piac felújítása	54
3.2.8	K8. Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása.....	55
3.2.9	K9. Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális háttérének fejlesztése.....	56
3.2.10	K10. Festetics sétány kialakítása	56
3.3	Hálózatos projektek	57
3.3.1	H1. Városi térfigyelő rendszer kialakítása	57
3.3.2	H2. Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem	57
3.3.3	H3. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	58
3.3.4	H4. A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén.....	58
3.3.5	H5. Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)	59
3.3.6	H6. Közúthálózat-fejlesztés	60
3.3.7	H7. A Széchenyi utca felújítása.....	61
3.3.8	H8. Helyi közösségi közlekedés beindítása.....	61
3.4	Akcióterületi projektek	62
3.4.1	Zöld város akcióterület	64
3.4.2	Északi akcióterület.....	64
3.4.3	Központi akcióterület	65
3.4.4	Déli akcióterület	65
3.4.5	Hévízi-tó és környezete akcióterület.....	66
3.5	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához.....	67
3.5.1	Hévíz-Balaton repülőtér fejlesztése	67
3.5.2	„HAK” City.....	67
3.6	A fejlesztések ütemezése	67
3.7	A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	69
4.	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	71
5.	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	75
5.1	Külső összefüggések	75
5.1.1	A stratégiai és a rendezési tervek összhangja	77
5.1.2	A stratégiai és a fejlesztési tervek összhangja.....	78
5.1.2.1	A magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása	78

5.1.2.2	A stratégia illeszkedése a magasabb szintű fejlesztési tervekhez	79
5.1.3	A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása	85
5.2	Belső összefüggések	88
6.	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	89
7.	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	91
7.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	91
7.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása.....	94
7.3	Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során	95
7.4	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	96
7.5	Monitoring rendszer kialakítása	97
7.5.1	A monitoring rendszer feladata és módszertana	97
7.5.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása	98
7.5.3	A monitoring rendszer felépítése	99
7.5.4	Az ITS projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt indikátorok.....	101
	Felhasznált források.....	108

1. Bevezetés

Hévíz városa a Nyugat-dunántúli régió délkeleti felében, a Balatonhoz és a Balatonfelvidékhez közel fekvő település. A várost a természeti adottságai – elsősorban a Hévízi-tó – és az arra épülő szálláshelyek és vendéglátó egységek jelentős turisztikai központtá emelik.

Hévíz város gazdasága elsősorban a Hévízi-tóra épülő egészségturizmusára és az ahhoz kapcsolódó, valamint az azt kiegészítő kereskedelmi szolgáltatásokra épül. Az említett szolgáltatások színvonalának további emelése hozzájárul a település élhetőségéhez, vonzerejéhez és gazdasági teljesítőképességéhez.

Jelen dokumentumban Hévíz városa megfogalmazza középtávú stratégiai prioritásait, illetve az ehhez kapcsolódó főbb fejlesztési projektgondolásait. A stratégiai dokumentum összefoglalja a város alapvető céljait, illetve rész céljait, a kulcsprojektekkel kiegészítve. A csökkenő források szükségessé teszik, hogy a települések előre lefektetett prioritások mentén döntsenek a fejlesztésekről és célzottan erre használják fel a forrásokat a kitűzött prioritások elérése érdekében. Ennek fontos eszközei a hazai gyakorlatban a városfejlesztési dokumentumok, a Településfejlesztési Koncepció (TK) és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS). A fejlesztési dokumentum elődleges célja, hogy az elkészült megalapozó munkarészre támaszkodva meghatározza azokat a koncepcionális és stratégiai fókuszokat, amikre Hévíz az elkövetkezendő 5-15 évben szeretne koncentrálni.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését (Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése alapján).

Hévíz Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra. Az említett kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. A 6. § (1) bekezdés szerint középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

Hévíz Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának feladata, hogy középtávra, a 2017 és 2023 közötti időszakra meghatározza a település legfontosabb fejlesztési céljait és rögzítse a főbb projektjeit, melyeket a már elkészült Településfejlesztési Koncepcióban meghatározott hosszú távú célokra épít.

1.1 Helyzetelemzés főbb megállapításai

Hévíz elmúlt 60 éves történelmére nézve a növekedés, a gyarapodás volt a jellemző, hiszen a város lakosság száma megháromszorozódott, az ország, sőt Európa egyik jelentős üdülővárosává vált. A 2016-ig megvalósult lakó-, üdülő-, intézményi épületek, infrastruktúra, természeti területek megbecsülhetetlen értéket jelentenek. A 4617 lakos, a több mint 7.000 kereskedelmi szálláshely, a több mint 5000 szállodai férőhely, a nyári időszakban a városba látogató kirándulók nagyságrendje és a fürdő befogadóképessége közötti konfliktus egyre szorítóbb, a fejlesztéseknek elsősorban e helyzet feloldása érdekében kell történniük. A népmozgalmi adatok azt mutatják, hogy a város természetes

szaporodás/fogyás mutatója már 10 éve negatív, a bevándorlás-elvándorlás különbözete az utóbbi öt évben összességében ugyancsak negatív, a kiskereskedelmi üzletek száma az utóbbi 10 évben csökkent.

A lakásépítés korábbi nagyságrendjének csökkenése, stagnálása elősegítheti a meglévő állomány minőségének javulását. A hatályos településszerkezeti tervben előirányzott lakóterületre még hosszabb távon sem lesz szükség. Öröndetesnek tekinthető a kereskedelmi szálláshelyek számának és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségének folyamatos emelkedése. A városközpontban épült szállodák nemzetközi hírűek, látogatottsági mutatóik igen kedvezőek. Ezek a szállodák az üdülőházas területfelhasználási típusba soroltak, ahol a 30%-os megengedett legnagyobb beépítettség és a 40%-os legkisebb zöldfelület volt a biztosítéka a kellemes pihenési lehetőségeknek. Kedvezőtlen jelenséggként értékelendő az a tény, hogy a kialakult telekstruktúra és magas telekár miatt a bővítések szinte kizárólag telken belül történnek, egyre gyakoribb az övezeti átsorolás (pl. Vt-be) iránti igény.

A gyógyfürdő és környékének védelme a korábbi tervezési fázisokban is alapvető fejlesztési elvként fogalmazódott meg. A tó és környékének terhelését nemcsak a hévízi fejlesztések, hanem a szomszédos települések közvetlenül városhatár menti fejlesztései (Csersegtomaj, Alsópáhok, Keszthely) is veszélyeztetik. A településszerkezet közlekedési konfliktusainak is alapvető oka a nagymértékű fejlesztés és az egykor kialakult közterületek szélessége közötti ellentmondás. A várost elkerülő 71. számú út új lehetőségeket és egyben új problémákat is felszínre hoz (Büki útra való rákötés). Az Ady E. utca funkcióváltása, a tó és védett terület elkerülése, a lapterületek védelme egyértelmű megoldást, döntést igényel. Az északi városrészben az észak-déli irányú utcák összekötése okoz gondokat, a terepadottságok, illetve a már beépített területek megőrzése miatt. A sűrű beépítés, magas szintterület sűrűség eredményezi a parkolási gondot, melyre választ a jól megválasztott nagyobb kapacitású parkolóhelyek kialakítása, a közösségi, a kerékpáros és gyalogos közlekedés létesítményeinek a megépítése adhat.

A városban megvalósítandó fejlesztések sikerességének záloga a megfelelő zöld infrastruktúra létrehozása, amely bekapcsolja a távolabbi városrészeket a központi területek zöldfelületi szövetébe. A beépített területek zöldfelületbe ágyazásának megoldása elengedhetetlen, a zöldgyűrű nyugati oldali záródása tájképi-, tájökölógiai szempontból is fontos követelmény. Az ökológiai elvek mentén történő fejlesztés nemzetközi szinten is elismertethető, megcélozhatja a világörökségi listára való felkerülést. Ez azonkívül, hogy támogatottságot jelent, szemléletformáló hatással is bír. A környező tájjal való kapcsolat előmozdításának, a tájjal való együttélésnek alapvető feltétele, hogy a lakosság értékékként kezelje a lakóhelyének környezetét.

A különböző városrészek fejlesztése során továbbá alapvető fontosságú a zöldfelület bővítése, mert felértékeli az adott részt, vonzóbbá teszi a betelepülők számára. Alapvető elvárás bármilyen beruházás esetén, hogy a zöldfelületi kialakítás a használatbavételi engedély kiadásának feltétele legyen. A város szerepköréből kiindulva mindenképpen zöldfelületi dominanciára kell törekedni a közterületeken. Meglepő, hogy nagyon kevés az a zöldfelületi elem, amely kiemelt figyelemben, védelemben részesülne a városban, mindössze egy helyi védettségű terület van (Hotel Helios parkja). Ezen kívül számos olyan zöldfelületi elem található, amely helyi védelemre lenne érdemes. A zöldfelületek fontossága igényli a fa- és cserjepótlások részletesebb helyi szabályozását is, ez jelenleg csak az országos jogszabály alapján történik.

1.1.1 Településszerkezet

Hévíz elsősorban az idegenforgalom tekintetében került fel a topográfiai és mentális térképekre. Hévíz gyógyüdülő központ és gyógyhely, de járulékosan, kiegészítő jelleggel balatoni kapcsolatai is vannak. A térség közvetlen szomszédsági kapcsolatait leginkább az befolyásolja, hogy több, eltérő jellegű, különböző sajátosságú és funkciójú városi vonzáskörzettel határos. A megyehatáron való fekvés miatt a három szomszédos megye különböző jellegű térségeket és struktúrákat jelenít meg. A Balaton-part, illetve a Balatonparti városok a nemzetközi és hazai idegenforgalomban kivétel nélkül versenytársaként jelennek meg.

Az elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció jövőképe és céljai, illetve a tervezett beavatkozások a város számára kedvezőek, hiszen a gyógyászati turizmushoz, illetve a gyógyvizekhez kapcsolódóan számos megjegyzést találunk. A Nemzeti jövőképet megfogalmazó fejezetben kiemelésre került a városban jelentős szerepet betöltő iparág, mint húzóágazat: „Magyarország gyógyfürdőivel, gyógyvizeivel, gazdag és sokszínű természeti környezetével, egészségipari szolgáltatásaival gyógyító központként működik.” A település hatályos fejlesztési koncepciója 2015-ben került elfogadásra. Az abban megfogalmazott 2030-ig szóló célok teljesülése folyamatban van. A 2014-ben elkészült Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020 fejlesztési céljai és a 2015 óta hatályos Településfejlesztési Koncepció célrendszere tartalmilag illeszkednek egymáshoz.

Hévíz – a megyeszékhely után – a második legsűrűbben lakott zalai város. 2016-ban egy négyzetkilométeren átlagosan 556 fő élt, ami így jóval nagyobb a megyeinél is. 2006 és 2016 között Hévíz lélekszáma 160 fővel nőtt, ami a kedvező vándormozgalmi folyamatok következménye. A halálozások száma ugyanis minden évben felülmúlta az élveszületéseket, tartós természetes fogyást okozva. A népesség életkor szerinti összetételében folytatódott a már hosszabb idő óta hazánkban – és az európai országokban is – tapasztalt szerkezeti változások. A település korfái jól szemléltetik a népesedési folyamatokat, az előregedő népességet. Az öregedési index jelentősen megemelkedett, 2016 végén száz gyermekkorúra már 416 idős személy jutott, ami 240 fővel több, mint az ezredfordulón. Ez az érték jelentősen meghaladja a zalai és országos átlagokat.

1.1.2 Demográfia, népesség, humán infrastruktúra

A város népességének iskolázottsága 2011-ben összességében a megyei átlagnál kedvezőbb volt, mivel a városban az érettségivel, valamint az egyetemi illetve főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya meghaladta, az ennél alacsonyabb iskolai végzettségűeké azonban nem érte el a Zalára jellemzőt. A Zala megyei városok közül a legalább 18 évesek körében Hévízen volt a legnagyobb az érettségizettek aránya, a 25 év felettiek között pedig csak Zalaegerszegen és Keszthelyen alakult kedvezőbben a diplomával rendelkezők hányada. A népesség növekedésével együtt több lett az inaktív keresők túlnyomó részét képviselő nyugdíjas és járadékos a városban, ugyanakkor kevesebb eltartottról (nappali tagozatos tanulók és egyéb eltartottak) kellett a foglalkoztatottaknak gondoskodniuk.

A város munkanélküliségi helyzete 2006 és 2016 között végig jóval kedvezőbb képet mutatott a Zala megyeinél, s a gazdasági válság hatása is mérsékeltebben jelentkezett. A munkaképes korúakhoz mért munkanélküliek száma 2006 és 2016. december 20-a között 1,4 és 4,6% intervallumban mozgott, miközben a megyei mutatók 3,6 és 9,7% között alakultak. A tartós munkanélküliek 1000 lakosra vetített aránya a válság óta fokozatosan

csökkent, 2016-ban 3,9%-on állt, miközben a pályakezdő munkanélküliek aránya az elmúlt évek növekedését megtörve 4,76%-ra csökkent.

A 100 lakosra jutó adófizetők száma az ezredforduló óta egészen 2015-ig csökkenő tendenciát mutatott, ami ellentétes az országos és megyei trendekkel, ahol lassú ütemű, de folyamatos növekedés figyelhető meg. 2016-tól azonban a mutató értéke növekedésnek indult, amivel illeszkedett az országos és a megyei trendhez. 2016-ban Hévízen 100 lakosra 49 adófizető jutott, ami alacsonyabb, mint a megyei és az országos átlag. 2016-ban az egy lakosra jutó személyi jövedelemadó-alap nagyságát illetően Hévíz (900 ezer Ft) a Keszthelyi járás összesített mutatójánál (882 ezer Ft) magasabban rendelkezett, ugyanakkor egy főre vetítve alacsonyabb összeg után fizettek be SZJA-t, mint megyei, vagy országos szinten.

Az egy főre jutó nettó jövedelem esetén szintén hasonló tendencia zajlott le 2006-2016 között, mint az adóalap esetén, vagyis Hévíz városa az időszak alatt az országos, a regionális és a megyei értékektől egyre nagyobb mértékben elmaradt, a járásban élők nettó jövedelme pedig megközelítette a városban élők egy főre jutó jövedelmi szintjét. 2016-ban Hévízen az egy főre jutó nettó jövedelem 669 ezer Ft volt, mellyel csak a járás értékét (657 ezer Ft) haladta meg.

Hévízen, mint kiemelt üdülővárosban színes és gazdag kulturális élet zajlik, mely az év minden szakára egyaránt jellemző. Ebben jelentős szerepe van a városi rendezvények mellett a magas színvonalú szállodák rendezvénysorozatainak is. A városban rendre három helyszínen folyamatosan zajlanak a programok, melyek teret adnak a hagyományos ünnepek, évfordulók mellett az országos szintű eseményekhez való csatlakozásnak is. 2016-ban a városban 6 alkotó művészeti közösség 93 taggal tevékenykedik. A rendszeres művelődési foglalkozások száma az elmúlt időszak jelentős növekedését csökkenés váltotta, 2016-ban 140-re csökkent a számuk. 2016-ban a települési könyvtárak összesen több mint 18 ezer kötettel rendelkeznek. Egy beiratkozott olvasóra 23 kölcsönzési egység jutott, ami meghaladja a megyei átlagot. A Fontana Filmszínházat 2004-ben újították fel, s 104 férőhelyen napi háromszori előadást láthatnak az érdeklődők számára. Híres Hévíz termelői piaca is, mely sokszínűsége miatt egyúttal „kulturális folklórként” is funkcionál. Hévíz város szoros kapcsolatot ápol más országokkal is, így testvérvárosai között német, horvát, orosz és kínai is megtalálható. A testvérvárosi kapcsolatok az idegenforgalomban való kölcsönös együttműködés mellett a más kultúrák megismerését is szolgálják.

Hévízen a lakosság alapellátását három házi orvos, valamint egy házi gyermekorvos biztosította. Egy orvosra kevesebb lakos jut, mint a megyében. A Szent András Kórház, mint egészségügyi szolgáltató intézmény működik Hévízen. A kórház biztosította a város és a környező települések járóbeteg-ellátását is. A lakosságra vetített szakellátási órák száma közel két és félszerese a megyei átlagnak. A gyógyfürdő szolgáltatásait évente több mint 300 ezer biztosított járóbeteg veszi igénybe. A fürdőkben évente megjelent vendégek, betegek száma meghaladja az egymilliót, közülük számosan visszatérők hazánkából és más földrésről egyaránt.

Hévízen az Illyés Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a város, valamint Nemesbük, Vindornyaszőlős községek önkormányzatainak társult intézménye. Mind az osztályok, mind a gyermekek száma jelentősen csökkent az elmúlt évtizedben. A város középiskolája, a Bibó István Alternatív Gimnázium és Szakközépiskola a személyiség fejlesztésére és kibontakozására épít, a tanulók kommunikációs képességeinek fejlesztésével összefüggésben. A középiskola diákjai közül tízből kevesebb, mint három volt helyi lakosú (23%), a többi vidékről járt be.

1.1.3 Gazdaság

Hévíz, mint népszerű üdülőhely az ország második leglátogatottabb települése. A város gazdaságában így a turizmus és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások meghatározó szerepet töltenek be. Az ide látogatókat 2015-ben 31 kereskedelmi és 487 egyéb szálláshely összesen mintegy 10336 férőhellyel fogadta. A legnagyobb fogadóképességgel a szállodák rendelkeztek: 2016 év közepén 24 hotelben 5701 fő elszállásolására volt lehetőség. A város kereskedelmi szálláshelyeinek férőhely száma az elmúlt öt évben összességében 19,6%-kal nőtt. 2016-ban Hévíz kereskedelmi szálláshelyeit 223 ezer vendég több mint 1 millió éjszakára kereste fel. Egy vendég átlagosan 4,6 éjszakára foglalt szállást. A külföldiek hosszabban időztek a szállásokon átlagosan 5,9 éjszakát. Hévízen jelentős a külföldi vendégek száma, az összes vendég 46,7%-át a külföldiek alkották, azonban az eltöltött éjszakák kétharmadát a külföldi vendégek adták. A külföldiek döntően Németországból, Ausztriából és Oroszországból érkeztek a városba. Emellett kisebb arányban kínai, szlovák és a cseh vendégek is érkeztek. A leghosszabb tartózkodási idő (11 éjszaka) az izraeli vendégekhez köthető, s foglalásaik száma is meghaladta a tízezret. Az országban regisztrált orosz vendégéjszakák közül minden harmadikat Hévízen töltötték. A külföldi vendégek érdeklődését fokozza a jó megközelíthetőség, melyet a közúti összeköttetésen túl a közeli sármelléki repülőtér is kedvezően befolyásol. A havi statisztikák szerint a város idegenforgalma éves szinten viszonylag kiegyenlített, a szezonális nem jelentős.

Hévízen magas a vállalkozássűrűség, a jelentős turistaforgalom miatt pedig élénk a lakosság aktivitása. A városban 2015-ben minden egyes négyzetkilométeren átlagosan 76 vállalkozás működött.

A lakások és üdülőket vizsgálva megállapítható, hogy a fiatalabb korszerkezet és a gazdasági fellendülés eredményeként a lakások felszereltsége kimagaslóan kedvező a városban. A legutolsó népszámlálás időpontjában a hévízi lakások 99%-a összkomfortos, vagy komfortos kategóriába tartozott, ami még a két megyei jogú városra jellemzőnél is magasabb. Félkomfortos, vagy annál alacsonyabb fokozatba tartozó lakás mindössze 53 db volt a városban. Az önkormányzat gazdálkodása stabil, a cél a pénzügyi egyensúly fenntartása. A város kötelező és az önként vállalt feladatait – a Polgármesteri Hivatallal együtt – hét költségvetési szervvel, valamint négy gazdasági társasággal látta el.

1.1.4 Zöldfelület, környezet

Természeti- táji adottságokat tekintve a közigazgatási terület keleti és nyugati oldalán teljesen eltérő megjelenéssel találkozhatunk, amelyek tájképi, tájökölógiai szempontokat tekintve is jól nyomon követhetők. A keleti oldalon, a tó és az azt körülölelő véderdők, valamint az ehhez kapcsolódó védett lápok egy észak-déli irányultságú, nagyrészt összefüggő ökológiai-zöldfelületi gyűrűt alkotnak a beépített területekhez kapcsolódva. Ebből következően a települési fogadókapuk megjelenése, a településszegély feltáródása példaértékű. Ebben a sávban együtt jelenik meg, és kerül ellentétbe a rekreációs igény kiszolgálását célzó tájhasználat a természetvédelem érdekeivel.

Annak ellenére, hogy védett terület alkotja a közigazgatási terület keleti sávját, ez a sáv – főként a délkeleti, tavat magába foglaló része – nagyon leterhelt. Ezt tetézi, hogy a tóhoz az északi oldalon kapcsolódó városrész környezeti szempontból erősen terhelt (buszpályaudvar), és zöldfelületekkel a rosszul ellátott. A keleti oldalon kevés területre

jellemezhető természetközeli növényállománnyal, azonban ez a sáv mégis felbecsülhetetlen a város élhetősége, a tó fennmaradása szempontjából.

A természetvédelem és a városfejlesztés tó- és lápvédelmi érdekei közösek kell, hogy legyenek. Hévíz nyugati oldala ezzel szemben teljesen ellentétes képet tükröz. A nyugati oldalon is ex lege védett lápterületek húzódnak és ökológiai hálózat fedi le a Páhoki-csatorna völgyét. A völgyet nyugati oldalon a Zalavári-hát határolja, s innen érkeve a feltároló látványt teljesen uralja a település beépített területeinek képe. Ez a feltáródás nem előnyös, a településszegély zöldfelületi lehatárolása környezetvédelmi, kondicionáló, esztétikai szempontból is kívánatosabb. Ez a probléma nyomon követhető az egész nyugati oldalon. A települési zöldgyűrű záródásának hiánya, a nyugati oldal művi elemeinek (elkerülő út) tájba történő illeszkedés hiányosságai egyben a zöldfolyosók hiányát is eredményezik.

A település további terjeszkedésére északi irányban van lehetőség, ahol kevesebb ökológiai konfliktus generálódik. Az északi városrész közelmúltban kiépült utcaszakaszainak (pl., Kisfaludy utca, Fecske utca) képe rávilágít arra a hiányosságra, hogy az új lakóterületek (beépített területek) kialakításánál a környező tájjal való kapcsolatot is meg kell teremteni, mintegy beágyazni a tájba a városszövetet. Ennek első lépése a településszegély sávjában markáns zöldfelületi dominanciájú tengelyek, területek kialakítása. Ez jelenleg az északi városrész peremterületein nagyrészt hiányzik. A zöldfolyosó rendszer csak akkor működhet jól, és kompenzálhatja a művi elemek által létrehozott ökológiai gátat, ha a zöldfolyosó hálózatnak a települési zöldfelületi rendszer is része. Ehhez a településszegély sávjának, mint kapcsolódó területnek zöldfelületi fejlesztése szükséges.

A vizsgálatok alapján kimutatható, hogy a zöldfelületi rendszer elemei mind mennyiségi, mind minőségi értelemben csökkenő tendenciát mutatnak délről észak felé haladva. Ez a lakókertekre, zöldterületekre és fasori zöldsávokra egyaránt igaz. A fasori zöldsávoknál is szembetűnő, hogy a déli, tóhoz közeli, korábban kialakult városrészi szövetében idősebb fasorok figyelhetők meg, mint északabbra, bár ennek minőségi értelemben gyakran fordítottja jelentkezik. Az idősebb fasorok egészségi állapota általában rosszabb (Honvéd u., Zrínyi u. déli része), mint a később telepített, fiatalabb fasoroké. Az északi városrész zöldfelületi hiányosságain kívül a külterület északi, északnyugati részén is hiányoznak a zöldfolyosók. Ezek a tényezők erősen gyengítik is egymást, hiszen az északi városrész kisvárosias lakótövezeti szövetében (Lk), a telekosztásból fakadó kis kertméret negatív hatásai a fasori zöldsávok hiányosságaival párosulnak. Az ettől északabbra lévő lakóövezetek ugyan szellősebb beépítettségűek (Lke), de rendezetlen közterületi kialakításukkal (járda hiánya, burkolatlan útszakaszok), hiányos, vagy hiányzó zöldfelületi sávjaikkal egy leszakadó, periférikus városrész benyomását keltik (Fecske u., Szabó Lőrinc u., Dr. Babocsay u. északi szakaszai). Az északi irányba történő további fejlesztés csak a városrész zöldfelületi (és közterület rendezési) problémáinak feloldásával javasolt.

1.1.5 Épített örökség

A város meglehetősen gazdag az épített örökségekben, számos régészeti lelet, szobor, emlékmű és emléktábla valamint feszület díszíti a várost. Helyi védettség alatt álló ingatlanok között számos villa, lakóház, utcák valamint a település gyógyturisztikai profiljához szorosan kapcsolódó kórház épületegyüttese is fellelhető.

A város legfontosabb területe a Hévízi-tó és annak közvetlen környezete. A funkciók koncentrálódása a város Széchenyi utca közvetlen környezetében és attól délre figyelhető meg, ezért a forgalom és ehhez kapcsolódóan a turizmus is ezeken a területeken

összpontosul. Ennek következtében a város északi része, mely távol esik a tótól, kiesik a város turisztikailag frekvenciált részeiből, ezért periférikus térségnek számít.

1.1.6 Közlekedés

Hévíz nemzetközi tekintetben utasforgalom szempontjából jól megközelíthető. A várostól 13 km-re délre található Sármelléken Magyarország egyik vidéki reptere, amely menetrend szerinti, valamint charter járatokat is fogad. Az érkező vendégek fogadásáról, Hévízre történő továbbutaztatásáról a beutaztatást szervező szállodák és utazási irodák gondoskodnak. A repülőtér üzemeltetésében a város komoly áldozatot vállal. Hévíz város hálózati kapcsolatai országos vonatkozásban kissé kedvezőtlenek, mivel jelenleg főhálózati elem nem éri el, egyelőre csak alsóbbrendű úthálózat biztosítja a közúti kapcsolatait.

A települést gyorsforgalmi utak sem érintik. Közlekedési kapcsolata a szomszédos településekkel kielégítő, azonban hiányoznak a hálózatból a közvetlen településközi utak. Közúti közösségi közlekedéssel jól elérhető, az ország számos városából van közvetlen buszjárat Hévízre. Vasúti, vízi közlekedés a város közlekedését nem szolgálja.

A kerékpáros közlekedés létesítményei az országos törzshálózati elemek tekintetében kiépültek, azonban a helyi kerékpáros közlekedés feltételei hiányosak. Kombinált közlekedéshez szükséges létesítmények, nincsenek kiépítve.

A településszerkezetét alapvetően meghatározza a 7332 j. összekötőút és a 73178 j. bekötőút, melyek Magyar Állami tulajdonban vannak. A legnagyobb ellentmondás a városi közlekedés területén az, hogy a város főhálózatát képező 7332 j. országos mellékút a védett tó mellett halad. A másik országos közút szintén olyan területen halad, ahol a város csökkentett forgalmú övezete és sétáló övezete lenne szükséges. A helyi belső úthálózat elsősorban kiépítettség tekintetében hiányosak. A burkolatok jelentős része nem megfelelő, felújításra szorul.

A forgalom nagyság alapján az Ady E. u. és a Széchenyi u. terheltsége kiemelkedő. A városi közúti csomópontok közül elsősorban az Ady E. u-hoz és a Széchenyi u-hoz csatlakozó mellékutak csomópontjai problémásabbak (kapacitáshiány, láthatóság, stb.). A városban közúti közösségi közlekedés jelenleg 2 járatral működik, ezen felül ide sorolható a turisztikai jelentőségű Dottó menetrendszerinti közlekedése.

A gyalogos közlekedés elemei jelentősen ki vannak építve, azonban egy kicsit a spontaneitás jellemzi. A burkolatok élettartamuk végén járnak. A motorizációs túlterheltség miatt elsősorban a parkolás okoz problémát a város területén. A tudatos parkoló rendszerek szükségesek. A város területén az egyes közlekedési ágak közötti kapcsolatok nem kiépítettek.

1.1.7 Közművek

A kilencvenes évek közepére a vezetékes vízellátás a megye minden településén, így Hévízen is teljesen kiépült, ivóvízzel a lakásállomány szinte teljes egésze ellátott. Hévízen az ivóvíz és szennyvíz-szolgáltatást a döntő részben állami tulajdonban lévő Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. biztosítja. Hévizet ellátó kisregionális vízmű összeköttetésbe áll a NYBRV-vel és az Észak-zalai Víz és Csatornamű regionális rendszerével. Az NYBRV-vel a kapcsolat a hévízi áttemelőn keresztül valósult meg, mely jelenleg a rendszer fő vízbázisa. Keszthely és Hévíz településeken elválasztott rendszerű szennyvízelvezetés működik regionális szennyvízelvezető rendszerbe illeszkedően. A régióba tartozó települések

szennyvízelvezetése csatlakozik Keszthely és Hévíz szennyvízelvezető rendszeréhez. A szennyvízcsatorna állapota általában az életkorának megfelelő. Egyes szakaszokon lejtés, korrózió és vízzárósági problémák miatt cseréje indokolt. Ugyanígy a műtárgyak és gépészeti berendezéseik állapota folyamatosan felülvizsgálandó, karbantartásukról, korszerűsítésükről gondoskodni kell. Meg kell szüntetni az illegális csapadékvíz bekötéseket, melyek a szennyvíztelepet lökészerűen terhelik. A regionális szennyvíztisztító telep Keszthely déli területén található.

A városban a villamosenergia-ellátás teljes körű, a szolgáltatást az E.ON Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Zrt. biztosítja. A vezetékes gázhálózat hossza az ezredfordulót követően számottevően nem változott, a bővülés az új lakásépítésekhez kötődött: 2016-ban 51,1 km-t tett ki, ami 2,8 km-rel hosszabb a 2000. évinél. A lakásbekötések száma évről-évre emelkedik, 2016-ban megközelítette a 90%-ot. A településen ebből eredően nem épült ki a távhőszolgáltatás, a lakások közel 92 százaléka gázzal fűt, a többi lakás egyéb módon (vegyes tüzelés, elektromos kályha, cserépkályha stb.) biztosítja a szobahőmérsékletet.

A lakosság fajlagos energia és vízfogyasztása a megyei átlagnál valamivel magasabb, de a háztartási vezetékes gáz kivételével 2000 óta valamelyest mérséklődött.

1.1.8 A fejlesztés kockázatai

A fejlesztéseknek alapvetően két jelentős kockázata van, az egyik a Hévízi-tó és környező terület eladhatóságának visszaesése, a másik a város északi felének turisztikai bekapcsolása.

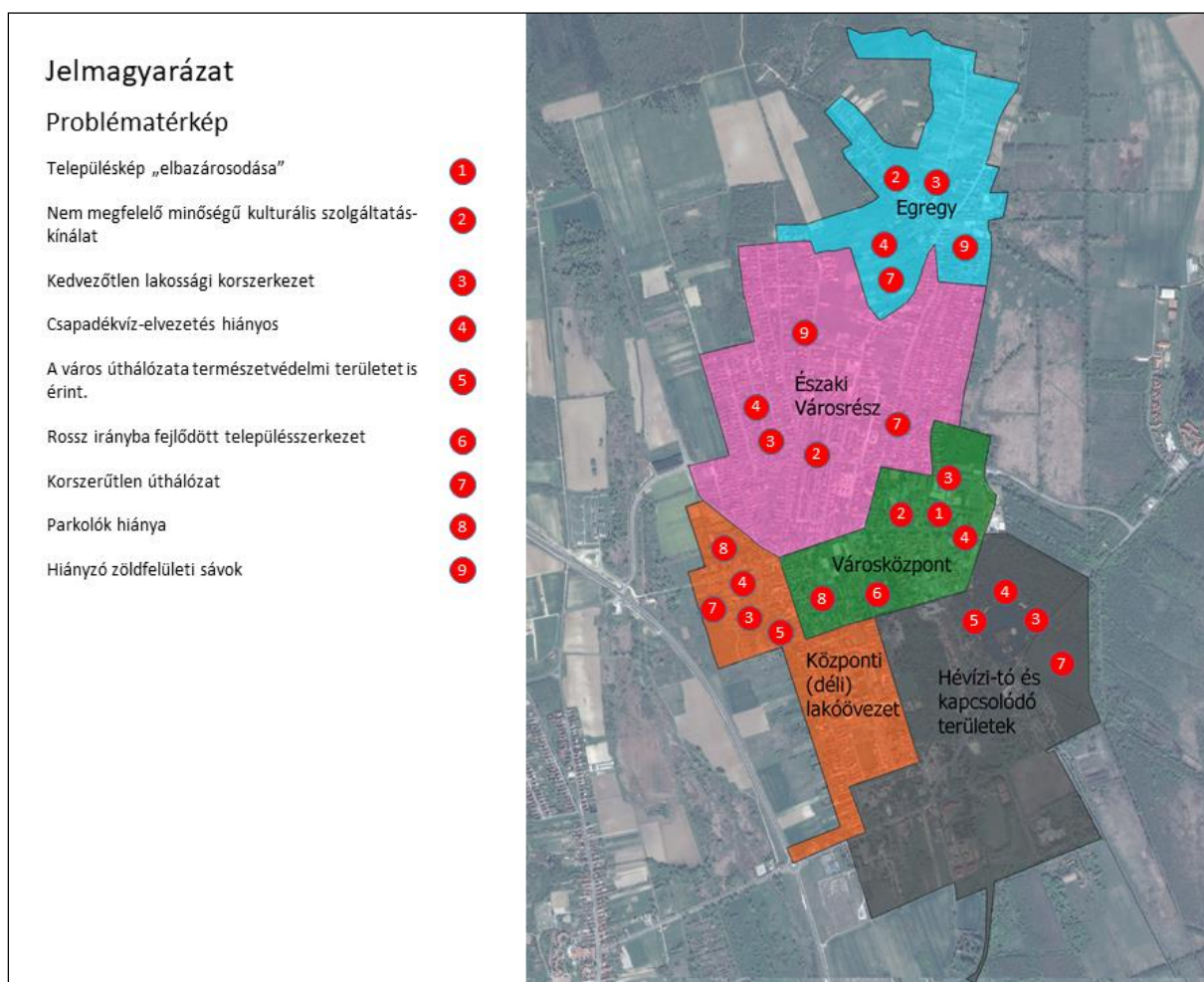
A Hévízi-tó és környező terület eladhatóságának visszaesése elkerülése érdekében a városnak több dologra kell felkészülnie. A városnak fel kell készülnie többek között arra, hogy a következő években a tervezett fejlesztések hatására tovább növekszik a turisták száma a városban, amely jelentős környezeti terheléssel jár együtt. Ez mind a közúti, mind a gyalogos forgalmat egyaránt magába foglalja. A környezeti terhelés megfelelő számbavételével elkerülhető lehet a tó és annak környezetének degradációja, aminek hatására a tó megőrizheti jelenlegi állapotát. Ugyanakkor figyelemmel kell kísérni a versenytársak beruházásait is, mert azok akár potenciális turistákat szívhathatnak el a várostól. Továbbá figyelemmel kell kísérni a klímaváltozás során bekövetkező hatásokat, és annak megfelelően fel kell készülni az esetleges változtatásokra.

A város északi felének turisztikai bekapcsolásának elmaradása szorosan kapcsolódik a Hévízi-tóhoz, mivel olyan turisztikai potenciált rejt a terület, amelynek a városba történő integrálása pozitívan hathat a Hévízi-tóra épülő vendéglátó egységek forgalmára is. Azonban a fejlesztések megvalósulása nem jelenti egyértelműen azt, hogy a város északi fele azonnal beintegrálódik a város turisztikai életébe, ehhez tudatos döntések és a jól átgondolt marketingstratégia szükséges.

1.1.9 Problématérkép

A Hévízen azonosított problémák térképi megjelenítését az úgynevezett problématerkép hivatott szemléltetni. A térkép célja a város kritikus területeinek, pontjainak a térképi ábrázolása. A térkép területileg próbálja koncentrálni a megalapozó vizsgálat SWOT-análízisében feltüntetett valamint ábrázolható gyengeségeit és veszélyeit.

1. ábra: Problématérkép

Forrás: Saját szerkesztés

1.1.10 A városrészek összehasonlító elemzése

Hévíz városát öt, szerkezetileg, városképi megjelenésben, területhasználati jellemzőkben és karakterében elkülönülő városrészre lehet bontani. Az öt városrész részletesen elemzése a 2011-es Népszámlálás demográfiai, társadalmi, gazdasági és lakásállományi adataira támaszkodva készült el. Az elemzés során az egyes városrészek az egymáshoz és a városhoz képesti relatív helyzetét mutatja be az egyes dimenziók alapján.

A városban az alábbi főbb funkciókat lehet megkülönböztetni:

- Városközponti
- Egészségügyi, oktatási, kulturális
- Turisztikai
- Kereskedelmi

A településfejlesztési koncepcióban szereplő városrészi megnevezések változatlanul szerepelnek jelen dokumentumban is, azonban területi lehatárolásuk kissé eltér attól.

Hévíz városának 2 városrésze, a Központi (déli) lakóövezet és az Északi városrész népességszáma haladja meg az 1000 főt, a népesség több mint háromnegyede itt lakik. A többi városrész közül a Városközpont városrészben közel 600 fő lakik, a városrész

elsősorban a városi funkciók ellátását biztosítja. A másik két városrész közül a Hévízi-tó és kapcsolódó területek városrész elsősorban turisztikai funkciót, az Egregy városrész pedig mezőgazdasági funkciót lát el.

1. táblázat: Hévíz városrészeinek főbb demográfiai, társadalmi és gazdasági mutatói.

Városrészek megnevezése	Lakónépesség száma (fő)	Öregségi index (%)	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában (%)	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (15-59 év közötti korosztályból) (%)	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)
Hévíz összesen	4715	301	21,8	29,2	19,9
Egregy	294	197	16,5	27,0	27,3
Hévízi-tó és kapcsolódó t.	202	595	16,3	25,7	28,1
Központi (déli) lakóövezet	1432	346	20,5	27,1	20,5
Városközpont	584	384	27,0	34,6	22,8
Északi városrész	2200	252	22,5	29,5	17,4

Forrás: KSH – Népszámlálás 2011

2. táblázat: Városrészek funkcióellátottsága

Városrész megnevezése	Lakó	Mezőgazdasági	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Turisztikai	Közigazgatási	Egészségügyi, oktatási, kulturális	Zöldfelületi	Közlekedési	Sport, rekreáció
Egregy	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat
Hévízi-tó és kapcsolódó t.	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Erős kapcsolat
Központi (déli) lakóövezet	Erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat
Városközpont	Erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat
Északi városrész	Erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Gyenge vagy nincs kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat	Közepesen erős kapcsolat

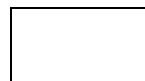
Erős kapcsolat

Közepesen erős kapcsolat

Gyenge vagy nincs kapcsolat

Forrás: saját szerkesztés

2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

2.1.1 Hévíz jövőképe

Hévíz város hosszú távú stratégiai célja 2030-ra Európa tíz legismertebb és legkedveltebb, magas minőségű, exkluzív szolgáltatáskínálatot nyújtó gyógyfürdőhelyének egyikévé válni.

Ehhez kapcsolódva:

- Magyarország Budapest melletti másik kiemelt jelentőségű, nemzetközileg is versenyképes turisztikai desztinációjához méltó szolgáltatási kínálat és arculat létrehozása, fenntartása.
- Hévíz váljon a térségi komplex fejlesztési célok, így elsősorban a Közép-Európa gyógyászati és rekreációs központjává válás megvalósításának motorjává.
- A város lakóhely funkcióinak erősítése, vonzó élet- és lakótér kialakítása.

Hévíz jövőjét Európa legnagyobb, egyedülálló adottságokkal rendelkező termálvizes gyógytava és az arra épülő egészségturizmus határozza meg. Kiemelt jelentőséggel bír a **Hévízi-tó világörökségi rangba emelését célzó folyamat**, amely célkitűzés meghatározó a tóra és adottságaira épülő infrastruktúrák, szolgáltatások jövőbeni fejlesztésében, átalakításában. Mindazonáltal – a világörökségi törekvésektől függetlenül is – **a következő években a turisztikai kínálat erősítésére, egyes irányok hangsúlyozására van szükség annak érdekében, hogy Hévíz nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét versenytársaival szemben.**

A turisztikai tendenciákra, a regionális és nemzetközi versenytársak kínálatára és városunk által elérni kívánt célokra tekintettel az alábbi területek erősítését tervezzük:

- Egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése – bizonyítékokon alapuló orvoslás alapjainak megerősítése.
- Hévízi-tó turisztikai tehermentesítése a gyógyító tevékenység elsődlegességének biztosítása érdekében.
- „Hévíz a gyógyvízen túl...”: kulturális, rendezvény- és konferenciaturizmus valamint a sportturizmus fejlesztése (profli és amatőr sportolók számára széleskörű szolgáltatáspaletta kialakítása illetve annak ösztönzése).
- Arculatformáló, nemzetközileg is jegyzett nagyrendezvények útjára bocsájtása hagyományteremtő jelleggel.

Hévíz azonban nem csak turisztikai desztináció, hanem közel 4 600 ember lakóhelye és a város munkaadói közel 2 ezer embernek biztosítanak munkahelyet. E célcsoportok igényeinek kielégítése merőben más megközelítést igényel, azonban szem előtt kell tartanunk, hogy az itt lakók és a vendégek által használt városi területek és funkciók sok esetben ugyanazok, továbbá azt is, hogy a lakosok és a munkavállalók döntő többsége a turisztikai szektorban tevékenykedik, így a település turisztikai vonzerejét növelni célzó fejlesztések közvetlen hatással vannak mindennapjaikra.

Hévíz, mint lakóhely és élettér fejlesztését alapvetően a következő főbb irányok mentén tartjuk indokoltnak és szükségesnek:

- Átfogó közlekedési fejlesztések végrehajtása: útfelújítás- és építési program valamint környezetbarát közösségi közlekedési rendszer kialakítása.
- A helyi és térségi lakosok számára is használható újabb közösségi terek létrehozása.
- Képzési-oktatási háttér fejlesztése a lakosság illetve a minőségi munkaerő megtartása érdekében.
- A városi-önkormányzati szolgáltatások színvonalának folyamatos emelése.
- Zöld megoldások alkalmazása a városfejlesztési beavatkozások során a környezet megóvása, az erőforrások hatékony és takarékos felhasználása érdekében.

Hévíz Város célstruktúráját a fejlesztési alapelvek, az elérendő jövőkép, illetve ezek érdekében a forrásokkal való leghatékonyabb gazdálkodás határozza meg. A városvezetés a bemutatott pozitív jövőkép beteljesítése és a hosszú távú versenyképesség érdekében olyan célkitűzéseket határoz meg, melyek megteremtik a tartósan fenntartható, egyediséget erősítő minőségi fejlődés feltételeit.

A város hosszú távú stratégiai célkitűzések az alábbi **fejlesztési alapelvekhez** kapcsolódóan kerültek megfogalmazásra és összehangolásra:

- Egyediség: az európai, illetve világviszonylatban is egyedülálló különleges természeti értékekre (gyógytó és gyógyvíz) alapozva,
- Minőség: a gyógyászatban, turizmusban és a kapcsolódó szolgáltatásokban valamint a város működésének egyéb területein,
- Fenntarthatóság: a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat is előtérbe helyező, ezáltal kiegyensúlyozott és hosszútávon megvalósítható fejlődés érdekében,
- Integráció: az egymásra épülő fejlesztések ésszerű rendszerbe foglalása, település határain túlmutató együttműködések ösztönzése a fejlődés érdekében

2.1.2 Átfogó célok

Az átfogó célokat a Településfejlesztési koncepció fogalmazza meg. A Koncepció alapvetően egy értékrendet határoz meg, illetve egy szándékolt fejlesztési irányt jelöl ki, amely megvalósítása és az arra való törekvés sokkal hosszabb távon képes befolyásolni a település jövőjét. A már operatív feladatokat is rögzítő Integrált Településfejlesztési Stratégia 7-éves időtávban gondolkodva vetíti előre azokat a lépéseket, amelyek a települési koncepció valamint az átfogóbb országos és uniós stratégiák megvalósításához járulnak hozzá.

A koncepció és az ITS célrendszerének összefüggését az alábbiakban mutatjuk be:

Koncepció:	Jövőkép megfogalmazása Átfogó városrészi célok rögzítése
ITS:	Tematikus és területi jellegű középtávú fejlesztési célok és beruházási prioritások Középtávú városrészi célok Célokhoz rendelt indikátorok rögzítése

A jövőkép elérése érdekében Hévíz város településfejlesztési koncepciója három átfogó fejlesztési célt jelöl ki, illeszkedve a társadalom, épített és természeti környezet, illetve a gazdaság kihívásaihoz:

1. Hévíz, a nemzetközi fürdőváros: a turisztikai szerepében a gyógyturizmus megerősítése, illetve a turisztikai szolgáltatáskínálat diverzifikációja, a nemzetközi és a térségi elérhetőség fejlesztése
2. Hévíz, a „zöld” város: a Hévízi-gyógytó védelme érdekében a környezeti fenntarthatóság biztosítása, energiahatékonyság növelése, klímavédelem
3. Hévíz, a vonzó lakóhely: humán szolgáltatások és városi funkciók minőségi és mennyiségi fejlesztése

2.1.3 Városi szintű középtávú fejlesztési célok

Európa tíz legismertebb és legkedveltebb exkluzív gyógyfürdőhelye közé tartozni

Hévíz, a nemzetközi fürdőváros		Hévíz, a "zöld" város	Hévíz, a vonzó lakóhely		
Turisztikai szolgáltatás diverzifikáció	Gyógyfürdő fejlesztése	Nemzetközi és térségi elérhetőség fejlesztése	Környezeti fenntarthatóság fejlesztése	Városi környezet fejlesztése	Humán kapacitások és szolgáltatások fejlesztése
Konferencia-és rendezvényturizmus fejlesztése	Hévíz-tó gyógyhatásainak tudományos kutatása, kapcsolódó K+F+I tevékenységek	Hévíz-Balaton Airport fejlesztése	Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása a fejlesztésekben	Városrehabilitációs programok megvalósítása	Szociális szolgáltatások és közösségi terek integrált fejlesztése
Sportturizmus infrastrukturális és szolgáltatási háttérének fejlesztése	Egészségügyi-egészségturisztikai szolgáltatási háttér fejlesztése	Közlekedési rendszer megújítása	Környezeti infrastruktúra megújítása	Városi szolgáltatások minőségfejlesztése és az infokommunikációs társadalom feltételeinek megteremtése	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
Egregy városrész bekapcsolása a turisztikai kínálatba	Tófürdő tehermentesítése: sport-és élményfürdő építése	Hévíz, Hévíz-Balaton Repülőtér, Kis-Balaton térségi elérhetőségének fejlesztése	Zöldterületek fejlesztése, bővítése	Lakhatási és gazdaságfejlesztési feltételek javítása	Óvodai és iskolai felújítási program
Települési arculat fejlesztése			Hévíz-tó Átfogó Tóvédelmi Program		Helyi munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzésmegvalósítási program
			Hévíz-tó világörökség cím megszerzése		

2.1.3.1 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Turisztikai szolgáltatás diverzifikációja

A) Konferencia-és rendezvényturizmus fejlesztése

Célunk bizonyos turisztikai ágazatok hangsúlyosabb megjelenítése a hévízi szolgáltatások palettáján. A már meglévő és folyamatosan fejlődő egészségturisztikai kínálatra építve, és egyben azt kiegészítve a jövőben a **konferencia- és rendezvényturizmus** valamint a **sportturizmus infrastrukturális háttérének fejlesztése** Hévíz egyik fő prioritása. E két terület vonatkozásában a helyi turisztikai szolgáltatók részéről alapvetően inkább marketing, árpolitika, szolgáltatási portfólió kialakítása vonatkozásában jelentkeznek feladatok, így azok megfelelő kereslet mellett gyorsan és komoly beruházási igény nélkül megvalósíthatók. Ahhoz, hogy e turisztikai ágazatok vonatkozásában Hévíz hazai és nemzetközi viszonylatban is versenyképesé váljon, ahhoz a város részéről kulcsfontosságú projektek megvalósítása szükséges. A konferencia- és rendezvényturizmus vonatkozásában egy **kulturális és konferenciaközpont** létrehozása szükséges, mivel jelenleg a város (illetve a tágabb értelemben vett térség) sem rendelkezik olyan nagy befogadóképességű hellyel, amely nemzetközi színvonalú konferenciák és rendezvények lebonyolítására is alkalmas lenne.

B) Sportturizmus infrastrukturális és szolgáltatási háttérének fejlesztése

A **sportturizmus** esetében a sport infrastruktúra a lakossági szolgáltatásoktól kezdve az idegenforgalmi kínálat bővítésén és az utánpótlás nevelésén át a versenysportra is alkalmas fejlesztéseket igényel. Hévíz esetében mind az aktív, mind a passzív sportturizmus erősítése komoly beavatkozásokat követel meg a város részéről. Aktív sportturizmus esetében beszélhetünk a természetben úzótt, valamint sportlétesítményekben folytatott sporttevékenységről, míg a passzív turizmus résztvevői elsősorban a sporteseményeken való részvétel (szurkolók, nézők) céljából érkeznek, illetve a sportolók kíséretéül. Mind az aktív, mind a passzív körben beszélhetünk hivatásos és szabadidős turizmusról. Az aktív-passzív sportturisztikai célcsoportokon belül meg kell különböztetnünk egy speciális, Hévíz mint a mozgásszervi megbetegedések, sérülések kezelésében élen járó gyógyhely esetében különösen fontos szegmenseket, a sporthoz kapcsolódó prevenciókat, a gyógyvíz és a rehabilitációs kezeléseket végett ide érkezők körét. Sportturisztikai desztinációként történő megjelenéshez az alábbi fejlesztések szükségesek:

- **Sportlétesítmények felújítása, újak létrehozása:** több sportág igényeit kiszolgálni képes multifunkciós sportcsarnok építése (Hosszúföldek), élőfüves futballpályák kialakítása (Tavirózsa-Sport utca), vizes sportoknak megfelelő közeget biztosító létesítmények elhelyezése, városi zöldfelületek, parkok, meglévő sportpályák sportolási, rekreációs célú használatát lehetővé tevő komplex fejlesztések megvalósítása.
- **Sportturizmus egészségügyi háttérének biztosítása:** elsősorban a Kórház és a gyógyszállók részéről kíván beavatkozást a sportolók vonatkozásában prevenciókat és gyógyító jellegű kezelésekhöz szükséges szakmai háttér biztosítása formájában.
- **Önkormányzati tulajdonban lévő barnamezős területek rehabilitációja és felhasználása a sportturisztikai fejlesztési igények infrastrukturális háttérének biztosítására** (így különösen a volt MHSZ lőtér rehabilitációja és eredeti lőtér funkciójának visszaállítása).

- **Megfelelő menedzsment kialakítása** a felújított és újonnan megépülő kapacitások minél nagyobb kihasználtsága érdekében szükséges.
- **Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése:** a Nyugat-Balaton térsége komoly potenciállal bír az ökoturizmus illetve általában véve az outdoor turizmus vonatkozásában. Mind a szolgáltatási, mint az infrastrukturális oldal vonatkozásában azonban szükség van kulcsfontosságú, több település együttműködését igénylő fejlesztésekre annak érdekében, hogy a jelenleg pontszerűen meglévő attrakciók és facilitások egymást kiegészítve tényleges hálózatokat alkotva európai szinten is jegyzett outdoor turisztikai desztinációt alkothassanak.
- **Az outdoor turizmus vonatkozásában kiemelten kezelendő a kerékpáros turizmus illetve a városon belüli kerékpáros közlekedés arányának növelése.** Szükséges a kerékpáros infrastruktúra általános fejlesztése, kerékpáros nyomvonalak kijelölésével, kapcsolódó közlekedésbiztonsági intézkedések megtételével, kerékpáros pihenők és parkolók kialakításával az idegenforgalom szempontjából jelentős helyszíneken illetve az egyes városi funkciók (iskola, óvoda, temető, stb.) Közelében egyaránt. Ugyancsak kiemelt szerepet kell szánni a Hévízzel közvetlenül határos települések közötti kerékpáros közlekedési útvonalak kiépítésének, tekintettel arra, hogy ezek az idegenforgalmi funkción túl számos esetben hivatásforgalmi szereppel is bírnak. A településen belüli kerékpáros közlekedés aránya növelendő

Az előző pontban említett térségi szintű sporthálózatok gerincét a kerékpárutak hálózata alkotja. Hévíz és térsége vonatkozásában kiemelt jelentőségű egyrészt **a Zalakaros és Kis-Balaton – Hévíz összeköttetés, másrészt pedig a Balaton Bringakörútra való egyértelmű és biztonságos csatlakozás megteremtése** (ez utóbbi esetében alapvetően keszthelyi területen van szükség a hiányzó illetve nem megfelelő szakaszok kiegészítésére). Szorgalmazni kell továbbá települési és regionális szinten is a távolabbi turisztikai desztinációkkal illetve lehetséges küldő területekkel történő összeköttetést (így pl. Fertő-tó Balaton összekapcsolása Hévízen át, Eurovelo 13 és Hévíz, Balaton összekapcsolása, stb.). A térségi gondolkodás tágabb fókuszában a **kerékpárút-hálózatok Ausztria, Horvátország és Szlovénia határáig történő kiépítésének, illetve a határon túli már meglévő útvonalakra való csatlakozás megteremtésének igénye áll.**

C) Egregy városrész bekapcsolása a turisztikai kínálatba

Jelenleg a turisztikai-kereskedelmi szolgáltatások döntő része a Tófürdő környékén és a városközpontban működik, míg a város többi része, néhány szálláshelyet és vendéglátóhelyet leszámítva kiesik a turisták által látogatott területek köréből. Ezt ellensúlyozandó és indult meg az elmúlt években az egregyi városrészben a fejlesztések sorozata, amelyet a jövőben is folytatni kívánunk a településrész idegenforgalomba való bekapcsolása érdekében. A középtávú célkitűzés e vonatkozásban **Egregy turizmusba történő aktívabb bekapcsolása**, a városrész turisztikai arculatának kialakítása, továbbá új turisztikai létesítmények és funkciók létrehozása, különösen a sport, kulturális, vallási és történelmi turizmus vonatkozásában.

Ahhoz, hogy a városrész Hévíz város mindinkább részévé tudjon válni, egyrészt **infrastrukturális beruházásokra** van szükség, amelyek esztétikus, bejárható és felfedezésre érdemes környezetet alakítanak ki (pl. Kálvária kiépítése, terek, utcák felújítása), másrészt **méltó helyet kell kapnia Egregynek Hévíz általános turisztikai**

marketingjében (Hévíz nem csupán gyógyhely, hanem számos más kikapcsolódási lehetőséggel is rendelkezik, ahol szinte minden célcsoport megtalálja, amit keres) **és a települési arculatot meghatározó rendezvények helyszínéeként is számításba kell venni.** Mindemellett a helyben jelenlévő egyéb szereplők részéről is elmozdulás szükséges annak érdekében, hogy az ide érkezők kiszámíthatóan működő és színvonalas szolgáltatásokat találjanak. Az egregyi arculat fő meghatározó eleme a **borászat**, amely vonatkozásban szükség van a jelenlegi kínálat feltérképezésére, szükség szerint minőség-szempontrú átalakítására.

Ezen szempontok alapján Egregy városrészben az alábbi fejlesztéseket tervezzük:

1. A Hévíz-Egrecy szőlőhely műemlék temetőkapornájának környezetében keresztút kiépítését tervezettük, amely újszerű megközelíthetőséget fog biztosítani a templom és a temető vonatkozásában, így új területet fog bevonni a város szövetébe. A kálvária alsó szakaszán autós és kerékpáros megállóhely kialakítására lesz szükség.
2. Az egrecyi városrész vonzerejének növelése, sajátos arculatának hangsúlyozása érdekében a régi településközpontban egy, a szőlészet-borászat hagyományait bemutatni hivatott látogatóközpont kialakítását tervezzük. Az ide érkezők megismerhetik az egrecyi hagyományokat, a jellemző gazdálkodási technikákat, eszközöket, a borvidék történetét, jellegzetességeit, amelyeknek köszönhetően sokkal tudatosabban fedezhetik fel Egrecy által nyújtott szolgáltatásokat.
3. Az ókori romokon túl vallási örökségek (pl: Árpádkori templom) is maradtak a városban, melyek szintén kiemelt jelentőséggel bírnak a város életében. A vallási örökségekre épített vallásturisztikai fejlesztés az elvonulni, elmélkedni vágyóknak és a vallásos emberek kikapcsolódását, illetve az itt működő helyi borászatok megismerését segíti elő.
4. A szőlőhegy fölött lévő volt kőbánya területén egy szabadtéri színpad kialakítására kerülhet sor. A terület tulajdonosa egy erre alkalmas területet ajánlott fel az önkormányzatnak.

A felvázolt fejlesztéseket a védett területeken e területek elsődleges, természetvédelmi rendeltetésének, megőrzésének megfelelően kell kialakítani minden tekintetben.

D) Települési arculat fejlesztése

Hévíz Város számára meghatározó fontosságú, hogy az önmagáról kialakított képe és a kifelé mutatott arculata megfeleljen az „Európa 10 legjobb gyógyfürdővárosa közé történő felzárkózás”, mint cél által elvárt minőségnek. Ugyancsak kiemelendő szempont mind az arculat alakítása, mind pedig alakulása vonatkozásában a **Hévízi-gyógytó világörökségi szintre emelésének igénye** és az elindult kezdeményezés. A települési arculat fejlesztése tudatos és irányított folyamat: Hévíz arculatának egyrészt vonzónak, minőséget sugallónak kell lennie és erőteljesen kell építenie a Hévízi-gyógytó egyedülállóságára – úgy a külső, mint a városon belüli marketing, arculati elemek alkalmazása során. A város adottságaihoz mérten tehát a **legfőbb cél, hogy egy jól beazonosítható, imázsában is az exkluzivitás, a minőség felé asszociáló kép alakuljon ki, alátámasztva a Kórház szakmai bázisán megvalósuló kutatás-fejlesztési tevékenységek eredményeivel.** Középtávon a hévízi arculat vonatkozásában a főbb meghatározó elemek közé a következőket érdemes felvenni:

- bizonyítékokon alapuló orvoslás mentén kialakított új, illetve megerősített gyógyító-rehabilitáló szolgáltatások,

- a gyógyvíz és gyógyiszap különleges adottságaira alapozó prémium minőségű termékcsalád létrehozása, amely egyfajta zászlóshajó-termékként komoly marketing-értékkel bírhat,
- a Hévízi-gyógytó, mint kiemelkedő egyetemes értéket képviselő, világörökségi címre érdemes természeti érték és a körülötte kialakult táji értékek, különleges adottságok,
- a szolgáltatási portfólió fiatalítása: sportolási lehetőségek, ökoturizmus, borászat, gasztronómia, családi és kulturális programok erősítése, tudatos szervezése és kommunikációja,
- „környezettudatos fürdőváros és lakóhely” koncepció beépítése a külső-belső kommunikációba, ezáltal egyrészt környezettudatos magatartásra ösztönözve a lakosokat és ide látogatókat, másrészt jelentős imázsjavulás érhető el főként a nyugat- és észak-európai, valamint a fiatalabb célcsoportok vonatkozásában.

A települési arculat fejlesztése érdekében kiemelkedő célkitűzés a Turisztikai Desztináció Menedzsment rendszer fejlesztése érdekében a Hévízi Turisztikai Marketing Egyesület működésének fejlesztése, ehhez külső források bevonása, termékfejlesztés/projektmenedzsment, turisztikai információs rendszer működtetése, kapcsolattartás, térségi együttműködés, marketing tevékenység és szemléletformálás/oktatás, valamint a turisztikai vállalkozások versenyképességéhez való hozzájárulás szükséges. A rendszert szükséges kiszélesíteni a környező települések (Alsó- és Felsőpáhok, Cserszegtomaj, Karmacs, Keszthely és Nemesbük), illetve a tágabb turisztikai térség (Zalaszentgróttól Zalakarosig, Zalacsánytól Balatongyörökig) bevonásával.

További megvalósítandó elképzelés a **turisztikai marketing információs rendszerének kialakítása** (belső, ill. mérési-információgyűjtési rendszer), oly módon, hogy az teljes mértékben kompatibilis legyen az országos turisztikai szereplők adatbázisaival és monitoring rendszereivel.

A **város marketing célkitűzéseinek** része, hogy Hévíz egy igényes, jól értékesíthető, egységes turisztikai termék és programcsomagot képviseljen. Ennek előfeltétele, hogy Hévíz infrastruktúrája és megjelenése megfeleljen a lakosság és a célcsoport legmagasabb elvárásainak. Ennek keretében a városvezetés a releváns civil szervezetekkel együttműködve létre kívánja hozni Hévíz Gyógyfürdőhely Arculati kézikönyvét, amely az építészeti elemekre hosszútávon irányadó városi dokumentumként funkcionál.

Egyrészt a városi arculat markánsabb alakításához, másrészt a meglévő és erősíteni célzott egészségturisztikai központ-szerep hangsúlyozásához, valamint a tervezett sport- és rendezvényturisztikai infrastruktúra (sportcentrum, élmény- és sportfürdő, kulturális és konferenciaközpont) kihasználtságának megalapozásához, népszerűsítéséhez kapcsolódóan tervezzük nagyszabású városi rendezvények szervezését: egészség-gyógyulás illetve sport-kultúra tematikával. A rendezvények során színvonalas, nemzetközi viszonylatban is érdekes és vonzó, ingyenes és belépődíjas eseményeket egyaránt ötvöző, a fürdővárosi jelleget hangsúlyozó és a hévízi adottságokat népszerűsítő programsorozatot tervezünk megvalósítani. Az elmúlt évek során számos, sok esetben többnapos program, fesztivál is megrendezésre került Hévízen, azonban ezek sokkal inkább egyfajta háttérprogramként szerepeltek az idelátogató turisták motivációiban. Az új rendezvények azonban önmagukban is komoly vonzerőt kell, hogy jelentsenek, és a megfelelő tematikával, valóban színvonalas programkínálattal, hazai és nemzetközi marketinggel komoly presztízsnövekedést eredményezhetnek Hévíz számára a közép-európai

fürdővárosok körében. Alapvetően már elindult kezdeményezések továbbfejlesztése, azok nagyrendezvényre növelése a cél, ideális kiindulópontként szolgálhatnak a Víz Világnapja (mint szezonnyitó program) illetve a Boldog Békeidők programjai.

2.1.3.2 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Gyógyfürdő fejlesztése

A) Hévízi-tó gyógyhatásainak tudományos kutatása, kapcsolódó K+F+I tevékenységek

Konkrét célkitűzés a Szent András Reumakórház nemzetközi porondon is jegyzett intézménnyé történő továbbfejlesztése színvonalas kutató-és innovációs tevékenységére alapozva. Továbbá fontos célkitűzés a hévízi gyógyvíz élettani hatásainak tudományos megalapozása és ezáltal Hévíz, mint gyógyturisztikai célpont hosszútávon történő fenntartható növekedésének elősegítése.

Nem csak Hévíz, hanem a hazai gyógyvizekre alapuló turizmus fenntarthatóságának egyik alappillére a gyógyvizek hatásainak kutatása, bizonyítása, kapcsolódó protokollok, eljárások kialakítása, majd az erre alapuló szolgáltatás-és termékfejlesztés.

A K+F tevékenység helyi bázisaként egy Balneológiai Kutatóközpont létrehozása a cél, amely nem csupán a Kórház szakmai tevékenységében jelenthet komoly előrelépést, hanem a hévízi gyógyvízre építő szolgáltatási kör fellendülését is maga utána vonhatja.

A tervezett kutatóintézet főbb tevékenységei:

- jótékony élettani hatásokkal rendelkező természetes erőforrások emberi szervezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata a balneológiai kezeléseken belül,
- a kutatási eredmények mentén a gyógyászati eljárások alakítása, változtatása, illetve a gyógyászati eljárások standardjainak rögzítése,
- speciális gyógyászati segédeszközök fejlesztése és azok hatékonyságának vizsgálata,
- az egyes betegcsoportok számára és a megelőzés vonatkozásában is oktatási programok kidolgozása,
- a jótékony élettani hatásokkal rendelkező természetes erőforrások mikrobiológiai, hidrológiai, fizikai-kémiai és radioaktív jellemzőinek vizsgálata,
- a gyógyvíz korszerű felhasználási technológiáira vonatkozó kutatásfejlesztés,
- a balneológiai eljárások során kiegészítő jelleggel alkalmazható természetes erőforrások használhatóságának vizsgálata,
- egészségturisztikai termékfejlesztés, szükséges háttér-információk összegyűjtése, további kutatások lebonyolítása.

Jelenleg a Kórház az általános orvosi tevékenységei mellett kevés kutatási tevékenységet végzett, mivel ehhez nem álltak rendelkezésre a szükséges infrastrukturális, humankapacitási, és a szükséges szervezeti alapok. Az eredményes gyógyászati tevékenység biztosításához, a felhasznált erőforrások és az azokra épülő egyes balneológiai, illetve fizikális eljárások hatásmechanizmusainak megértéséhez az „evidence based medicine” elveinek gyakorlatban történő átültetéséhez szükséges a jól strukturált, a Kórház gyógyászati profiljába illeszkedő, akkreditált kutatási bázis létrehozása.

A megfelelő szakmai kapacitások megteremtése érdekében mindenképp szükséges egy **Oktatási és Továbbképzési Központ** létrehozása, amely egyben az oktatókórházi minősítés megszerzésével, rezidensek posztgraduális képzésének beindításával, egyetemi doktori iskolá(k)hoz való csatlakozással komoly presztíznövekedést jelenthet mind a Kórház, mind a város számára.

B) Egészségügyi-egészségturisztikai szolgáltatási háttér fejlesztése

Bár Hévíz, természetes adottságainak köszönhetően mind európai, mind világviszonylatban az egészségturizmus élbolyához tartozik, ahhoz, hogy megtarthassa e pozícióját, **tudományos igényességgel bizonyított hatékonysági vizsgálatok elvégzése, és azok eredményeinek a szolgáltatáspalettába történő beépítése szükséges.** A stabil és hosszú távú, a megfelelő irányba történő fejlődés és növekedés egyik előfeltétele tehát a már nemzetközi hírnévvel rendelkező **hévízi szolgáltatások tényleges gyógyászati hatásainak kutatása** és bizonyítása.

Az egészségturisztikai szolgáltatási kör minőségi fejlesztésének másik oldala a **háttér-infrastruktúra feljavítása, bővítése a modern turisztikai trendekhez és igényekhez történő igazítása.** Ez esetünkben alapvetően a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház valamint a kapcsolódó egyéb szolgáltatási helyszínek (pl. gyógyszállók, egyéb szálláshelyek) fejlesztését, minőségi illetve szükség szerint mennyiségi növelését jelenti.

Az alábbi szolgáltatások kapcsolódnak a bővítéshez kapcsolódóan:

- Télifürdő fejlesztése, amelynek keretében a kutatási tevékenységek kialakul egy új hely, emellett a fejlesztés keretében egy terápiás centrum létrehozása megvalósul. Rövid távon kiemelt szempont a teljes épületrekonstrukció és az energiahatékonyság növelése.
- Rehabilitációs gyógyászati központ létrehozása és zárt összeköttetésének megvalósítása az északi terápiás centrummal.
- „Iszappalota” létrehozása, amely magába foglal egy iszapüzemet és egy lápi látványparkot a déli fejlesztési területen.

A meglévő funkciók megerősítése, korszerűsítése:

- A Hotel Spa Hévízhez kapcsolódóan további szálláshelybővítés megvalósítása annak érdekében, hogy a megnövekedett igényeket ki tudja szolgálni.
- Központi közösségi épület kialakítása, ahol az igazgatási tevékenységek elhelyezésére és egy étterem és rendezvényhelyszín kialakítására kerül sor.
- Méltányos orvos és nővér szállások kialakítása, a korábbi nővérszálló funkcióváltásának megteremtése.
- A betegellátó épület teljeskörű rekonstrukciója az energiahatékonyság növelését célzó fejlesztések középpontba helyezésével
- Belső pihenőkert kialakítása.
- Belső udvar lefedése üvegkupolával/tetővel.
- Központi energetikai fejlesztés: a tóból elfolyó melegvíz hasznosítása.

A tóból elfolyó melegvíz hasznosításának lehetősége a kapcsolódó természeti rendszerekre gyakorolt hatás függvénye, melyhez előzetes vizsgálat és feltárás szükséges. A hasznosítás számos kérdésben befolyásolja a természeti rendszereket, élőhelyeket.

Mindemellett szükség van az egészségturisztikai szolgáltatások háttérében álló infrastruktúrák folyamatos fejlesztésére, szükség szerinti bővítésére. Ez egyrészt a Tófürdő területén a Szent András Reumakórház kezelésében lévő infrastruktúra fejlesztését jelenti (kórházi kapacitások, szálláshelyek, kiszolgáló helyiségek, működtetési háttér, tóra épülő szolgáltatások háttére), másrészt általában véve a városban található szálláshelyek fejlesztését (kereskedelmi és magánszálláshelyek egyaránt), az azokban nyújtott egészségturisztikai szolgáltatások színvonalának emelését, azok körének bővítését. Ez utóbbiak az elmúlt években folyamatosan haladtak előre, több esetben uniós és/vagy hazai támogatások nyújtotta lehetőségeket kihasználva. A hévízi kereskedelmi szálláshelyek

többsége általánosságban megfelelő pénzügyi háttérrel rendelkezik a szolgáltatások minőségének fejlesztését célzó beruházások finanszírozásához, jellemzően nagyobb fejlesztésre az uniós pályázati pénzek felhasználásával került sor. A magánszálláshelyek piaca sokkal változatosabb képet mutat, itt sokkal nagyobb arányban vannak rosszabb minőségű, alacsonyabb szolgáltatási színvonalat nyújtani képes szálláshelyek, amelyek megfelelő pénzügyi tőke hiányában nem tudják az aktuális piaci igényeknek megfelelő fejlesztéseket megvalósítani.

C) Tófürdő tehermentesítése, sport-és élményfürdő építése

B) /1 – komplex gyógyhelyfejlesztési beavatkozások

B)/2 – gyógyfürdő tehermentesítése

Az egészségturisztikai célcsoportokat kiszolgáló települési infrastruktúra vonatkozásában elsődleges fejlesztési szükséglet és egyben cél a **komplex gyógyhelyfejlesztési beavatkozások** megvalósítása a következők mentén. Egy olyan funkciógazdag, elsődlegesen az 55 év feletti, nyugat-és észak-európai országokból érkezők, mint kiemelt célcsoport számára használható és vonzó, további látogatókat bevonzó, és az itt élők mindennapi igényeit is kielégítő városközpontot szükséges létrehozni, amely méltán versenyre kelhet az európai fürdővárosokkal. Hévíz belvárosa jelen állapotában sűrűn beépített, a város életébe bevonható, nem optimális módon kihasznált területek száma limitált, illetve a városközpont egy része fokozottan védett természetvédelmi terület, amely megőrzése és jó állapotban tartása elsődleges prioritás minden fejlesztés vonatkozásában.

A gyógyhelyfejlesztési beavatkozások eredményeképpen az egyben turisztikai központként működő hévízi belváros zsúfoltságának csökkentése egyes területek funkcióváltásával, illetve már meglévő funkciók megőrzése esetén, kihasználtságuk, esztétikai megjelenésük javításával, a zöld területek arányainak növelésével, minőségük fejlesztésével kell, hogy megtörténjen. A cél egy **olyan egységes belváros létrehozása, amely méltó a hévízi gyógyászat hírnevéhez, képes a hévízi célcsoportok igényeinek kielégítésére és alkalmas arra, hogy új keretet adjon a fürdőváros pezsgő kulturális életéhez.**

A gyógyhelyfejlesztési beavatkozások gerincét képező fő fejlesztések mozgatórugója – a belvárosi közterületek fejlesztésén túl – az azok közvetlen közelében található gyógytó tehermentesítése környezeti szempontból. A tófürdő egyik bejáratánál található helyközi és távolsági forgalmat bonyolító buszpályaudvar elköltöztetése és helyében a Hévízen eddig hiányzó városi főtér kialakítása komoly előrelépés lesz a levegő- és zajszennyezés mérséklésében. A Hévízi-gyógytó jótékony hatása a gyógyvízen túl a terület sajátos mikroklímájának, a nyugalmat és tisztaságot árasztó esztétikus környezetnek is tulajdonítható, ennek megfelelően a terület gépjárműforgalmának csökkenése különösen kívánatos. A gyógytavat egy közel 60 hektár területű természetvédelmi terület öleli körül, amely így közvetlenül érintkezik a forgalmas belvárossal.

Az egészségturizmus, mint Hévíz turisztikai arculatának domináns eleme továbbra is egyértelmű súlypont marad. A következő évek során olyan komplex csomagot kívánunk megvalósítani, amelyben a fürdővárosi arculatot meghatározó infrastrukturális fejlesztéseken túl, a klasszikus hévízi célcsoportokon túl idevonzani tervezett új vendégkör igényeit kielégítő szolgáltatásfejlesztések is helyet kapnak. A húzótermék mellett kiemelt fejlesztési területként definiáltuk az aktív turizmust, a sportturizmust (különösen az egészségturisztikai kínálattal kiegészítve), a kulturális és rendezvényturizmust. Elsődleges hévízi célcsoport továbbra is a tradicionális hévízi kúrára érkező gyógyvendég kell, hogy maradjon, azonban lépést kell tartani e vendégkör folyamatosan változó igényeivel a települési környezet, kiegészítő szolgáltatások vonatkozásában. Mindazonáltal a

gyógytényezők „felhasználási körének” bővítése (pl. rehabilitáció sportsérüléseket követően, általános immunerősítő, preventív hatás, stb.) új célcsoportok számára is várhatóan egyre vonzóbbá teszik Hévizt. Egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni az élményközpontú, akár több generáció számára is hozzáférhető és élvezhető szolgáltatásokra, amely a professzionális gyógyító tevékenység mellett a legjobb imázs-növelő tényező.

Az előző ponthoz szorosan kapcsolódik a **Tófürdő turisztikai értelemben vett tehermentesítésének igénye**. Főként a nyári szezonban a gyógytávon nem gyógyulási szándékkal érkező vendégek is nagy számban képviseltetik magukat, azonban ezzel megzavarják a gyógyító és környezete fő funkcióját. Ezen vendégkör igényeinek ellátása és teljes körű kiszolgálása érdekében fogalmazódott meg egy **élmény- és sportfürdő** létesítésének terve mind az Önkormányzat, mind a gyógyító kezelési jogával rendelkező kórház vezetése részéről. Az elfolyó meleg vizet felhasználva lehetséges a gyógyító közvetlen szomszédságában egy sajátos arculattal rendelkező fürdő kialakítását, amely nem csupán a pihenési céllal ideérkezők számára nyújt minőségi szolgáltatásokat, hanem a vizes sportokban érdekelték számára is megfelelő infrastrukturális háttérrel biztosít majd, így nagyban hozzájárulhat a sportturizmus fellendítéséhez is.

Az egészségturisztikai fejlesztések másik súlyponti területe a **fürdővárosi környezet továbbfejlesztése**. A vendégek és betegek körében egyre inkább nő az igény olyan, könnyen megközelíthető területekre, amelyek mentesek a fürdő és közvetlen környékének zsúfoltságától, forgalmától, ahol nyugodtan élvezhető a **Hévízi-tavat körülvevő láperdő** különleges klímája. A nyilvánvaló turisztikai szempontok mellett azonban komoly természetvédelmi indokai is vannak a **láperdő tervezett rehabilitációjának**, mivel annak állapota folyamatosan romlik, környezeti állapota degradálódik

2.1.3.3 Hévíz, nemzetközi fürdőváros: Nemzetközi és térségi elérhetőség fejlesztése

A) Hévíz-Balaton Airport fejlesztése

Hévíz elérhetőségének javítása, a gazdasági több lábón állás alapjainak megteremtése: a **zalavár-sármelléki repülőtér (Hévíz-Balaton Airport) a jövőben meghatározó szereppel kell, hogy bírjon egyrészt a hévízi idegenforgalom alakulásában, másrészt pedig egyéb gazdasági funkciók térségben történő megtelepítésében**. A repülőtér fejlesztésével kapcsolatos főbb célok az alábbiakban határozhatók meg:

- A Hévíz-Balaton Airport forgalmának fellendítése, ehhez szükséges infrastruktúra kialakítása, felújítása.
- Hévíz-Balaton Airport megfelelő pozicionálása, versenyképessé tétele a térség más reptereivel szemben.
- Üzleti, ezen belül kiemelten az ipari-logisztikai infrastruktúra fejlesztése a repülőtérhez és a mellette található ipari parkhoz kapcsolódóan.

B) Közlekedési rendszer megújulása

Hévíz közlekedési rendszere jelentős átalakítás előtt áll. Ezt egyrészt indokolják a városszerkezet adottságai, a már meglévő és a jövőben betelepítendő új funkciók generálta új/módosult forgalmi irányok valamint a tisztább, egészségesebb környezet iránti egyre fokozódó igény, mind a lakosság, mind a turisták részéről.

- A közeljövőben tervezzük beindítani Hévizen a **helyi buszszolgáltatást**, amely összeköti a város főbb közlekedési pontjait. Az autóbuszok kiszolgálását a

Nagyparkoló északi oldalán lévő buszpályaudvar látja majd el annak kibővítése után. A helyi közlekedési rendszer kiépítése során elsődleges célunk a **fenntartható és költséghatékony, a helyi igényeket valóban kiszolgáló működés mellett környezetbarát, a rendelkezésre álló keretek között az elérhető legkorszerűbb technológiával működő alacsony károsanyag-kibocsájtású és zajszintű járműpark** beszerzése. Terveink szerint egy körjárat fogja összekötni a városrészeket, attrakciókat, amely menetrendjét a szezonális illetve eseti igények határozzák meg (pl. nagyobb rendezvények esetén sűrített, eltérő útvonalú járatok).

- A tömegközlekedési rendszer megújulása egyben indokoltá teszi a **helyközi, távolsági és helyi buszjáratokat integráltan kezelő intelligens utastájékoztatói rendszer bevezetését**, amely segíti az ide érkezőket és innen indulókat céljuk minél rövidebb időn belüli elérésében.
- A közlekedési rendszer újrafogalmazásának fontos pontja a **belvárosi gyalogosforgalom rendszerének kialakítása**. A belváros rehabilitációja során folyamatosan bővülő gyalogosövezet vonatkozásában az egyes szolgáltatások, attrakciók egyértelmű útvonalvezetéssel való összekötése szükséges. A gyalogos közlekedési rendszer egyik kulcsa a belvárosba látogató, autóval érkező vendégek elsődleges választása, a Nagyparkoló környezetének és a kapcsolódó, különböző irányú gyalogos felületek felújítása, amely önmagában is egyértelmű haladási irányokat (piac, üzletsorok, helyi buszjáratok, sétálóutca, Tófürdő, stb.) mutat a gyalogosoknak.
- A sportturizmus fejlesztési irányai kapcsán már említettük, hogy a **közösségi kerékpárrendszer szolgáltatásának is indokolt**, ez reményeink szerint nem csupán az ide látogatók idejének tartalmasabb eltöltéséhez járul hozzá, hanem csökkenti a turizmus okozta jelentős gépjárműforgalmat is. A város földrajzi adottságai (jelentős szintkülönbségek), illetve az elsődleges célcsoportok (idősebb, jellemzően valamilyen mozgásszervi megbetegedéssel érkező vendégek) sajátosságai miatt azonban városon belüli kerékpáros közlekedés erősítésének megvannak a korlátai.
- A **hévízi belső kerékpárút-rendszer** fejlesztése a jövőben alapvetően nem új kerékpárutak építésével folytatható, hanem felfestéssel illetve alacsonyabb forgalmú mellékutakon kitáblázással valósítható meg. **Egyes településrészek és hosszútávon az egész település közlekedési rendszerének kerékpárosbaráttá tétele** szintén kiemelt cél.
- Az aktív turizmus népszerűsödése és a térség kiváló adottságai a kapcsolódó infrastruktúrák fejlesztésének igényét vonják maguk után. Komoly előrelépést jelenthet a nyugat-balatoni térség számára egy Kehidakustánytól Kis-Balatonig terjedő összefüggő aktív turisztikai hálózat létrehozása.

Hévíz az elmúlt évek során szisztematikusan haladt előre a belterületi utak felújításával. A következő évek során folytatni kell az **útburkolat korszerűsítési programot**, ennek során teljes felújításra (szegélyek, járdarekonstrukció, zöldfelületek kialakítása) és egységes utcakép kialakításra kell törekedni. Az utak, járdák, közterületi lépcsők esetében – amennyiben az lehetséges – az akadálymentes közlekedés lehetőségét biztosítani kell. Intézkedéseket kell tenni a forgalmi rend szükséges változtatására, a közlekedés biztonságát szolgáló egyéb fejlesztésekre, melyek során figyelmet kell fordítani a

közlekedésből származó zajszint és a gépjárművek okozta terhelések csökkentésére, szükség esetén forgalomkorlátozó intézkedések, eszközök alkalmazásával. Az útrendszer fejlesztési programja döntő részben burkolati felújításokból illetve a közműrendszer folyamatos kiépüléséhez, korszerűsítéséhez, vízvédelemhez, közvilágításhoz kapcsolódó felújításokból áll. Mindezt azonban ki kell egészítenie a szükséges új útvonalak létrehozásának, amely egyrészt **tömbfeltáró utak** kiépítését, másrészt **újonnan létrejövő funkciókhoz, szolgáltatásokhoz kapcsolódó utak**, illetve a **települési lakóövezet kibővítéséhez szükséges új utak** építését jelenti.

A városba nagy számban érkező, reumatikus és egyéb egészségügyi panaszokkal rendelkező, esetenként nehezen mozgó látogatók érdekében szükséges **a gyalogos közlekedést lehetőség szerint teljes körűen akadálymentessé tenni**. Az elmúlt évek során az összes városi intézmény, hivatal akadálymentes használata biztosítottá vált és az egyes közterületi fejlesztések során is fokozottan figyelembe vették ezen igényeket. Számos uniós finanszírozású fejlesztés valósult meg, ahol a horizontális előírásoknak köszönhetően kötelező volt a kedvezményezett részéről bizonyos akadálymentesítést célzó intézkedések megtétele. Az elmúlt évek során az akadálymentesítés nem önálló prioritásként jelent meg, pedig ez **a feladat komplexitásában kiterjed az egész városra és sok esetben önálló, kifejezetten akadálymentesítési céllal történő beruházást kíván az Önkormányzat részéről**. A jövőbeni közterületi fejlesztések háttéréül egy átfogó akadálymentesítési helyzetképet készítünk, amelyben feltérképezzük a gyalogos útvonalak ilyen szempontú hiányosságait és azonosítjuk a szükséges beavatkozásokat.

Ugyancsak komoly előrelépés szükséges az **info-kommunikációs és audio-vizuális akadálymentesítés** kapcsán: célunk, hogy mind a valamely érzékszervük betegsége, állapota miatt azt igénylő, továbbá valamennyi fogyatékosági csoport számára elérhetővé, használhatóvá tegyük mind a városi szolgáltatásokat, mind pedig az attrakciókat, turisztikai funkciókat. Ennek érdekében a fejlesztések vonatkozásában törekedünk minél több akadálymentesítést célzó eszköz alkalmazására, így például honlapok akadálymentesítésére, veszélyforrások jelzésére, fényjelző berendezések, indukciós hurkok, piktogramok, alkalmazására, kulcs személyek, segítők kijelölésére, tapintható illetve hangostérképek, e célcsoportot kiszolgáló alkalmazások fejlesztésére, Braille feliratok, kiadványok elkészítésére.

C) Hévíz, Hévíz-Balaton Repülőtér, Kis-Balaton térségi elérhetőségének fejlesztése

A repülőtéri infrastruktúrát és a térségi közlekedési rendszert egyaránt érintő átfogó fejlesztési szükséglet a **Hévíz, Hévíz-Balaton Repülőtér, Kis-Balaton térségi elérhetőségének fejlesztése**.

Ezzel kapcsolatban útjára indult egy kezdeményezés, amely a nyugat-balatoni közlekedés integrált fejlesztését tűzte ki céljául, figyelembe véve mind a lakosság, a turisztikai és általában véve a gazdasági szereplők igényeit. A kezdeményezés célja Hévíz, a sármelléki repülőtér és a Kis-Balaton közlekedési elérhetőségének javításán, fejlesztésén keresztül a térség lakossága elégedettségének, életkörülményeinek, munkaerő-piaci versenyképességének javítása. A térség infrastruktúrájának fejlesztésén keresztül a befektetők számára vonzóbb körülmények teremtése, mely az ország egészére nézve is kedvező hatást gyakorol.

2.1.3.4 Hévíz, a „zöld” város: Környezeti fenntarthatóság fejlesztése

Hévíz turisztikai kínálata teljes egészében a természeti erőforrásokra (termálvíz, természeti környezet, szőlők), egészséges tiszta rendezett szűkebb (parkok, város) és tágabb (Balaton, Keszthelyi-hegység, Zalai-dombság) környezetére épül. A természeti erőforrások bármilyen változása közvetlen hatást gyakorol a város gazdaságára. A városi kezdeményezése, miszerint a Hévízi-tó és lehetőség szerint környezete felkerüljön az UNESCO világörökségi listájára számos környezetvédelmi vonatkozással is bír, amelyeket az alábbiakban bemutatott főbb beavatkozási pontok is tükröznek.

A) Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazás a fejlesztéseken

A város kiemelt célja az energetikai kiadások csökkentése (energiahatékonyság növelése), megújuló energiaforrások hasznosítása és egyben a megújuló erőforrásokra való fokozatos áttérés ösztönzése. **Az önkormányzat által a jövőben megvalósítani tervezett energetikai programon belül célunk,** hogy feltárjuk az önkormányzati intézmények energiaigényét, az energiaveszteségek mértékét, és keletkezési helyét, továbbá a fogyasztás és a termelés lehetőségeinek összevetésével és optimalizálásával csökkentjük az intézmények energiafelhasználását. Kiemelt jelentőséggel bír a napenergia hasznosítását célzó infrastrukturális fejlesztések megvalósítása (napenergiapark telepítése). Konceptcionális cél, hogy Hévíz a teljes energiafelhasználásának csökkentése, amelyet elsősorban a meglévő önkormányzati épületek korszerűsítésével, valamint a tervezett infrastrukturális beruházások esetében az elérhető legjobb technológiák alkalmazásával (lehetőség szerint megújuló energiaforrások kombinált felhasználásával) kívánunk elérni.

B) Környezeti infrastruktúra fejlesztése

Az elmúlt évek során a város folyamatosan fejlesztette környezeti infrastruktúráját, amelynek eredményeképpen a közművek kiépítettsége a közelmúltban megvalósított fejlesztéseknek köszönhetően csaknem teljes.

Jelentős környezeti probléma ugyanakkor, hogy a szennyvíz nyomóvezeték a Hévízi-gyógytó mellett halad el, illetve problémás, hogy a szennyvíz csatornarendszerbeli tartózkodási ideje hosszú. A csatornahálózat elválasztó jellegű, csak szennyvízszállításra tervezett. Nagyobb esőzések, hóolvadás alkalmával jelentős mennyiségű csapadék kerül a hálózatba, a túlterhelés pedig kiöntéshez vezet és a szennyvíztelep technológiáját közvetlenül károsíthatja. A vezeték bővítése elengedhetetlen a gyakori elárasztások miatt. További gond, hogy a település csapadékvíz-elvezetése sem teljes körűen megoldott.

A **városi zöld infrastruktúra** vonatkozásában az alábbi célok mentén kell továbbhaladni:

- Folytatni kell a **városi csapadékvíz-elvezető rendszer** korszerűsítését, bővítését, kiemelt figyelmet fordítva a Hévízi tó vízgyűjtő területére. Folytatni kell a csapadékvíz- és szennyvíz elvezető rendszerek szétválasztását, a régi vízvezeték rendszer cseréjét az egyéb közmű- és útrekonstrukciókkal összehangolva.
- A **városi útfelújítási program egyes lépései során az érintett útvonalak közműhálózatának felújítása** is meg kell történjen (szükség szerint), elsősorban az elavult környezeti infrastruktúra-elemek okozta szennyezések mérséklése, másrészt pedig a felújított burkolatok és kiegészítő elemeik élettartamának meghosszabbítása érdekében (minél régebben épült a közműrendszer adott területen, annál nagyobb az esélye a komolyabb meghibásodásnak, ami szinte minden esetben az útburkolat megbontását vonja maga után).

- Jelentősebb új közműépítési igényről Hévíz esetében a következő hét év alatt (illetve előreláthatólag hosszabb távon) nem beszélhetünk. A tervezett kulcsprojektek közül a Város északi részére, **a Hosszúföldre tervezett sportkomplexum esetében lesz szükség komolyabb közműfejlesztésre**, amely egyúttal a Zrínyi utca külterületi szakasza mentén található ingatlanokat is kiszolgálja.

C) Zöldfelületek fejlesztése, bővítése

A város kiemelt törekvése általában véve a **természeti és táji értékek védelme és megőrzése, a városi zöldparkok fejlesztése, a virágos területek növelése, a városi zöldfelületek minőségi és mennyiségi fejlesztése, a játszótérek korszerűsítése és felújítása, a köztéri berendezések fenntartása és fejlesztése**. A cél a város már meglévő zöldfelületei minőségének javítása és adott esetben funkciókkal való megtöltése, a kihasználhatóságuk javítása. A zöldterületek önmagukban is értéket képviselnek, azonban több esetben kisebb beavatkozásokkal komoly minőségi fejlődést lehet elérni, illetve be lehet kapcsolni e területeket a városi élet vérkeringésébe: sportolni, pihenni, sétálni, kikapcsolódni vágyók számára is idejük eltöltésére alkalmas és érdemes helyszínné téve azokat.

D) Hévízi-tó átfogó Tóvédelmi Program

A város élete – szinte minden vonatkozásban – a Hévízi-tó különleges adottságaira épül, így azok hosszú távú megőrzése elsődleges jelentőséggel kell, hogy bírjon. A tó sorsát több szereplő együttműködése határozza meg (Szent András Reumakórház, NYUDUVÍZIG, Balaton-felvidéki Nemzeti Parki Igazgatóság, önkormányzat), a jó környezeti állapot megőrzése (mennyiségi és minőségi védelem), elérése érdekében megteendő lépéseket, intézkedéseket a Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programja határozza meg.

Az intézkedések közül kiemelendő a **monitoring rendszer felújítása**: a gyógytó vízhozamának, hőmérsékletének, a környezetében lévő karszt és talajvíz-kutak szintjének rendszeres, a különböző hasznosítók érdekeitől függetlenül végzett mérése szolgáltatja az alapot a tó állapotának értékeléséhez, a védelméhez szükséges intézkedések kialakításához és fenntartásához, és a közvélemény számára szolgáló hiteles tájékoztatásoknak. A monitoring **rendszer rekonstrukcióra szorul**, továbbá a vízgyűjtőterület vonatkozásában pedig egy átfogó monitoring rendszer kiépítése indokolt.

A Hévízi-tó Természetvédelmi Terület magába foglalja a gyógytavat és az azt körülölelő véderdő funkciót betöltő láperdős övezetet. A terület így kiemelkedő jelentőséggel bír az idegenforgalom vonatkozásában is, amely komoly környezeti terhelést jelent a növény- és állatvilágra egyaránt. A tófürdő illetve a településszerkezet adottságai miatt a természetvédelmi terület használata, funkciókkal való megtöltése sajátos megközelítést kíván. A Hévízi-gyógytónak és a körülötte elterülő véderdőnek köszönhetően a tó környezetében sajátos mikroklíma uralkodik. A párás és oxigénben dús levegő, a hőmérséklet-különbségek okozta állandó finom légmozgások, a véderdő egyedülálló növényvilága mind olyan adottságok, amelyek meghatározóak a hévízi arculat szempontjából. A Hévízi-tó Természetvédelmi Terület területe bő 60 ha (ebből a tófelszín 4,6 ha). A tavat körülvevő lápterület védelme nem értelmezhető önállóan, azt a tóval és az abból kifolyó vízzel összefüggésben kell vizsgálni. Az elmúlt években, évtizedben az erdők állapotának fokozatos romlására utaló tendenciák jelentkeztek. Az értékes faállomány fokozatos pusztulásnak indult, invazív és adventív fajok jelentek meg és szorítják fokozatosan ki a helyben honos, jellegzetes növényállományt. A negatív folyamatok megállítása érdekében komplex élőhely-rehabilitációs program megvalósítása szükséges.

A tavat körülölelő természetvédelmi területen **kikapcsolódásra, relaxációra, rekreációs tevékenységekre alkalmas park** alakítható ki, ami valóban hiánypótló lenne mind a hévízi lakosok, mind az ideérkező, gyógyulni vágyó vendégek számára.

Általános követelményként fogalmazható meg, hogy a környezeti tudatosságnak be kell épülnie a mindennapokba, de főleg azokon a területek kell megerősödni, amelyek a Hévízi-gyógytó és a felszín alatti vízkészletek védelmét, illetve amelyek a város fürdővárosi hangulatát, arculatát befolyásolják. Hévíznek megvan a lehetősége arra, hogy vezető szerepet vállaljon hazánkban a környezettudatos települések kialakításában, ezzel azonban ez idáig csak korlátozottan élt. A környezettudatos szemlélet beépítését indokolja a környezeti érintettség mellett a gazdaság és a lakosság relatív jó életszínvonala, továbbá az is, hogy ez Hévíz számára saját imázsa, minőségi kínálata szempontjából is fontos. A célcsoportok jelentős mértékben erősödő környezettudatosságúak, ennek a szemléletnek az erősödésével pedig további, környezettudatos, általában erős fizetőképességű célcsoportok szólíthatók meg. Habár elsősorban a turistákat közvetlenül érintő, azok választását befolyásoló, környezetbaráttá tehető szolgáltatások köre döntő részt magánkézben van (utazási irodák, szálláshelyek, stb.) illetve a Szent András Reumakórházhoz köthető, az Önkormányzat részéről szükséges az első határozott lépések megtétele annak érdekében, hogy Hévíz „zöld településként” kerülhessen be a köztudatba. Ehhez elsősorban **a környezettudatosság, az erőforrások hatékony és takarékos felhasználása elvének az infrastruktúrafejlesztési beruházásokban történő érvényesítése szükséges, emellett azonban a megtett lépéseket és elért eredményeket be kell építeni a település arculatába.**

E) Hévízi-tó világörökségi cím megszerzése

A Hévízi-gyógytó a világ egyik legjelentősebb természeti, mára részben kulturális öröksége. Egyedülálló a természetes termál forrástó, amihez hasonlót csak Izlandon találni. A **Hévízi-tó világörökség cím megszerzésére** irányuló korábbi kísérletek a korábbi, annak állapotát romboló bányászat idején, egyfajta védekezésnek merültek fel. Mára a közvetlen veszélyhelyzet elhárulását követően a tó állapota többé-kevésbé stabilizálódott, így időszerű ennek ismételt kezdeményezése.

A Világörökség cím megszerzése a város régi törekvése, melynek elsősorban marketing szempontból van kiemelkedő jelentősége, a város jobb megítélése és a turisztikai szolgáltatások eredményesebb értékesíthetősége miatt. Az elmúlt évtizedek során számos kezdeményezés indult a Balaton északi régiójában található örökségi elemek együttes illetve önálló világörökségi megjelenítésére, azonban e kezdeményezések az érintettek nagy száma miatt többségében erőtlenek voltak. E tapasztalatból kiindulva **Hévíz városa végül a Hévízi-tó önálló megjelenítését tartja a legcélravezetőbbnek és ennek érdekében már meg is tette az első szükséges lépéseket.**

2.1.3.5 Hévíz, a vonzó lakóhely: Városi környezet fejlesztése

A városba évente közel 208 ezer, legalább egy éjszakát itt töltő vendég érkezik, a napi látogatók száma azonban ennek többszöröse, mindemellett 4.400 fő lakóhelye, továbbá térségi szinten az egyik legnagyobb foglalkoztatási helyszín és több kisebb környező település számára a városi szolgáltatások igénybevételének színtere. Éppen e kettősség (látogató- és lakóhely) miatt a városi infrastruktúra és a szolgáltatások fejlesztése sajátos megközelítést igényel. Egyrészt megfelelő háttérrel kell biztosítani az itt lakók életéhez annak érdekében, hogy Hévíz ne csupán a turizmus eredményezte viszonylagos

prosperitása miatt legyen vonzó lakóhely, hanem esztétikus környezetének, hatékonyan működő színvonalas szolgáltatásainak és általában véve élhetőségének köszönhetően minden korcsoport megtalálja itt az optimális életszínvonal biztosításához szükséges feltételeket. Másrészt viszont a város viszonylag szűkös határai között szükséges nagyobb tömegek számára is elérhető és vonzó szolgáltatások, infrastruktúrák megtelepítése és fejlesztése, amely fokozott előrelátást igényel a városvezetés részéről annak érdekében, hogy a lakosok – turisták igényeinek egyensúlyi helyzete megmaradjon. Mindazonáltal elmondhatjuk, hogy a Hévízen, a városi élettér funkciójához kapcsolódó fejlesztési igények döntő része összhangban áll vagy egybeesik a turisztikai vonzerő erősítését jelentő fejlesztési igényekkel.

A) Városrehabilitációs fejlesztések

A település megújítása során a korábbi évtizedek spontán fejlődése következményeinek korrigálására, az egyes településrészek funkciók szerinti letisztítására, hasznosítására van szükség. Az elmúlt évek **városrehabilitációs fejlesztései** már elindították ezt a folyamatot, azonban ezek csak kezdeti lépéseknek tekinthetők. A komplex városrekonstrukciós törekvések közvetett célkitűzése olyan közösségi terek létrehozása, melyek a lakosság és a turisták számára megfelelő és széleskörű lehetőséget kínálnak a gazdag és változatos közösségi, társadalmi élethez.

A következőkben szükség van ezek tovább vitelére az alábbi főbb irányok mentén:

- **Szűkebb értelemben vett (turisztikai) városközpont kitérítése, gyalogos övezetek bővítése és a fürdővárosi arculathoz igazodó tartalommal való megtöltése:** a jelenleg buszpályaudvarként funkcionáló tér – Kölcsey utca – Nagyparkoló – Piac területének rehabilitációja, szükséges funkcióváltások megtétele, amely tágítja a Rákóczi Ferenc utca környéki sétálóövezetet és egyben hiánypótló jelleggel egy új városi főtér (díszter) kialakítását jelenti a Tófürdő bejáratának közvetlen közelében.
- A belváros-rehabilitáció továbbvitelének egyik legfontosabb előfeltétele **a jelenlegi helyközi/távolsági buszközlekedést bonyolító buszpályaudvar kiváltása**. Erre nem csupán a terület más célú hasznosítása végett van szükség, hanem mert a városon áthaladó jelentős buszforgalom okozta levegő- és zajszennyezés mind a lakók, mind a turisták számára zavaró.
- Az idegenforgalom parkolási igényeinek biztosítására a Széchenyi utcai **Nagyparkolót fel kell újítani, amelynek eredményeképpen** egy zöld dominanciával bíró tér jöhet létre. A terület többes szereppel bír már most is a városközpontban: messze nem csak parkoló, hanem számtalan üzlet és étterem található az azt körülvevő sétányokon, nagyobb rendezvények esetében rendezvénytérként is működik és általában véve ez a terület köszönti a Hévízre érkezőket. Ebből kifolyólag kívánatos megtörni a tér parkoló voltát a zöldfelületek minőségi és mennyiségi növelésével és a zöldfelületekbe ágyazott, azokhoz kapcsolódó sétányok kialakításával. Túl kell lépni a parkolóban megszokott gyepp-fa kettősségen alapuló zöldfelületeken, innovatív és egyben esztétikus megoldások telepítése szükséges, amelyek nem csupán esztétikusak, de a terület mikroklímájára is kedvezően hatnak (pl. esőkertek, többszintes zöldfelületek). Mindehhez kapcsolódva a terület csapadékvíz elvezetését akképpen szükséges kiépíteni, hogy az lehetővé tegye a területre hulló csapadék összegyűjtését, tárolását majd a helyszínen történő felhasználását.

Mindemellett a tér szerkezetének átstrukturálásával egy új, csökkentett forgalmú közlekedési folyosót szükséges létrehozni, amely egyrészt a parkolóhelyeket, másrészt pedig a tér északi részén található buszpályaudvart is képes lesz kiszolgálni.

- A Nagyparkoló szomszédságában elhelyezkedő **piac belvárosi gyalogosövezetbe történő bekapcsolására** van szükség, amelyet komoly arculatformáló és a terület jobb kihasználhatóságát szolgáló beavatkozások, felújítások egészítenek ki.
- A **Széchenyi és egyéb kiemelt belvárosi utcák városképének fejlesztése** szintén fontos célkitűzés, szorgalmazni kell a minél egységesebb arculat kialakítását, korlátozni kell a reklámfelületek tovább terjeszkedését az egységesebb városkép érdekében. Ehhez a belvárosi 2 lépcsősor felújítása elengedhetetlen, amelyek közül az egyik már megvalósult, a másik tervezése már elkészült.
- Általánosságban szükséges a **városi közterek, közparkok rekonstrukcióinak** megvalósítása, azok gondozására kiemelt figyelmet szükséges fordítani. A közterek rehabilitációja során fokozott figyelmet kell szentelni a zöldfelületek megfelelő arányú kialakítására, szökőkutak, ivókutak létesítésére, amelyek nem csupán a település arculatát javítják, hanem komoly befolyással lehetnek az adott terület mikroklímájára is.
- Az **egregyi városrész komplex rekonstrukciójának folytatása**: egyrészt a városrész, mint a település lehetséges bővülési területe infrastruktúrájának fejlesztése, kiegészítése (elsősorban közlekedési és környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése), másrészt a szőlőhegy, a kulturális és természeti örökség eredményesebb bekapcsolása az idegenforgalomba és a városlakók mindennapjaiba.

Mind az itt lakók, mind a turisták szempontjából fontos célkitűzés a **város kulturális életének fellendítése**. A kultúra és közművelődés területén megfelelő színvonalú munka folyik a városban, viszont a programok mennyisége, változatossága nem teljes körűen elégíti ki az igényeket, amiben közrejátszik az is, hogy komoly infrastrukturális hiányosságok is jelen vannak. A városban hiányzik egy olyan központ, amely kulturális központként, színházként, vagy hangverseny- és koncertteremként is funkcionálhat. A Festetics György Művelődési Központ illetve további szereplők komoly erőfeszítéseket tesznek színvonalas produkciók megszervezése érdekében, viszont a művelődési központ épülete nagyobb rendezvények lebonyolítására nem alkalmas. Ez a szétszabdalt és nem megfelelő kapacitásokkal bíró infrastruktúra azonban nem alkalmas arra, hogy az éves szinten több mint kétszázezer szállóvendég illetve még ennél is több napi látogató számára is elérhető és vonzó, színvonalas kulturális programokat nyújtson. Számos szabadtéri programnak, fesztiválnak adnak helyt - főként a nyári hónapokban - Hévíz utcái, ezek azonban jellemzően kisebb jelentőségű és költségvetésű, mindenki számára ingyenesen látogatható események, és inkább egyfajta háttérül szolgálnak a fürdővárosi mindennapoknak. **Hévíz tehát nem rendelkezik olyan helyszínnel, amely lehetővé tenné zárt térben, nagyobb tömegeket megmozgatni képes, belépődíj ellenében látogatható rendezvények szervezését.** E hiányosságot kiküszöbölendő tervezzük egy multifunkciós kulturális, rendezvény,- és konferenciaközpont építését, amely megfelelő teret biztosítana nemzetközi szintű, akár egyedi vonzerőként is értelmezhető rendezvények számára.

Kiemelt feladat, hogy kialakuljon Hévízen egy olyan **programkínálat, amely nem csak a középkorú és idős korosztály, hanem kifejezetten a fiatalok számára nyújt időtöltési lehetőséget**. A város mind a helyi és környező lakosság, mind az érkező turisták számára olyan kiegészítő programkínálatot kell, hogy tudjon biztosítani, amely az itt tartózkodást tartalmassá és kellemessé teszi. A város kiemelt célkitűzése az elérhető programok integrált, központi fejlesztése a szükséges feltételrendszer megteremtése által. Erre a hiányra válasz a kulturális- és konferenciaközpont megépítése, amelynek ki kell egészülni egy, a város kulturális életét más dimenzióba helyező szervezéssel-menedzsmenttel. Meg kell határozni a város kulturális, közművelődési koncepcióját, meg kell szervezni az idegenforgalmi és kulturális programok rendszerét. Előre kell lépni a város környéke, a határon túli magyar, valamint testvérvárosi kulturális kapcsolatok fejlesztésében, az értékek együttes bemutatásában. A kulturális programkínálat bővítése érdekében Egregy területe tervezetten a kulturális rendezvények színterévé válik.

Kiemelt feladat a város kulturális-zenei illetve egyéb eseményei kapcsán (elsősorban a turisztikai főszezon vonatkozásában) a hévízi és a keszthelyi (tágabban pedig a zalakarosi és a nagyobb turisztikai térségi) programkínálat összehangolása.

A **városi múzeum** jelenleg nem a mai igényeknek megfelelő infrastrukturális körülmények között működik. A jövőben sokkal nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni a fürdővárosi jelleg hangsúlyozására a kiállítóterek vonatkozásában is: könnyen elérhető, minden célcsoport számára befogadható kiállítások szervezése, fenntartása a célunk, amelyek szerves részévé válhatnak a turisztikai, kulturális kínálatnak is. A kiállítást kiegészíteni tervezzük a balneológiai hagyományokat, a különleges Hévíz-környéki lárterületekre jellemző hagyományokat, tájhasználati sajátosságokat bemutató elemekkel, önálló tárlatokkal, interaktív kiállításokkal. Ehhez korszerű formában, új ismeretátadó módszerekkel történő gyűjteményi megjelenítéseket kell bevezetni és a kiállítást, vagy annak legalább egy részét központi, mindenki számára könnyen elérhető helyen elhelyezni és modern és látványos múzeumi bemutatási módszereket alkalmazni. E kiállítás tervezett helyszíne a komplex gyógyhelyfejlesztési program központi helyszíne, a jelenleg buszpályaudvarként működő Deák Ferenc tér.

B) Városi szolgáltatások minőségfejlesztése és az info-kommunikációs társadalom feltételeinek megteremtése

A városi önkormányzatnak, illetve a döntéseket végrehajtó polgármesteri hivatalnak mindenkor biztosítani kell, hogy a lakosság a városi rangnak és a kor elvárásainak megfelelő szolgáltatásokban részesülhessen. Hévíz számára az a lehetőség is adott, hogy anyagi, társadalmi és környezeti erőforrásait figyelembe véve a megyei, országos átlagnál magasabb minőségűek legyenek a nyújtott szolgáltatások. A szolgáltatások létrehozása, magas szinten tartása, illetve működtetése korszerű hivatalt, szervezeti hátteret igényel. Ennek biztosíthatósága részben a meglévő intézménystruktúra modernizálásán, a megfelelő felkészültség, technikai feltételek biztosításán, illetve a mindezekhez teret nyújtó info-kommunikációs társadalom feltételeinek megteremtésén, biztosításán múlik.

Kapcsolódó specifikus célkitűzésként az alábbiak határozhatóak meg:

- a vállalkozói kör számára az informatika- és Internet-technikák használatát elősegítő komplex programok kezdeményezése, végrehajtása,
- az oktatási intézmények IKT eszközellátottságnak javítása,
- idősebb korosztály sajátos igényeit célzó informatikai képzési programok megvalósítása,
- a városi közösségi hozzáférési végpontok térképének elkészítése,

- nyilvános WIFI hotspotok körének bővítése a város frekventált részein,
- az információs társadalmi szolgáltatásokhoz a frekventált közösségi helyeken és nyilvános végpontokon történő hozzáférés feltételeinek széleskörű biztosítása,
- e-önkormányzati elektronikus ügyintézési rendszer szükség szerinti továbbfejlesztése a rendszer működési tapasztalatai és az ügyfelek igényei alapján,
- a már gyakorlatban is jól működő rendszereknek a továbbadása az önkormányzati intézmények részére, az ott dolgozók képessé tételére az új technológia alkalmazására,
- az agglomerációs települések számára szolgáltatások nyújtása,
- az információs társadalmat népszerűsítő, a penetráció növelését segítő promóciós programok létrehozása, továbbá a használatot vonzóvá tévő közcélú tartalomfejlesztési programok elindítása.

A célkitűzések megvalósulása hozzájárul ahhoz, hogy a város komplex módon megújuljon és maximálisan megfeleljen azon minőségi elvárásoknak, amelyeket a piac támaszt, továbbá ezzel egyidejűleg a lakosság számára is vonzó és magas életminőség perspektíváját nyújtó fejlesztések valósuljanak meg. Az átfogó település-rehabilitációs beavatkozások során megvalósul a korábbi évtizedek spontán városfejlesztésének következményeinek korrigálása, valamint az egyes településrészek funkciók szerinti letisztítása, hasznosítása. A városlakók életszínvonala és a vendégfogadás infrastrukturális feltételei számottevően javulnak. A fejlesztések hatására a Hévízi-gyógyító által nyújtott szolgáltatások gyógyhatása mellett a város megjelenése, eleganciája, nagyvonalú, igényes és egészséges hangulatot sugalló környezete önmagában is képes az igényesebb vendégkört megszólítani, bevonni.

C) Lakhatási és gazdaságfejlesztési feltételek javítása

Hévíz Város gazdaságában az idegenforgalom meghatározó szerepet töltött be a múltban és tölt be a jövőben is. Az idegenforgalom jelentős helyi szerepe és gazdasági súlya a lehetőségek mellett egyben egy erős kényszerpályát is jelent, hiszen a város függő helyzetben van a turizmus ágazat teljesítményétől. Ezen túl az idegenforgalom a környezetére érzékeny ágazat, ami mind a természeti, mind a gazdasági, mind a helyi társadalmi problémák esetén azonnal az eredmények romlásával válaszol. Tekintettel arra, hogy a városban a gazdaság több lábán állásának megteremtése jelentős akadályokba ütközik, így a fenntartható és prosperáló helyi gazdaság alapja, egyben a tervezett beavatkozások legfőbb célja a turizmus ágazat átfogó, komplex fejlesztése. A fenntartható turizmusfejlesztés megvalósítása érdekében fejleszteni kell a turisztikai vonzerőket és a fogadóképességet.

A turizmus meghatározta gazdasági struktúra fenntarthatósága vonatkozásában magától értetődően szükséges

- mind az egynapos, mind az itt éjszakázó látogatók számának megtartása, a város kapacitásai szabta korlátok közötti növelése, a tartózkodási idő meghosszabbítása,
- a vendégkör minőségének megtartása és javítása, a vendégkör fiatalítása (egyrészt a fürdőhely presztízsének megtartása, másrészt a vendégek költési hajlandóságának növelése érdekében),
- a fenti két ponthoz kapcsolódva a kor igényeinek megfelelő színvonalú megközelíthetőség biztosítása.

A turizmusnak azért van kiemelkedő szerepe a **gazdasági fejlődés vonatkozásában, mert az közvetlenül pozitív irányban befolyásolja** a népességmegtartó képesség növelését, a helyi ifjúság megtartását. Ez a fenntartható gazdasági struktúra kialakítása és megtartása szempontjából kiemelt prioritást kell, hogy kapjon. A fiatal (25-35 éves) korosztály a gazdaság igen produktív rétege mind kínálati, mind keresleti oldalon. Fontos feladat a fiatalok helyben történő foglalkoztatása, vállalkozói tevékenyegre ösztönzésük, továbbá ehhez kapcsolódóan a korosztály igényeinek megfelelő kulturális és közösségi kínálati elemek megteremtése és sikeres működtetése.

Lakhatási vonatkozásban ki kell emelni a **Semmelweis-Sugár-Korányi** lakótömb rehabilitációját, amelynek során a környék lakosságának életszínvonala jelentősen megemelkedne. A szóban forgó lakótömbök közötti közterületi részek az utóbbi évtizedek alatt lepusztultak, nagyobb beavatkozásra van szükség azok esztétikus és használható voltának helyreállításához. A zöldterületek vonatkozásában célunk olyan parkszerű felületek kialakítása, melyek korszerű energiatakarékos közvilágítással és a lakók valós igényeit kiszolgáló funkciókkal (például pihenő-találkozóhelyek, sport és játékeszközök) bírnak. Ezen felül a lakótömbök közötti közlekedési (autós, gyalogos és kerékpáros egyaránt) és parkolási rendszer is újragondolandó és az új koncepció mentén felújítandó, átalakítandó. Mivel a tervezett rehabilitáció elsősorban az itt lakókat érinti és más hasonló beavatkozásokhoz képest kevésbé érint városi érdekeket, a projekt előkészítésébe aktívan be kívánjuk vonni az érintett lakosságot, – és amennyiben a jövőbeni pályázati szabályok megengedik – lehetőséget és támogatást biztosítani saját kezdeményezésű fejlesztések megvalósítására is. Hosszútávon a lakótömb esetében mérlegelni kell az energiahatékonysági korszerűsítés szükségességét. Mindazonáltal az elmúlt évek pályázati forrásai felhasználására vonatkozó szabályok alapján az érintett tömbök nem felelnek meg a szociális célú városrehabilitáció (amely egyben energiahatékonysági felújítást is magában foglalt ipari technológiával épített lakótömbök esetében) szigorú kritériumainak és előreláthatólag ez a jövőben sem változik. Ez okból kifolyólag indokolt lehet az Önkormányzat részéről – akár az érintett lakóközösségek bevonásával – egy pénzügyi alap létrehozása, amely a jövőben lehetővé teszi a felújítási programok megvalósítását.

Előreláthatólag az északnyugati városrész külterületi részén tervezzük egy **hulladékudvar** kialakítását. A lakosság számára nyitva álló, a környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási előírásoknak megfelelő lakossági szeméttlerakó helyszínválasztásában elsődleges szempont a könnyű megközelíthetőség és a hulladék egyszerű és biztonságos elszállíthatósága. A tervezett hulladékudvarban a lehetőségeknek megfelelő szelektív hulladékgyűjtést tervezzük alkalmazni (a hulladékgazdálkodási törvényben foglaltaknak megfelelően) és komoly előrelépést jelent majd a város esetében pl. a zöldhulladék illetve a veszélyes hulladékok egyszerű és ingyenes elhelyezési lehetőségének biztosítása (veszélyes hulladékok esetében jelenleg a legközelebbi gyűjtőhely Marcaliban található)

2.1.3.6 Hévíz, a vonzó lakóhely: humán kapacitások és szolgáltatások fejlesztése

A fejlődés alapfeltétele a mentálisan és fizikálisan is egészséges helyi társadalom, amelyhez magas színvonalú, gazdaságos, és térségi szemlélettel szervezett humán közszolgáltatások kialakítására és fenntartható működtetésére van szükség. Ennek érdekében a szociális és egészségügyi ellátórendszer, az oktatás, a kulturális szolgáltatások folyamatos, a helyben jelentkező tényleges igényeknek és trendeknek megfelelő fejlesztésére van szükség. Ezeket integrált szemlélettel szükséges megszervezni a gazdaságos működés, és a színvonalas, igényekre

reagáló szolgáltatások nyújtásának szempontjait is figyelembe véve. **E vonatkozásban az alábbi legfontosabb fejlesztési irányokat, célokat vehetjük számba:**

A) Szociális szolgáltatások és közösségi terek integrált fejlesztése

A humán háttér megvalósítása szempontjából kiemelt cél a **városi közösségfejlesztési program továbbvitele**, a civil aktivitás növelése és a helyi közösségek fejlesztése elsődlegesen a már folyamatban lévő önképző körök, civil kezdeményezések további támogatásával.

Nagy jelentőséggel bír a **szociális szolgáltatások** (különös tekintettel az időskorúak ellátására) és **közösségi terek** integrált fejlesztése.

Teréz Anya Szociális Integrált Intézmény és Idősek Otthona két telephellyel rendelkezik, melyek évek óta folyamatosan teljes mértékben kihasználva. Mindkét telephely esetében jelentős **felújítás** szükséges és a szükséges források rendelkezésre állása esetén **férőhelybővítés** is indokolt lenne, amely segítségével lerövidíthető lehet a mostani várakozási idő. Ugyancsak szükség van – hiánypótló jelleggel – speciális **demens részleg kialakítására** is. **Az időskori ellátás fejlesztésének ideális megoldása lehet a szolgáltatások egy helyre telepítése:** a Cziráki-házban és a Honvéd utcában ellátott szolgáltatások központi telephely köré telepítése. E fejlesztési irány az Önkormányzat részéről komoly beruházást tenne szükségessé, amely első lépése a szükséges ingatlanok megszerzése, majd ezt követően az időskori ellátás speciális igényeinek megfelelő átalakítások megteremtése lenne.

B) Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

A már megvalósult egészségügyi szolgáltató központ váróteremmel és a gyermekorvosi szolgáltatásokkal való bővítésével az egészségügyi ellátás további fejlesztése valósul meg. Ugyancsak kiemelten fontosnak tartjuk **prevenációs programok indítását/folytatását** a szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése érdekében.

C) Óvodai és iskolai felújítási program

A városvezetés által kitűzött további cél **az óvodai és bölcsőde fejlesztési program továbbvitele, valamint a közművelődéshez és kulturális szolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztések keretében a már korábban részletesebben bemutatott kulturális, rendezvény-és konferenciaközpont megvalósítása.**

Az Illyés Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola közvetlen szomszédságában lévő **Sportcsarnok lebontásra kerül és helyett új sportcsarnok építése valósul meg.** A kialakítandó sportcsarnok a nemzeti sportközpontok keretében kerül megvalósításra, melyhez az önkormányzat átadja az ingatlant az illetékes szervnek. Az esetlegesen felszabaduló területen **iskolaudvar kialakítása, valamint szükség van a művészeti oktatáshoz kapcsolódóan zenei próbatermek létesítésére.** Ugyancsak időszerű a **Bibó István Alternatív Gimnázium és Szakközépiskola** épületének valamint a Sportcsarnok rekonstrukciójára is.

Brunszvik Teréz Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde fejlesztése technikai-gazdasági-szakmai okokból, valamint a gyermeklétszám fokozatos csökkenéséből kifolyólag az óvodai ellátás egy telephelyen történő megvalósítása, amelynek előfeltétele az **épület korszerűsítése, bővítése és egyéb, az ellátás színvonalát biztosító beruházások megvalósítása.**

D) Helyi munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzési-támogatási program

Az oktatás-nevelés területén a fiatalok, fiatal munkavállalók helyben tartására kell koncentrálni. **Ez elsősorban a helyi munkaerő-piaci igényekre alapozó versenyképes képzésekkel lehetséges.** Hévíz adottságaiból fakadóan a foglalkoztatás legnagyobb szereplője az idegenforgalmi ágazat, amely előreláthatólag hosszabb távon is így marad. Olyan beavatkozások szükségesek e vonatkozásban, amelyek az alábbi célokat szolgálják:

- fiatalok számára elfogadható és vonzó életpálya-lehetőség biztosítása;
- más településekről, az ország más részeiről ingázó, idevándorló minőségi munkaerő számára vonzó lehetőségek biztosítása;
- a már helyben tevékenykedő munkaerő számára fejlődési lehetőségek illetve horizontális elmozdulási lehetőségek biztosítása;
- a hévízi szolgáltatási színvonal általános emelése a képzettebb, elégedettebb foglalkoztatottak révén.

2.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A területi és tematikus célok együttesen segítik elő a településfejlesztési koncepcióban és településfejlesztési stratégiában felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus és területi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatokat.

tematikus\területi célok összefüggései		V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	V13	V14	V15	V16	V17	V18
		A városközpontba érkező és azon áthaladó gépjármű-forgalom csökkentése, a közlekedési rend újragondolása	A belvárosi városkép fejlesztése, funkciókban gazdag, a célközönség - turisták és helyben lakók -számára használható és élvezhető belvárosi környezet fejlesztése	Hévízgyógyfürdőt hazai és nemzetközi gyógyhelyi központtá, és ezzel egyidejűleg nemzetközi értékű egészségturisztikai tudásközponttá fejlesztése	Szent-András Reumakórház szolgáltatásainak fejlesztése	A területen jelen lévő turisztikai szolgáltatók fejlesztései	Oktatási-nevelési valamint szociális infrastruktúra javítása, fejlesztése	Rekreációs- és sport infrastruktúra fejlesztése	Közlekedési rendszer fejlesztése	Lakótelepi életminőség javítása	Általános út,- csapadékvíz-elvezetési, - és közműűfelújítások	Zöldfelületek minőségének javítása, lehetőség szerint területük bővítése	Tömbfeltáró útnyitások megvalósítása	Általános útburkolat, csapadékvíz-elvezetési rendszer és közműhálózat felújítása	A terület bekapcsolása az outdoor turisztikai fejlesztések körébe	Hulladékudvar kialakítása	Sportturizmus és térségi szintű sportszolgáltatások	Bor és gasztronómia	Kulturális örökség
T1	Konferencia- és rendezvényturizmus fejlesztése																		
T2	Sportturizmus infrastrukturális és szolgáltatási hátterének fejlesztése																		
T3	Egregy városrész bekapcsolása a turisztikai kínálatba																		
T4	Települési arculat fejlesztése																		

T5	Hévízi-to gyógyhatásainak tudományos kutatása, kapcsolódó K+F+I tevékenységek																		
T6	Egészségügyi-egészségturisztikai szolgáltatási háttér fejlesztése																		
T7	Tófürdő turisztikai tehermentesítése, környezetének fejlesztése																		
T8	Hévíz-Balaton Airport fejlesztése																		
T9	Közlekedési rendszer megújítása																		
T10	Hévíz, Hévíz-Balaton Repülőtér, Kis-Balaton térség elérhetőségének fejlesztése																		
T11	Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása a fejlesztésekben																		
T12	Környezeti infrastruktúra megújítása																		
T13	Zöldterületek fejlesztése, bővítése																		
T14	Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Program																		

T15	Hévízi-tó világörökség cím megszerzése	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Közepes	Erős	Erős	Közepes	Közepes	Közepes	Erős	Erős
T16	Városrehabilitációs programok megvalósítása	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T17	Városi szolgáltatások minőségfejlesztése és az infokommunikációs társadalom feltételeinek megteremtése	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T18	Lakhatási és gazdaságfejlesztési feltételek javítása	Közepes	Közepes	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T19	Szociális szolgáltatások és közösségi terek integrált fejlesztése	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T20	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T21	Óvodai és iskolai felújítási program	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős
T22	Helyi munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzési támogatási program	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős

Jelmagyarázat: Erős kapcsolat: Közepes kapcsolat: Gyenge vagy nincs kapcsolat:

3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1 A stratégiai célok és projektek összefüggései

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások javaslati listáját, amelyek az elérni kívánt célok teljesítéséhez, eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a kívánt célok elérése érdekében megvalósítandó projekteket teljes körűen tartalmaznia kelljen. Fontos azonban szem előtt tartani, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában valós lehetőség legyen a konkrét projekt megvalósítására, és hogy az előkészítettség különböző fázisában lévő projektek egymáshoz illeszkedve a lehető legnagyobb hatékonysággal szolgálják a célok elérését.

Az integrált településfejlesztési stratégia során az alábbi projekttypusokat azonosítottuk:

- **Kulcsprojektek:** Azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely, akár több középtávú cél elérésének, tehát ha a projekt nem valósul meg, akkor a cél nem, vagy csak kis mértékben érhető el. A kulcsprojekt jellemzően nagyobb összegű projekt, amely gyakran egyéb projektek megvalósulásának, vagy azok hatásai érvényesülésének előfeltételül szolgál. A kulcsprojekt nem integrált projekt, célszerű azonban, hogy a további projektek kapcsolódjanak a kulcsprojekthez.
- **Hálózatos projektek:** Olyan több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből állnak, amelyek a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjednek, valamint ezek a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt is, ebben az esetben az egymáshoz kapcsolódó projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- **Akcióterületi projektek:** Az egyértelműen körülhatárolt akcióterületeken belül lévő projektek egymással szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektek segítik más projektek megvalósulását, hatásának kiteljesedését. Ezek a projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra és méretük, valamint várható hatásuk olyan mértékű, hogy érzékelhető változást idéz elő az érintett akcióterületen belül.
- **Egyéb projektek:** Ebbe a kategóriába azok a projektek kerültek, melyek nem kapcsolódnak szorosan egy-egy városrészhez, de várható hatásuk miatt egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Hévíz városa előtt álló különféle – környezeti, gazdasági, kulturális és társadalmi – kihívások összefonódnak, ezért a városfejlesztés terén csak integrált szemléletmóddal lehet sikereket elérni, ezért a város fizikai megújítását szolgáló fejlesztéseket olyan intézkedésekkel kell egyesíteni, amelyek elősegítik a környezetvédelmet, a társadalmi befogadást, az oktatást és a gazdasági fejlődést. Fontos kiemelni, hogy ezen felül a helyi lakosok, a civil szervezetek, a helyi gazdasági élet szereplői és a különböző kormányzati szintek közötti szoros partnerség kialakulása elengedhetetlen a célok eléréséhez. A helyi kapacitások és a helyi ismeretek kombinációja szintén nélkülözhetetlen ahhoz, hogy felismerjük a közös megoldásokat és széles körben elfogadott, fenntartható eredményeket érjünk el a városban.

Jelen pénzügyi ciklusban az Európai Unió a korábbi időszakhoz képest több eszközzel támogatja az integrált szemléletű projektek megvalósítását, amit Hévíz városának aktívan

ki kell használnia. Ezek az új és rugalmas eszközök (ITI, CLLD) segítik a fenntartható városfejlesztés integráltabb szemléletét és lehetővé teszik a városfejlesztési stratégiáknak az eszközök és a részvétel vegyítésén alapuló végrehajtását. Az integrált területi kezdeményezés (ITI) olyan támogatási mód, amelynek segítségével összevonhatóak az egy vagy több operatív program különféle prioritási tengelyéhez kapcsolódó támogatások annak érdekében, hogy többdimenziós, több szektort érintő beavatkozások váljanak lehetővé. A közösségi szinten irányított helyi fejlesztés (CLLD) nevű eszköz az olyan alulról felfelé építkező helyi fejlesztési stratégiákat támogatja, amelyeket minden helyben érdekelt szektor képviselőiből alakult helyi akciócsoportok készítenek el és valósítanak meg.¹

A jelenlegi pénzügyi ciklusban – ellentétben az előző ciklusban – a városfejlesztést integrált műveleteket felvázoló stratégiák útján kell megvalósítani. Ezen túlmenően lehetőség nyílik az integrált tevékenységek finanszírozására a szűken vett lakókörnyezettől vagy a kerületi szinttől egészen a városrészek vagy a városi vonzáskörzetekig, beleértve a környező falusias területeket is.

¹ Európai Bizottság INTEGRÁLT FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/urban_hu.pdf

Tematikus célok	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
Konferencia- és rendezvényturizmus fejlesztése	Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése		Hévízi-tó és környezete akcióterület	
Sportturizmus infrastrukturális és szolgáltatási hátterének fejlesztése	Új városi sportcsarnok kialakítása	Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése Közúthálózat-fejlesztés	Északi akcióterület Déli akcióterület Központi akcióterület	„HAK” City
Egregy városrész bekapcsolása a turisztikai kínálatba	Új városi sportcsarnok kialakítása	Közúthálózat-fejlesztés Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)	Északi akcióterület	
Települési arculat fejlesztése	A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása	Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén Közúthálózat-fejlesztés A Széchenyi utca felújítása	Zöld város akcióterület Északi akcióterület Déli akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület	

Hévíz-tó gyógyhatásainak tudományos kutatása, kapcsolódó K+F+I tevékenységek	A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése			
Egészségügyi-egészségturisztikai szolgáltatási háttér fejlesztése	A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése		Központi akcióterület Hévíz-tó és környezete akcióterület	
Tófürdő turisztikai tehermentesítése, környezetének fejlesztése		Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése Közúthálózat-fejlesztés	Hévíz-tó és környezete akcióterület	
Hévíz-Balaton Airport fejlesztése				Hévíz-Balaton repülőtér fejlesztése
Közlekedési rendszer megújítása	Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése Nagyparkoló tér felújítása Festetics sétány kialakítása	Balaton Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem Közúthálózat-fejlesztés A Széchenyi utca felújítása	Zöld város akcióterület Északi akcióterület Hévíz-tó és környezete akcióterület	
Hévíz, Hévíz-Balaton Repülőtér, Kis-Balaton térség elérhetőségének fejlesztése				Hévíz-Balaton repülőtér fejlesztése
Hévíz-tó Átfogó Tóvédelmi Program	Hévíz-tó átfogó tóvédelmi programja		Hévíz-tó és környezete akcióterület	
Hévíz-tó világörökség cím megszerzése	Hévíz-tó világörökség cím megszerzése			

Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása fejlesztésekben			Központi akcióterület Északi akcióterület	
Környezeti infrastruktúra megújítása	Nagyparkoló tér felújítása A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése, Hévízi termelői piac felújítása, Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása Új városi sportcsarnok kialakítása Festetics sétány kialakítása	Közúthálózat-fejlesztés	Zöld város akcióterület Északi akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület	
Zöldterületek fejlesztése, bővítése	A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése Hévízi termelői piac felújítása Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása Új városi sportcsarnok kialakítása Nagyparkoló tér felújítása Festetics sétány kialakítása	Közúthálózat-fejlesztés A Széchenyi utca felújítása Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem	Zöld város akcióterület Északi akcióterület Déli akcióterület	
Városrehabilitációs programok megvalósítása	Hévízi termelői piac felújítása Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése Nagyparkoló tér felújítása	Közúthálózat-fejlesztés A Széchenyi utca felújítása	Zöld város akcióterület Déli akcióterület	

Városi szolgáltatások minőségfejlesztése és az infokommunikációs társadalom feltételeinek megteremtése			Központi akcióterület Déli akcióterület	
Lakhatási és gazdaságfejlesztési feltételek javítása		A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén	Déli akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület Északi akcióterület	
Szociális szolgáltatások és közösségi terek integrált fejlesztése			Központi akcióterület Déli akcióterület	
Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése		Központi akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület	
Óvodai és iskolai felújítási program			Központi akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület	
Helyi munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzési támogatási program			Központi akcióterület Déli akcióterület Hévízi-tó és környezete akcióterület	

3.2 Kulcsprojektek

Hévíz város kulcsprojektjei a 2017-23-as időszakban több típusú beavatkozást tartalmaznak és több tematikus célhoz is illeszkednek.

3.2.1 K1. A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése

Hévízgyógyfürdőt hazai és nemzetközi gyógyhelyi központtá, és ezzel egyidejűleg nemzetközi mértékű egészségturisztikai tudásközponttá kell fejleszteni. Mindemellett a vendégfogadás feltételrendszerének általános javítása szükséges (közlekedési és parkolási infrastruktúra valamint szolgáltatáspaletta vonatkozásában). A szolgáltatások körét és a meglévő kapacitásokat a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő szintre kell felfejleszteni. A Tófürdő fejlesztésével párhuzamosan a **Szent- András Reumakórház szolgáltatásainak fejlesztése** a piac által támasztott magas szintű igények tükrében elengedhetetlen feladat. Ebbe beletartozik a K+F tevékenységhez kialakítandó Balneológiai központ és az Oktatási- és Továbbképzési Központ.

A kórház a komplex balneológia, reumatológia, a prevenció, kuráció és rehabilitáció, valamint annak határterületi tárgyköreiben saját munkája és az általános orvos szakmai fejlődés elősegítése érdekében kutatási tevékenységet folytat a rendelkezésére álló szellemi, természeti és anyagi erőforrások felhasználásával. Eddig számos vizsgálat történt, mely részben a csont-, porc-, anyagcsere biokémiai meghatározására, valamint komplex fizioterápia hatására bekövetkező változásaira irányultak. A kapott kezdeti eredmények alátámasztják a hévízi balneoterápia során létrejövő biológiai, fiziológiai változásokat, illetve segítik megválaszolni, hogy milyen módon befolyásolja jellemzően a reumatológiai megbetegedések pathomechanizmusát. A kutatás másik területe, a Hévízi Gyógyító ökológiai és hidrogeológiai állapotának folyamatos vizsgálata. **A Balneológia Központ létrehozása** az egyik legfontosabb eleme a projektnek. A központ a Festetics Fürdőházban kapna helyet.

A tófürdőben és a kórházban zajló gyógyító tevékenységek méltó kiegészítő eleme lenne egy rekreációs tevékenységekre alkalmas, a helyi ökoszisztéma adottságait és igényeit is tiszteletben tartó **közpark** kialakítása a Hévízi-tó Természetvédelmi Területén belül.

A fokozottan védett természetvédelmi területen, annak egyedi voltát tiszteletben tartva és megőrizve kívánunk fejlesztéseket végrehajtani, kizárólag a szelíd turizmus és rekreációs lehetőségek szélesítése érdekében: gyalogos ösvények kitisztítása, kisebb teresedések kitisztítása és használhatóvá tétele, pihenőhelyek létrehozása – különböző funkciókhoz rendelve (meditációs helyek, jóga vagy más szabadtéri tornagyakorlatok végzésére alkalmas helyszínek, kis fapavilonok, padok, hulladékgyűjtők elhelyezése.

A városrész magánkézben lévő **turisztikai szolgáltatásai** (szinte kizárólag szálláshelyek) – köszönhetően az országos átlagot meghaladó kihasználtsági mutatóknak – jellemzően rendelkeznek a tervezett fejlesztéseikhez szükséges pénzügyi forrásokkal, amelyeket lehetőségek szerint uniós illetve hazai támogatásokkal egészítenek ki. A szálláshelyek esetében elsősorban a meglévő kapacitások minőségi fejlesztése a cél, kiegészítve különböző egészségturisztikai szolgáltatások, az azokhoz szükséges infrastruktúra kialakításával, fejlesztésével.

Ehhez a kulcsprojekthez szorosan kapcsolódnak a világörökségi cím megszerzésére és a tóvédelemre irányuló kulcsprojektek és az azokban megfogalmazott projektelemek.

3.2.2 K2. Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése

A korábbi elképzelésektől eltérően a Nagyparkoló északi részén lévő albuszpályaudvar átépítésével, annak kibővítésével kiválthatóvá válik a jelenlegi buszpályaudvar. A buszpályaudvar utazóközönségének kiszolgálása érdekében egy utasfogadó épület kialakítása is megvalósul.

Hévíz idegenforgalmi jelentőségének köszönhetően a várost évente megközelítőleg 80.000 helyközi, távolsági járat érinti, melyeket mintegy kétmillió utas veszi igénybe. Jelenleg Hévíz helyközi és távolsági buszjárait kiszolgáló pályaudvara a belváros szívében található, az érkező autóbuszoknak be kell hajtaniuk a városba, komoly zaj- és környezetszennyezést okozva ezáltal.

A fenti okokból kifolyólag szükséges a buszpályaudvar olyan helyre történő áthelyezése, amely megközelíthetősége révén kevésbé terheli a gyógytót és annak közvetlen környezetét. A jelenlegi buszpályaudvar területén a belvárosi rehabilitációs program második ütemében az új városi főtér kialakítását tervezzük. Az új autóbusz-pályaudvar kialakítása a következő fejlesztési elemeket foglalja magában:

- A Nagyparkoló területén lévő albuszpályaudvar továbbfejlesztése
- korszerű, praktikus és egyben kényelmes állomásépület építése,
- a helyközi, távolsági és helyi buszjáratokat integráltan kezelő intelligens utastájékoztatói rendszer bevezetése, amely segíti az ide érkezőket és innen indulókat céljuk minél rövidebb időn belüli elérésében,

A tömegközlekedési rendszer megújulása egyben indokoltá teszi a helyközi, távolsági és helyi buszjáratokat integráltan kezelő **intelligens utastájékoztatói rendszer bevezetését**, amely segíti az ide érkezőket és innen indulókat céljuk minél rövidebb időn belüli elérésében.

3.2.3 K3. Új városi sportcsarnok kialakítása

A város északi részén, a Hosszúföldeken kerül kialakításra az új városi sportcsarnok. Az 500 ülőférőhelyes multifunkcionális sport és rendezvénycsarnok környezetbarát működtetésére egy 50 kilowatt teljesítményű háztartási méretű kiserőmű szolgál majd. A csarnok mellett standard füves focipálya mobillelátókkal, kispálya, parkoló kerül kialakításra, biztosítva az infrastrukturális feltételeket.

Általános tapasztalat, hogy a sportlétesítmények mennyiségi és minőségi hiányosságai miatt Hévíz nem tudja hasznosítani kedvező földrajzi elhelyezkedését, és adottságait, amely alapján európai szintű sport, rekreációs és edzőközponttá válhatna, amellet, hogy a helyi versenysport és tömegsport igényeit is kielégítené.

A beruházással lehetőség nyílik a településnek új szegmens bevonására: a versenyekre készülő hazai és nemzetközi csapatoknak nyújt minőségi sportolási lehetőséget a minőségi időtöltés mellett, míg nemzeti és nemzetközi sportrendezvények megtartásával jelentős mennyiségű célközönség érkezik a városba, fokozva a vendégszámot és vendégéjszaka növekedést.

A tervezett sportcentrum kialakításának főbb elemei:

- **két élőfüves szabvány-méretű futballpálya kialakítása** lelátóval és a szükséges kiszolgáló helyiségekkel

- **az új multifunkciós sportcsarnok építésével lehetőség nyílik** kispályás futballpálya, kosár,- kézi,- röplabda- és tollaslabda pálya, valamint egyéb sportágak (pl. asztalitenisz, bokszt) elhelyezésére is.
- megközelíthetőség biztosítása a **jelenlegi kavicsos út leburkolásával** és megfelelő méretű személygépkocsi és buszparkoló kialakításával
- **közműellátás kiépítése a sportcentrumig**, amely egyben a közművek vonalvezetése mentén található egyéb ingatlanokat is kiszolgálja (Zrínyi utca külterületi szakaszán).

3.2.4 K4. Nagyparkoló tér felújítása

A kulcsprojekt célja a Hévíz városközpontjában található, a város fő közlekedési tengelye, a Széchenyi utca és a helyi buszpályaudvar (alpályaudvar) között elterülő ún. nagyparkoló tér felújítása, amely közvetlenül a hivatalos gyógyhelyé nyilvánított terület határán helyezkedik el. A felújítás nem érinti a parkolási felületeket, azok nagy részét továbbra is meg kívánjuk őrizni. A tér azonban messze nem csak parkoló: számtalan üzlet és étterem található az azt körülvevő sétányokon, nagyobb rendezvények esetében rendezvénytérként is működik és általában véve ez a terület köszönti a Hévízre érkezőket. Ebből kifolyólag meg kívánjuk törni a tér parkoló voltát a zöldfelületek minőségi és mennyiségi növelésével és a zöldfelületekbe ágyazott, azokhoz kapcsolódó sétányok kialakításával: túl kívánunk lépni a parkolóban megszokott gyepréteg alapon alapuló zöldfelületeken, innovatív és egyben esztétikus megoldások telepítését tervezzük, amelyek nem csupán esztétikusak, de a terület mikroklímájára is kedvezően hatnak (pl. esőkertek, többszintes zöldfelületek).

A fejlesztés eredményeként megvalósuló zöldfelületi fejlesztések és a parkoló átforgalmazásának köszönhetően javul a Nagyparkoló tér vonzereje, a növekedő zöldfelületi arány egy jobb minőségű, használat szempontjából kedvezőbb és szebb környezetet eredményez. A megújuló területen emelkedni fog a zöldfelületek aránya, aminek köszönhetően egy kellemesebb, attraktívabb környezet fog kialakulni, és amely egyúttal a terület mikroklímáját is pozitívan befolyásolja. Egyrészt hozzájárul a teljes település környezeti állapotának javulásához, a javuló közlekedési feltételek csökkentik annak negatív hatását (beleértve a csapadékvíz helyben tartása és szükséges tisztításának pozitív hatását), valamint a szebb környezet segíti a környező vállalkozásokat is (ez kiegészül azzal a hatással, hogy a vendéglátóhelyek egy része kerthelyiséggel rendelkezik, ami a parkolóra néz – e területeket a projekt ugyan nem érinti, viszont a rendezettebb és esztétikusabb környezeti állapot közvetett módon pozitív hatással van ezen szolgáltatóhelyek vonzerejére).

A Nagyparkoló fejlesztése a zöldfelületi fejlesztéseken túl a nagyparkolót átszelő úttal, és annak közművesítésével lesz teljes. Az átszelő út kialakításával megvalósul a buszpályaudvar és a Széchenyi utca összekötése, mellyel biztosítva lesz a személygépjárműforgalom és az autóbuszforgalom is.

3.2.5 K5. Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja

E projektet általános jelentősége miatt szükségesnek tartjuk a kulcsprojektek közé emelni. Kiegészítő projektjének tekinthető a korábban említett pihenőpark létrehozását célzó fejlesztés.

Az Átfogó Tóvédelmi program megvalósítása elengedhetetlen a Hévíz életét meghatározó gyógytényező (a gyógyvíz és ezáltal a gyógytó) hosszútávon történő megőrzése érdekében.

A projekt során a következő, a projekt céljainak megvalósulását szolgáló fejlesztési tevékenységek valósulnak meg:

1. alprojekt - A Hévízi-tó körüli természetközeli élőhelyek rekonstrukciója: Az élőhely-fejlesztés célja a Hévíz-tó környezetében lévő kiemelten fontos szerepet betöltő fás területek (véderdő) használata révén létrejött változatos élőhely-struktúra tovább fejlesztése, az ezekhez kötődő életközösségek, továbbá az életközösségek legjelentősebb zászólóhajófajai (kiemelten a védett és a helyileg ritka fajok) fennmaradásának biztosítása, állományuk növelése, a tájképi értékek megőrzése. A program egyben azt is hangsúlyozza, hogy a Hévízi-tó és környezetének védelme nem valósulhat meg a megfelelő gazdálkodási tevékenység nélkül, a rajtuk lévő természeti értékek fenntartásához szükséges az emberi beavatkozás.
2. alprojekt - Özön élőlények visszaszorítása és fajvédelmi tevékenység: A Hévíz-tó ökoszisztémájában nagy problémát jelentenek a területen az özön élőlények megléte. Bár többnyire ismerjük ezek előfordulását a területen, fontos lenne ezek pontos feltérképezése, majd intézkedési terv készítése és ennek megfelelően a visszaszorítását célzó beavatkozások megtétele.
3. alprojekt - Komplex bemutatási lehetőség, tanösvény, élőhely-rehabilitáció és földtudományi értékek rekonstrukciója: A Cserszegtomaj és Hévíz közötti lapterületek bemutatathatóvá tétele érdekében egy élőhely-rehabilitációval kombinált ökoturisztikai (tanösvény) útvonal kialakítását tervezzük.
4. alprojekt - Élőhely-rehabilitáció és pihenőpark kialakítása a gyógytó körüli védett erdőterületek fejlesztésével.

3.2.6 K6. UNESCO világörökség cím megszerzése

A projekt célja a **Hévízi-tó, mint egyedülálló természeti érték világörökségi címének megszerzése** illetve az ahhoz szükséges feltételek megteremtése, ezen belül konkrétan egy feltáró tanulmány készítése, amely alátámasztani hivatott, hogy a tó egyedülálló értéket képvisel; érintett szereplők együttműködésének kialakítása, szerepek tisztázása és egy Hévíz-specifikus „világörökségi szempontrendszer” kialakítása, amely a középtávú fejlesztési elképzelések és a jövőbeni világörökségi cím összhangját hivatottak biztosítani.

A Hévízi-tó világörökségi címe egyrészt új, önként vállalt kötelezettséget jelent, amelynek folyamatosan meg kell felelni – hiszen a címet el is lehet veszíteni – és amelyben számos érintett szereplőnek kell folyamatosan együttműködnie (kiemelten Hévíz Város Önkormányzatának, a területet kezelő Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórháznak, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Parknak). A világörökségi címhez szükséges a feltárandó, illetve feltárt és megismert értékek megőrzésére, kibontakoztatására, hasznosítására és fenntartható fejlesztésére – összhangban a Világörökségi Konvenció elvárásaival és ajánlásaival – kezelési terv készítése. A kezelési terv feladata, hogy a hatályos magyar törvényekre, jogszabályokra, önkormányzati rendeletekre támaszkodva az országos, regionális és önkormányzati tervekkel, valamint azok cél- és eszközrendszereivel összhangban és az érintettek közös elhatározásával meghatározza a

világörökségre felterjesztett terület jövőképét, a követendő stratégiát, valamint a rövid-, közép-, és hosszú távú célokat.

Kiemelendő szükséges lépések, elvárások:

- védőövezet kijelölése és a veszélyeztető tényezők maradéktalan feltárása,
- a világörökségi cím alapját képező „Outstanding Universal Value” érdekében a tó és védőövezete állapotának, integritása, egyediségének megőrzése, lehetőség szerinti növelés, javítása szükséges,
- az ezt biztosítandó monitoring folyamatok kialakítása és következetes működtetése,
- megfelelő hosszú távú jogi, intézményi illetve hagyományos védelmi rendszer (országos, térségi, helyi szinten egyaránt) kialakítása hatékony menedzsmenttel kiegészítve,
- megfelelő menedzsment működésének legfontosabb elemei, ismérvei: érintettek bevonása az örökség megőrzésének közös érdeke mentén; tervezés, megvalósítás, monitoring, értékelés és visszacsatolás teljes körének érvényre juttatása a lényegi folyamatokban; a trendek, változások, javaslatok hatásainak becslése, monitoringja; megfelelő források biztosítása, kezelése; kapacitások folyamatos fejlesztése a szükségleteknek megfelelően; átláthatóság és kiszámíthatóság.

3.2.7 K7. Hévízi termelői piac felújítása

A történelmi belváros peremén, a Nagyparkoló tér közvetlen szomszédságában évek óta a hét három napján töretlen sikerrel működik a hévízi piac, ahol elsősorban a környékbeli kézművesek, őstermelők árulják termékeiket. A fő elárusítótér a szabadtéri standokon túl egy régi raktáépületben kapott helyett, amely kiegészül egy kisebb állandó sátorral is valamint szabadtéri elárusítóhelyekkel. A téli időszakban itt található továbbá egy fedett jégpálya, amelynek helye a nyári hónapokban szintén árusoknak ad otthont. Terveink szerint a kisebb, rossz állapotban lévő és esztétikailag sem megfelelő sátor helyébe a **Festetics-örökséget idéző jellegzetes hévízi faépítészettel készülő fedett, de egyúttal nyitott pavilon** kerülne, amely alatt állandó árusító standok lesznek kialakíthatók, egységes arculatot biztosítva ezáltal a piacnak. Emellett megmaradna a **régi raktáépület** funkciója is, amely egy **külső-belső felújítást** követően szintén a faépítészeti elemeket hangsúlyozó megjelenést kap.

Ugyancsak szükség van a **piac burkolatának felújítására, a szomszédos Nagyparkoló arculatával egységes módon**. Az érintett terület kedvezőtlen talajviszonyai nem teszik lehetővé állandó növényzet telepítését, így egyfajta **tartós mobilnövényzettel** tervezzük zölddé tenni a piac környezetét. A piac északi oldalán tervezzük kialakítani az **árusok parkolóját**, így a rekonstrukciót követően autómentessé tehető a piac területe, növelve a használható területek arányát és egyben sokkal barátságosabbá, átláthatóbbá téve az egész létesítményt.

A piac, a Nagyparkoló, a Kölcsey utca és a Deák Ferenc tér felújításával, új funkciókkal való megtöltésével a hévízi városközpont határai jelentősen kitolódnak, a helyi lakosok és turisták által látogatott helyszínek összekötése megtörténik, élhetőbbé és kevésbé zsúfolttá téve így a belvárost.

A projekt keretében az alábbi fejlesztések kerülnek megvalósításra:

1. Többfunkciós használati lehetőségek letisztult megvalósítása
 - pihenőtér kialakítása

- játszótér kialakítása
 - parkoló használata piaci időn kívül, rendezvények idején
 - kerékpártároló kialakítása
2. Kulturált, hagyományokat tükröző, megfelelő műszaki környezet
- pavilon kialakítás
 - új árusító asztalok
 - hűtőberendezések
 - zöldfelület növelése, árnyékolás
 - közlekedési kapcsolatok rendezése
 - települési arculathoz igazodó kialakítás
 - napelemek a működési költségek csökkentése érdekében.

3.2.8 K8. Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása

A belvárosi rehabilitáció 2010-ig sikerrel lezárult, melyben Hévíz gyalogosok által használt két legkedveltebb utcája az Erzsébet királyné és a Rákóczi utca került felújításra. Hévíz ugyanakkor mind a mai napig nem rendelkezik egy olyan, a fürdőhöz, a sétáló utcákhoz és a parkolóhelyekhez közeli központi térrel, amely találkozóhelyként és gyalogos csomópontként funkcionálhatna az itt lakók és a vendégek számára. Korábban ezt a funkciót a Rizling tér töltötte be, ennek helyén jelenleg a buszpályaudvar található. A korábbi, jellegzetesen fürdővárosi városkép visszaállítása érdekében a történelmi városközpontban található (Deák Ferenc tér és Kölcsey utca találkozásánál) működő buszpályaudvar áthelyezésével értékes területek szabadulnak fel, amelyek újra bevonhatók lesznek a belváros szövetébe. A cél egy emberközelí, mind a fürdővendégek, mind a hévízi lakosok számára ténylegesen használható, esztétikailag egységes tér kialakítása, ahol a pihenés mellett európai színvonalat képviselő léttér alakítható ki.

Az újonnan kialakítandó „főtér” a Deák térből (~1400 m²), a mai buszpályaudvar területéből (~2500 m²), a gyógyfürdő nyári bejáratának teresedéséből (~1000 m²) és egy zöldfelületnek ingatlanból (~1550 m²) áll majd össze. Hozzá kapcsolva a Kölcsey utcát (~3800 m²), mely a sétáló utcákkal hasonló minőségi burkolatot (összesen min. 8000 m² díszburkolat készülne) és térelemeket kapna (szökőkút, pihenőpadok, köztéri szobrok, emlékművek, stb.) úgy, hogy a fő közlekedési ütőérnek számító Széchenyi utcára nyitva főleg gyalogos forgalom szempontjából összeköttetést létesítsen a közkedvelt termelői piaccal és nagyparkolóval. Az alábbi tevékenységeket tervezzük az új főtérre:

- a meglévő buszállomás épületét egyedi funkciókkal való feltöltése,
- Festetics-örökség szimbolikáját visszatükröző utcabútorok, kandaláberek, szabadtéri bútorok elhelyezése,
- a tóbejárat előtti terület funkciókkal való megtöltése, az év kétharmadában szabadtéri színpad, a téli hónapokban a jégpálya,
- a főtér kialakulásával a gróf Festetics György tér és a Kölcsey utca déli szakasza köztéri parkká alakulása,
- interaktív kiállítótér, fedett ivócsarnok, kerékpárcentrum kialakítása,
- energiatakarékos, környezetbarát beruházások (szelektív hulladékgyűjtők, hőszivattyús rendszer kialakítása a buszpályaudvar üzemeltetéséhez, épületek hőszigetelése, szökőkutak vízforgató rendszerének kialakítása),
- közszolgáltatások látogatóbarát továbbfejlesztése,
- akadálymentesítés,
- zöldfelületek növelése,
- pavilonok kihelyezése a rendezvények idejére emlékművek áthelyezése a főtérre.

3.2.9 K9. Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális háttérének fejlesztése

A Kossuth Lajos utcában, a szállodák közvetlen közelében és mind a belvárostól, mind a gyógyfürdőtől kényelmes távolságra elhelyezkedő jelenlegi futballpálya területe ideális helyszíne lehet egy a sokoldalú, **a város kulturális életének helyszínt biztosító, valamint nagy létszámú, nemzetközi színvonalú kulturális eseményeket, rendezvényeket, kiállításokat illetve akár konferenciákat is lebonyolítani képes központ** kialakításának.

A tervezett fejlesztés középpontjában egy kétszintes, több kisebb helyszínnel és egy nagy, kb. 1000 fő egyidejű befogadására és leültetésére alkalmas plenáris teremmel/rendezvényteremmel rendelkező létesítmény építése áll. A központ mind befogadóképességét, mind technikai felszereltségét tekintve egyedülálló lenne a régiókban. Célunk hazai és nemzetközi konferenciák, rendezvények, kiállítások számára vonzó és a mai igényeket professzionális szinten kiszolgálni képes multifunkcionális tér létrehozása. Mindezekon túlmenően az épület otthont ad majd városi-térségi kulturális, zenei rendezvényeknek is, a kisebb helyiségek pedig színvonalas civil, iskolai, önkormányzati vagy akár magánkezdeményezésű események rendszeres vagy alkalmankénti lebonyolításához is ideális helyszín lehet.

3.2.10 K10. Festetics sétány kialakítása

A közlekedési rendszer újrafogalmazásának fontos pontja a belvárosi gyalogosforgalom rendszerének kialakítása. A belváros rehabilitációja során folyamatosan bővülő gyalogosövezet vonatkozásában az egyes szolgáltatások, attrakciók egyértelmű útvonalvezetéssel való összekötése szükséges. A gyalogos közlekedési rendszer egyik kulcsa a belvárosba látogató, autóval érkező vendégek elsődleges választása, a Nagyparkoló burkolatának és a kapcsolódó, különböző irányú gyalogos felületek felújítása, amely önmagában is egyértelmű haladási irányokat (piac, üzletsorok, helyi buszjáratok, sétálóutca, Tófürdő, stb.) mutat a gyalogosoknak.

A tervezett Festetics – sétány a fenti stratégiai tervek megvalósításának fontos eleme. A tervezett szakasz megépítésével, a Festetics fürdőház megközelítése a Nagyparkolótól, a tervezett Gyógyhelytéren keresztül vezető sétányon juthatunk el. A tervezett beruházással olyan gyalogos közlekedési rendszer alakul ki, mely körbejárhatóvá teszi a tavat, valamint kapcsolódik a Gyógy kórház sétányához.

A sétány arculata a „Boldog békeidők” hangulatát kívánja megidézni, a városban tervezett egységes burkolatok, utcaburkolatok, illetve kandeláberek megépítésével és zöldfelületi megjelenésével.

A 933/5 hrsz.-ú nyílt csapadékvíz elvezető árok a Magyar Állam tulajdonában álló, de a Magyar Közút kezelésében levő csatorna. A tervezés során a Magyar Közúttal egyeztetni szükséges.

A tervezés során az alábbi konkrét terveket kell elkészíteni:

- Meglévő járda burkolat átalakítási terve sétánnyá
- Közvilágítás terve a sétány megvilágítására
- Meglévő nyíltárukú csapadék csatorna zárttá alakításának terve
- Zöldfelület kialakítás terve
- Utcabútorok elhelyezési terve

3.3 Hálózatos projektek

3.3.1 H1. Városi térfigyelő rendszer kialakítása

Hévíz Városának a kiemelkedő turisztikai desztináció jellege miatt ki kell alakítania és a rendőrséggel közösen működtetnie kell egy korszerű térfigyelő és rendszámfelismerő kamerarendszert, mely garantálja az ideérkező vendégek számára a kiszámítható közbiztonságot és szükség esetén a gyors, pontos beavatkozás lehetőségét is, akár a rendőrség, akár a közterület felügyelet számára.

A tervek szerint a fontosabb közterületi helyszíneken működnének fix és mozgatható kamerák, míg a város összes be-, és kivezető közútján a közigazgatási határon pedig rendszámfelismerő rendszerek. A központ a Hévízi Rendőrőrs helyiségében kerülne elhelyezésre, mellyel betekintési hozzáférést kap a zalaegerszegi ügyeleti szolgálat is.

További monitorozó helyként a Hévízi Polgármesteri Hivatal Közterület felügyelete szerepel. A tervek szerint rendőrség ügyeletese és a közterület felügyelet egy erre a feladatra dedikált mobiltelefonon is tartja a kapcsolatot. Ezzel jelentősen csökkenteni lehet a reagáláshoz szükséges időt.

3.3.2 H2. Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem

A projekt célja Hévíz város déli részének kerékpárosbarát településrészé fejlesztése annak érdekében, hogy a legfontosabb városi funkciók, turisztikai attrakciók, szolgáltatások kerékpárral egyértelműen, megközelíthetők legyenek. Ehhez kapcsolódva a jelenlegi HeBi – a már működő hévízi közbringarendszert – a Sport utcába kerül áthelyezésre, valamint a projekt keretében létrejön a Sport utca mellett egy Bringapark is, ahol több különböző szolgáltatást vehetnek majd igénybe a kerékpárosok. A szolgáltatások között az alábbiak szerepelnek:

- Kiemelt Bringapont: A kerékpáros turisták minden igényét kielégítő megállóhely regionális, térségi szereppel, extra szolgáltatásokkal
- Bringapont: A kerékpáros turisták minden igényét kielégítő megállóhely (szerviz, elsősegély, kerékpár stb.)
- Bringapark: Szabadidősport attrakció, kerékpáros játszótér
- Technikai pont: A hálózat kiszolgálását biztosító logisztikai és technikai bázis
- Infopont: Ideiglenes kitelepítésű eszközökkel felszerelt pontok (szervízoszlop, pumpa, elsősegély, információ), meglévő szolgáltatási ponthoz kapcsolódva

A szolgáltatások mellett 5 különböző elem kerül kihelyezésre, melyek egy része nem korlátozódik területileg a Sport utcára, hanem a város különböző területein kerülnek kialakításra:

- Terasz
- Árnyékoló
- Pavilon
- Infopont
- Jel

3.3.3 H3. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése

A Közép-Európa Gyógyászati és Rekreációs Központja térségi fejlesztési elképzelés egyik gerincét a már pontszerűen, szakaszokban rendelkezésre álló sportlétesítmények, infrastruktúrák összekapcsolása, hálózatba foglalása adja. Ez kiemelten fontos a kerékpárutak vonatkozásában, de ugyanúgy szükséges a lovasturizmus és a gyalogos turizmus esetében is. Ezek vonatkozásában mind a szolgáltatási, mind az infrastrukturális oldalon szükség van kulcsfontosságú, több település együttműködését igénylő fejlesztésekre annak érdekében, hogy a jelenleg pontszerűen meglévő attrakciók és facilitások egymást kiegészítve tényleges hálózatokat alkotva európai szinten is jegyzett outdoor turisztikai desztinációt alkothassanak. Hévízen és a térségben az outdoor sportok közül kiemelkedő jelentőséggel bír a kerékpározás, amely vonatkozásában szükséges a kerékpáros infrastruktúra általános fejlesztése, kerékpáros nyomvonalak kijelölésével, kapcsolódó közlekedésbiztonsági intézkedések megtételével, kerékpáros pihenők és parkolók kialakításával az idegenforgalom szempontjából jelentős helyszíneken illetve az egyes városi funkciók (iskola, óvoda, temető, stb.) közelében egyaránt. Az új gyalogos illetve kerékpáros útvonalak kijelölése alkalmas eszköz lehet a turizmussal eddig kevésbé érintett településrészek jobb bevonására is. E projektben nem új, önálló kerékpárutak kiépítését tervezzük, hanem a meglévő infrastruktúrára, a korábbi projektek eredményeire építve egy valóban működő, nemzetközi viszonylatban is versenyképes aktív turisztikai régiót kívánunk megteremteni. Mivel e szabadidős tevékenységek jellegűknél fogva nem csak a városra korlátozódnak, így a tervezett fejlesztések megvalósításához több szereplő együttműködésére van szükség. Mindazonáltal, mivel Hévíz a vezető turisztikai desztináció a térségben, közreműködése döntő jelentőséggel bír. A projekt során tervezett megvalósítandó elemek:

- új kerékpáros útvonalak felmérése, kijelölése, kitáblázása,
- új gyalogos útvonalak felmérése, kijelölése, kitáblázása,
- Hévíz és térsége nemzetközi gyalogos/kerékpáros útvonalakon történő megjelenésének segítése,
- a kirándulókat kiszolgálni képes térségi szolgáltatók eredményesebb bevonása, megjelenítése,
- naprakész internetes adatbázis működtetése (térségi lefedettséggel).

A projekthez szorosan kapcsolódik a kerékpáros dokkoló és a kerékpárutak építése a Vörösmarty utcában és a Fecske utcában. A kerékpáros utak további kijelölése festéssel történnek meg.

3.3.4 H4. A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén

Az infrastrukturális beruházásokkal párhuzamosan Hévíz gyógyhely arculatának erősítése, a turistaszézon kibővítése, a meglévő és új turisták komfortérzetének javítása, valamint a számukra nyújtott szolgáltatások bővítése érdekében célzott programok és attrakciók megvalósítására is sor fog kerülni.

Ezek öt fő tevékenység köré épülnek:

- helyi termékek beépítése a helyi gasztronómiai kínálatba

- látogatók komfortérzetét növelő szolgáltatások és attrakciók létrehozása
- garantált programok szervezése
- meglévő túra- és tematikus útvonalak kijelölése
- „okos” akadálymentesítés révén a látogatók speciális igényeihez igazított szolgáltatások nyújtása

Fontosnak tartjuk a helyi termelők termékeinek szélesebb körű megismertetését tematikus napok, vásárok szervezésével, valamint a hévízi jellegzetes gasztronómiai termékek népszerűsítését a vendég- és szálláshelyek ételkínálatában.

Kiemelt figyelmet fordítunk a látogatók komfortérzetének javítására így olyan attrakciók elhelyezését tervezzük, amelyeknek köszönhetően nem csupán egyedi, személyes emlékeket vihetnek magukkal a turisták Hévízről, hanem kifejezetten hozzájárulnak a város gyógyhelyre épített arculatának továbbfejlesztéséhez. Így pl. a város címeréből ismert, helyi mester által készített kerub szobrok, valamint HÉVÍZ betűk, mint utcabútorok felállítására is sor kerül.

A projekt ideje alatt rendszeres, garantáltan megszervezésre kerülő programokat tervezünk bevezetni a városi kínálatba. Számos ilyen irányú próbálkozás volt már, a tapasztalat azt mutatja, hogy egyrészt ezek újragondolása, másrészt a szálláshely szolgáltatókkal való szorosabb együttműködés szükséges e programok népszerűsítése érdekében. Az alábbi garantált programokat tervezzük:

- tematikus, jelmezes séták (római kori az egregyi romokhoz, békeidős a Festetics-örökség körül, egyháztörténeti),
- világnapokhoz (műemlékvédelem, turizmus, egészség, fürdő kultúra napja) kapcsolódó, rendszeresen megrendezésre kerülő turisztikai és kulturális programok,
- sportrendezvények elő- és utószezonban (Tavirózsa kalandfutás két kategóriában a szezonnyitáskor, körtúra kerékpáros vagy futóverseny a két vagy három tó – Balaton, Hévízi-tó, Kis-Balaton – között körverseny formájában utószezonban, kerékpáros piknik, stb.),
- nordicwalking, kilátó, kalandtúrák kiemelten a környék természetvédelmi területeit bemutatására.

Folytatni tervezzük a Hévíz és térsége aktív turisztikai hálózatának fejlesztését: útvonalak kijelölése, kitéblázása, információs portál létrehozása, fejlesztése, az aktív időtöltés jobb bekapcsolása gyógyászati tevékenységbe, illetve a wellness programok körébe.

Kiemelt figyelmet fordítva gyógyhely fő célcsoportjára, azaz az 55 év feletti nyugat-európai, gyógyulásra vágyó látogatókra, komplex, akadálymentes fejlesztéseket is tervezünk: bérelhető kerekesszékek, mopedek biztosítását, mobilos applikáció fejlesztését, valamint audioguide eszközök beszerzését.

Mindezt intenzív, hazai és külföldi marketingtevékenységgel kiegészítve, megcélozva a potenciális hazai vendégkört, valamint a meglévő külföldi turisták fő küldőországait.

3.3.5 H5. Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)

A projekt célja Hévíz kulturális öröksége láthatóságának, ismertségének növelése, vallási építészetének, kapcsolódó kulturális örökségének egységes tematika mentén történő bemutatása, a gyógyturizmus és a kulturális turizmus kapcsolódási pontjainak erősítése.

A jellemző hévízi célcsoport az év nagy részében az 55 évnél idősebb hazai és külföldi gyógyturisták, akik jellemzően hosszabb időt töltenek el a városban. E korosztály különösen fogékony a keresztény kultúrkör emlékeinek minél mélyebb megismerése iránt, emellett a kúrájuk alatt legtöbbször igénylik az elvonulást, a lelki feltöltődés lehetőségét is.

A projekt „stációi” az alábbiak:

- A város tulajdonában lévő, a Festetics-hagyaték részét képező Krisztus festmény restaurálása majd elhelyezése a Hévízi-tó közvetlen közelében, a belváros szívében.
- Szentlélek Templom, amely a város legnagyobb temploma és ahol számos kultúrtörténeti emlék került elhelyezésre: a templomi szentély falán található kereszt torzó 200 éves műkincs, mely adományként került a templomba. Az oltáron találhatóak a bronz Krisztus, valamint Magyarok Nagyasszonya szobrok, míg a falakat tűzzománc képek ékesítik.
- Árpád-házi Szent Erzsébet templom Egregyén.
- Szent Magdolna Árpád-kori templom, a hozzá kapcsolódó temető és az újonnan kialakításra kerülő Kálvária az egregyi domb oldalán.

A fejlesztés gazdasági hatásaként az útvonalon a turisztikai szolgáltatások megjelenését és fejlődését várjuk, amellyel, hogy a városrész, ismertsége és látogatottsága növekedésének köszönhetően szervezettebben kapcsolódhat a központi maghoz.

3.3.6 H6. Közúthálózat-fejlesztés

Hévízen az elkövetkezendő időszakban a város minden városrészében közútfelújításokat terveznek.

Kossuth Lajos utca teljes rekonstrukciója

A Hévízi-tó és kapcsolódó területek és a Központi lakóövezet városrész határánál fut a Kossuth Lajos utca, amely jelenlegi állapota miatt átfogó rekonstrukcióra szorul. Az úttest és a járdafelületek burkolatának felújításán túlmenően szükség van a csapadékvíz-hálózat fejlesztésére valamint az érintett közműhálózati szakaszok szükség szerinti felújítására. Különös hangsúlyt kívánunk fektetni a zöldfelületek rekonstrukciójára is, tekintettel az utcának az idegenforgalomban betöltött szerepére (számos nagyobb szálláshely, a tervezett kulturális és konferenciaközpont is itt található).

Park és Honvéd utca közötti tömbfeltáró út kialakítása

Az érintett tömb belső megközelíthetőségének biztosítása érdekében szükséges új út kialakítására. Ez – tekintettel a terület nagyfokú beépítettségére – csak részben lehetséges, előreláthatólag zsákutca megoldás alkalmazásával.

Északi városrész útburkolati felújításai

Általános útburkolat, csapadékvíz-elvezetési rendszer és közműhálózat felújítása szükséges elsődlegesen az Attila u., Kodály u., Bartók Béla u., Zrínyi u., Fecske u., Babócsay u. és Szabó Lőrinc u., Budai Nagy Antal, Veres Pál, Dózsa György, Kisfaludy és Nagy Imre utcákban.

A jelenleg csak kavicsos burkolattal rendelkező **Effinger utca** esetében szükséges szilárd burkolat kiépítése (úttest és járda egyaránt) kiegészítve a szükséges csapadékvíz-elvezetési infrastruktúrával.

3.3.7 H7. A Széchenyi utca felújítása

A város fő közlekedési ütőerének számító, jelentős gyalogos és gépjárműforgalmat bonyolító Széchenyi utca felújítása, gyalogosbaráttá tétele kiemelt feladat. Ugyanakkor előrelátó tervezést igényel, mivel a város legforgalmasabb utcája, számos szolgáltatás érhető el azon keresztül, így egy elhúzódó, a forgalmat akadályozó, számos kellemetlenséget okozó felújítás az érintettek számára nehezen elfogadható. A másik komoly, a felújítást akadályozó probléma, hogy az utca jelenleg a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében van, amely nem érdekelt egy komoly költségvonzatú átfogó rekonstrukcióban. Az utca jelenlegi állapota egy komplex rekonstrukciót követel meg, mely jelenleg folyamatban van. A felújítás az alábbi főbb elemekből áll össze:

- burkolat megújítás
- Az útcsatlakozók, kapubejárók, és a kapcsolódó felületek (járda, stb.) és aknafedlapok helyreállítása/szintre emelése
- a csapadékvíz-elvezetési rendszer felújítása
 - a csapadékvíz jelenleg az utca szélén futó lefedett árokban folyik el, amely terhelése meghaladja a befogadóképességét, így nagyobb keresztmetszetű, zárt csapadékelvezetési rendszer kiépítése szükséges
 - az érintett ivóvízhálózat előregedett, így annak egyidejű felújítása indokolt az utcakép rendezésére is, elsősorban a jelenlegi légkábelek föld alá vitelével és korszerű, energiahatékony és esztétikus kandeláberек kihelyezésével valamint az utca zöldfelületei minőségnek javításával, fák ültetésével burkolat-felújítás.

3.3.8 H8. Helyi közösségi közlekedés beindítása

Hévíz gyógyhely turisztikai pozíciójának szempontjából létfontosságú a tó és környezetének rehabilitációja, továbbá ezen kívül a város levegőminőségének javítása.

Hévíz csatlakozva a Balaton parti nagyvárosokhoz részesül a tervezett elektromos buszbeszerzésből, Keszthely városával közösen a beszerzendő 15 járműből 5 kerül a két nyugat-balatoni városhoz. Ezekkel megvalósulhat a Keszthely-Hévíz járat kiváltása, továbbá a város helyi közlekedésében is ezen buszok vennének szerepet. Ezen túlmenően Keszthely-Balatonfüred-Siófok járat indítására is lehetőség nyílik, a helyi buszközlekedéshez szükséges infrastruktúra (buszöblök és várók) rendelkezésre állnak, a városban valószínűleg 20 fős mikrobuszok közlekedése valósul meg. További terv, hogy Hévíz-Airport és Hévíz között is ezek a buszok közlekednének.

A helyi közlekedési rendszer kiépítése során elsődleges célunk a fenntartható és költséghatékony, a helyi igényeket valóban kiszolgáló működés mellett környezetbarát, a rendelkezésre álló keretek között az elérhető legkorszerűbb technológiával működő alacsony károsanyag-kibocsátású és zajszintű járműpark beszerzése.

A beruházással a tömegközlekedést igénybe vevők elégedettsége emelkedik, a járatok komfortosak, légkondicionáltak, és emellett csendes közlekedést biztosítanak. Ez utóbbi

fontos a városban megszálló vendégeknek is, akik a hangszennyezéstől mentesülve tölthetik pihenésüket, javítva ezzel vendégelégedettségüket.

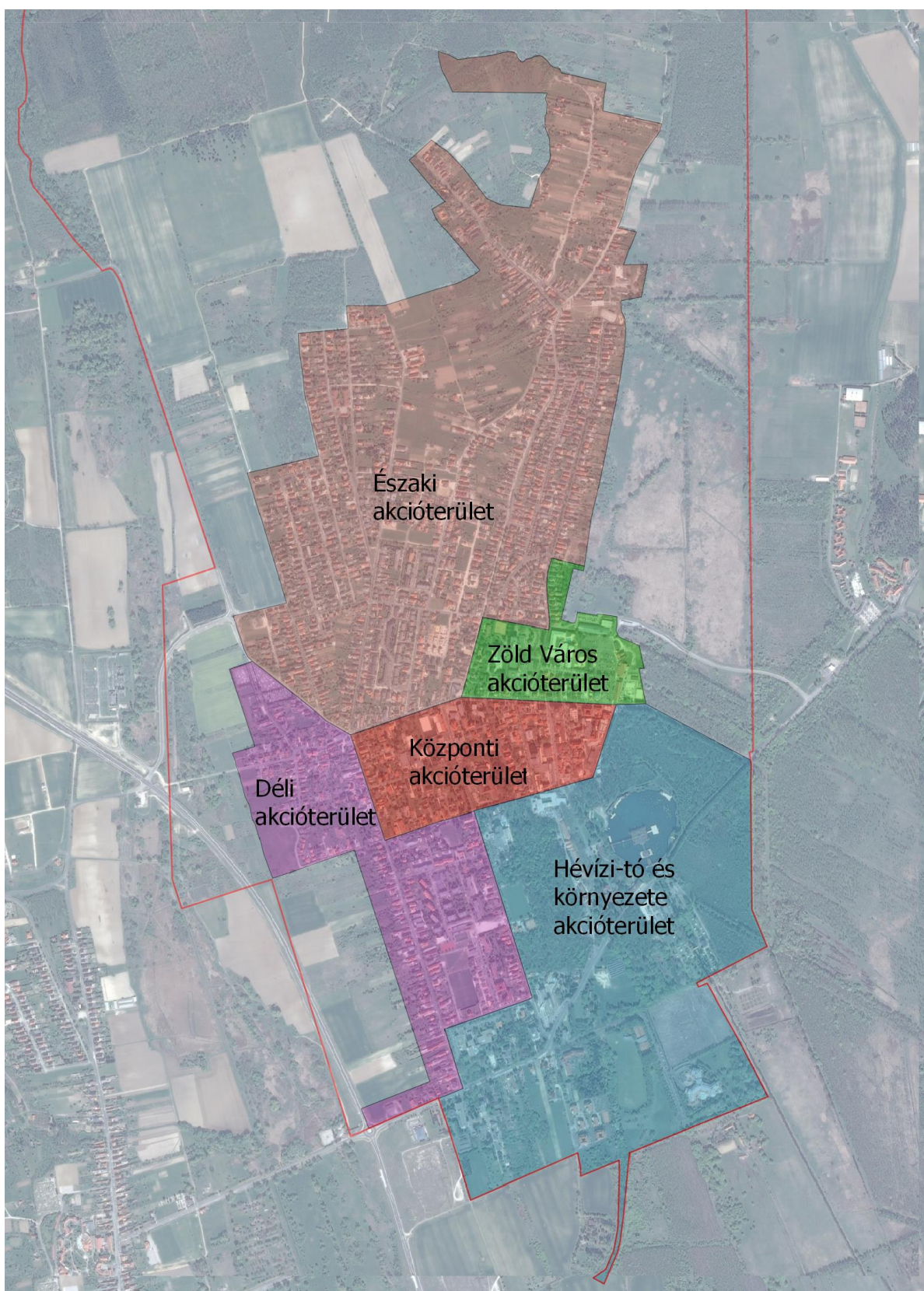
3.4 Akcióterületi projektek

Hévíz városa öt akcióterületet jelölt ki a városban:

- Zöld város akcióterület
- Északi akcióterület
- Központi akcióterület
- Déli akcióterület
- Hévízi-tó és környezete akcióterület

Az akcióterületek az egyes területek különböző funkciójának megfelelően kerültek lehatárolásra. Az egyes akcióterületek rövid jellemzése az egyes akcióterületek alatt találhatóak meg.

2. ábra: Hévíz Város akcióterületei

Forrás: KSH, Saját szerkesztés

3.4.1 Zöld város akcióterület

A Zöld város akcióterület Hévíz keleti felében, a Központi akcióterülettől északkeletre fekszik. Az akcióterület a Széchenyi utca – Zrínyi utca – Attila utca – Rudifürdő köz – Nagyparkoló által lefedett területet foglalja magába, amelyen belül többek között megtalálható a Nagyparkoló tér és a Hévízi piac is.

A Zöld város akcióterületen belül a szolgáltatások koncentrációját figyelhetjük meg, melyet kis részben családi házas beépítettség tarkít, ennek következtében a terület elsősorban nem lakóövezetként funkcionál, hanem kereskedelmi, üzleti és turisztikai funkciót lát el.

Ez az akcióterület fogadja az ide látogatókat, ezért fontossá vált egy impozáns, zöldfelületekben gazdag, gyalogosbarát tér kialakítása a jelenlegi Nagyparkoló tér környékén.

A jelenlegi, jelentős részben kereskedelmi funkciót ellátó területen az infrastruktúra elavult valamint az akcióterület megjelenése leromlott, ezért az itt található épületek rekonstrukciója és a terület zöldfelületeinek bővítése szükséges.

Az Zöld város akcióterületen belül tervezett fejlesztések a következők:

- Nagyparkoló tér felújítása
- Zöldterületek fenntarthatóságának biztosítása a csapadékvíz-elvezető rendszer kialakításával
- Kereskedelmi infrastruktúra erősítése, megújítása
- Gyalogosbarát közterület hálózat bővítése
- Településszerkezeti kapcsolatok javítása
- A Hévízi termelői piac felújítása a kulcsprojektek között került részletezésre.
- Flavius Üzletház rekonstrukciója
- Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése

3.4.2 Északi akcióterület

Az Északi akcióterület az északi városrészt és az Egregy városrészt foglalja magába. Az akcióterület a Büki utca – Kisfaludy utca – Akác utca – Budai Nagy Antal utca – Tölgyfa utca – Fecske utca – Mikes utca – Szabó Lőrinc utca – Dr. Babócsay utca – Egregy utca – Zrínyi utca – Attila utca – Széchenyi utca által határolt területet érinti.

Az Északi akcióterület gyakorlatilag kisvárosi és kertvárosi lakóövezetből áll, melynek északi részén mezőgazdasági területeket is megtalálhatóak. Az akcióterület funkcióhiányos terület, elsősorban lakófunkciót lát el. A területen nincsenek kihasználva azok az itt megtalálható turisztikai potenciált rejtő látványosságok, amelyek alternatív kikapcsolódási lehetőséget jelentenének a Hévízre látogatók számára. A területen továbbá nem található egy markáns központi tér sem, amely csomópontként szolgálna, ezért a turisztikai fejlesztéseken túl egy markáns tér kialakítása is szükségessé vált. Ahhoz, hogy a markáns központi tér és a turisztikai fejlesztések megfelelően ellássák funkciójukat, ahhoz az infrastrukturális háttér, köztük a közúthálózat és a csapadékvíz-elvezető-hálózat fejlesztése is szükséges.

Fontos megemlíteni, hogy a város az új hulladékudvart a helyi környezetvédelmi előírásokat szem előtt tartva alakítja ki az akcióterületen belül, amellyel a lakosság

számára biztosítani fogja a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét, ennek köszönhetően javulni fog a helyiek életminősége.

Az akcióterületen belül az alábbi projektek kerültek meghatározásra:

- Meglévő lőtér épületének és környezetének megújítása
- Közúthálózat-fejlesztés
- Október 23. tér felújítása
- Hulladékudvar kialakítása
- Új városi sportcsarnok kialakítása
- Napelempark

3.4.3 Központi akcióterület

A Központi akcióterület az Északi városrésztől délre, a város központi részén fekszik. A területet a Széchenyi utca – Vörösmarty utca – Park utca – Deák Ferenc tér – Kölcsey Ferenc utca határolja.

Az akcióterületen belül a közigazgatási, kulturális, társadalmi és kereskedelmi funkciók koncentrációja figyelhető meg, emellett közlekedési szempontból a város legkiemeltebb területe, hiszen a városon átmenő forgalom jelentős része a központi akcióterületen keresztül bonyolódik le. A forgalom magas volumene miatt zaj- és levegőszennyezésnek vannak kitéve az itt lakók és a városba érkező turisták, ezért indokolt az akcióterület forgalmi rendjének megváltoztatása, gyalogosforgalom számára előnyös forgalmi rend kialakítása, ehhez azonban a közterületek, az infrastruktúra, a belvárosi lépcsősorok és a közúthálózat felújítása és átalakítása szükséges.

A funkciók koncentrációjának következtében számos kulturális funkciót betöltő középület található itt, de állapotuk miatt a terület arculatát negatívan befolyásolják, illetve csapadékvíz elvezetésük sem megoldott, ezért rekonstrukciójuk szükségszerűvé vált. Emellett új funkciók létrehozására is sor kerül egy kormányablak kialakításával és egy egészségügyi szolgáltató központ létrehozásával.

A Központi akcióterületen belül az alábbi fejlesztéseket tervezzük:

- Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása
- Fontana Filmszínház épületének rekonstrukciója
- Honvéd utcai lépcsősor felújítása
- Városháza tér rekonstrukciója
- Egészségügyi szolgáltató-központ bővítése
- Illyés Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola infrastrukturális fejlesztése
- NSK kézilabda csarnok

3.4.4 Déli akcióterület

A Déli akcióterület a város délnyugati részén fekszik, mely magába foglalja a központi városrész Vörösmarty utcától nyugatra fekvő területeit és a Déli városrészt. A területet a Büki utca – Széchenyi utca – Kossuth Lajos utca – Helikon utca – Ady Endre utca – Vörösmarty utca – Park utca – Szent András utca – Árpád utca határolja.

Ez az akcióterület elsősorban lakóövezetként szolgáló, erősen funkcióhiányos terület. Az akcióterület elsősorban közoktatási és szociális intézményeknek valamint sportolási és rekreációs funkciót betöltő létesítményeknek ad otthon, amiknek az állapota és funkciója nem éri el a kívánt állapotot, ezért új közterek, sportpályák kialakítása, a meglévő közintézmények rekonstrukciója és a fejleszteni kívánt területek közműhálózatának fejlesztése szükségessé vált.

Az újonnan kialakított sportpályákkal a város vezetése el szeretné érni a városrész turisztikába, elsősorban a sportturizmusba való integrálódását.

A Déli akcióterületen belül tervezett projektek az alábbiak:

- Tavirózsa-Sport utcai sport- és szabadidős tömb környezetének rendezése és egy a közösség számára nyitva álló közpark kialakítása
- Sportszálló
- Brunszvik Teréz Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde fejlesztése
- Teréz Anya Szociális Integrált Intézmény és Idősek Otthonának felújítása és férőhelybővítése
- Semmelweis-Sugár-Korányi lakótömb rehabilitációja

3.4.5 Hévízi-tó és környezete akcióterület

A Hévízi-tó és környezete akcióterület az egyik legnagyobb kiterjedésű, elsősorban turisztikai funkciókkal és alacsony beépítettséggel rendelkező terület. A területet a Vörösmarty utca – Helikon utca – Kossuth Lajos utca – Park utca – Deák Ferenc tér – Kölcsey Ferenc utca – Széchenyi utca – Ady Endre utca határolja, a terület egészen Keszthely közigazgatási határáig terjed.

Ez a terület a város turisztikailag frekventált övezete, hiszen itt található Hévíz világon egyedülálló gyógytava, melyet évről évre számos turista látogat meg, ezért a város egyik legfontosabb bevételi forrása a gyógytóra épülő turizmusból származik. Az hogy továbbra is a város fontos bevételi forrása maradjon, azért fontos az itt található szolgáltatások és a tóhoz kapcsolódó infrastrukturális elemek fejlesztése, illetve a tó környezetének gyalogosbaráttá, környezetileg zöldebbé és rendezettebbé tétele. A projektekhez szorosan kapcsolódik a tó fennmaradását célzó folyamatos monitoringot lehetővé tevő rendszer kialakítása.

A gyógytó turizmusa mellett fontos, hogy aktív kikapcsolódási és sportolási lehetőségek is rendelkezésre álljanak, mivel ezzel további minőségi szolgáltatást tud nyújtani a város az ide látogató vendégek és a városban élők számára is. Ennek érdekében egy Sportszálló és egy komplex sportközpont kialakítása is elengedhetetlen.

A Hévízi-tó és környezete akcióterületen tervezett fejlesztések az alábbiak:

- A Szent András Reumakórház infrastrukturális fejlesztéseinek továbbvitele
- Hévíz – Gyógytó kifolyó víz hőszivattyús energiahasznosítása (Festetics fürdőház)
- Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő
- A Hévízi-tó és vízgyűjtő területeinek monitoring rendszerének kialakítása
- Sport rehabilitációs és szenior sportközpont kialakítása
- Schulhof Sétány és hozzá kapcsolódó park rehabilitáció
- Festetics sétány kialakítása
- Átfogó tóvédelmi program

3.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához

3.5.1 Hévíz-Balaton repülőtér fejlesztése

A repülőtér jelenlegi infrastruktúrával való működéséhez is szükséges néhány komoly költségvonzatú felújítás, beruházás megvalósítása, mivel azok elmaradása a szolgáltatásminőség romlásához vezethetnek. Ezen túlmenően számos intézkedésre van szükség ahhoz, hogy a repülőtér valóban a Balaton illetve a „Közép-Európai Gyógyászati és Rekreációs Központ” térség repülőterévé válhasson: többek között erőteljes, térségi összefogáson alapuló marketingtevékenységre újabb járatok idevonzása érdekében, a működési költségek csökkentése érdekében a teherforgalom növelése.

3.5.2 „HAK” City

A tervezett pályázat célja a magántulajdonban lévő, Hévíz-Alsópáhok-Keszthely közötti terület hasznosítása. A 130 hektáros területen a tulajdonos érvényes építési engedéllyel rendelkezik. A hévízi szolgáltatások hiányát alapul véve golfpálya, golfszálloda és luxusapartmanok megvalósítása a cél. A környéken – 20 km-es körzetben – található 2 golfpálya is, azokat kiegészítve és erősítve épülne meg a jelenlegi is, melyhez a sporthoz méltó minőségi szállás is kialakításra kerülne.

A területen halad át a hévízi gyógytóból az elfolyó vizet elvezető Hévízi-csatorna is, melyből a tulajdonosnak engedélye van a víz 1/3-ának hasznosítására. Erre alapozva tervezett egy 7,2 hektáros tó kialakítása (és további 2 kisebb tó). A tó hasznosítása kizárólag vízisportok céljából történne: különlegessége az állandó 20 °C víz hőmérséklet, mely egyedülálló attrakció lenne Európában. Ennek köszönhetően a szezonhosszabbító hatás jelentkezik és új vendégkör érkezésére is számíthatunk, melyek a vendégéjszakák számában is megmutatkoznak.

A projekt a település közigazgatási határán kívül kerül megvalósításra.

3.6 A fejlesztések ütemezése

Hévízen a tervezett fejlesztések a 2017-2023-as időszakban kerülnek végrehajtásra. Kivételt képez ez alól Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja, amelynek megvalósítása 2017 előtt kezdődött.

Ahogy az alábbi táblázatban látható, számos olyan projekt került meghatározásra, melyek az egész tervezési időszakot felölelik. Az akcióterületi projektek esetén a különböző projektek tervezett elkezdése és befejezése az egész időszakra kiterjed.

3. táblázat: A tervezett projektek ütemezése

Beavatkozás	Megvalósítás tervezett ideje
K1. A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése	2017-2023
K2. Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése	2017-2023

K3. Új városi sportcsarnok kialakítása	2017-2023
K4. Nagyparkoló tér felújítása	2017-2023
K5. Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja	2016-2020
K6. UNESCO világörökség cím megszerzése	2017-2023
K7. Hévízi termelői piac felújítása	2017-2018
K8. Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása	2018-2020
K9. Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése	2017-2023
K10. Festetics sétány kialakítása	2017-2023
H1. Városi térfigyelő rendszer kialakítása	2017-2023
H2. Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem	2017-2019
H3. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	2017-2023
H4. A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén	2017-2023
H5. Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)	2017-2018
H6. Közúthálózat-fejlesztés	2017-2023
H7. A Széchenyi utca felújítása	2018-2019
H8. Helyi közösségi közlekedés beindítása	2017-2023
Zöld város akcióterület	2017-2023
Északi akcióterület	2017-2023
Központi akcióterület	2017-2023
Déli akcióterület	2017-2023
Hévízi-tó és környezete akcióterület	2017-2023
Egyéb projektek	2017-2023

Forrás: Saját szerkesztés

Az egyes projektek ütemezését a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján készítettük el. Az elkészítés során az alábbiakat vettük figyelembe:

- a projektek egymásra épülését
- a projektek előkészítettségét
- a projektet indokoltságát, szükségszerűségét
- a projektek lehetséges finanszírozhatóságát
- a projektek társadalmi, környezeti és gazdasági hatását
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajtóterő nagyságát
- a projekt típusokra jellemző korábbi projekt előkészítési és megvalósítási időigényre vonatkozó tapasztalatokat.

Amennyiben az előbb említett tényezőkben jelentősebb változás következik be pl: a pályázati felhívások a várt ütemezéstől eltérően jelennek meg, úgy az ütemezés a változások figyelembevételével módosulhat.

3.7 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Az ITS alapját az EU-s forrásokra épülő operatív programok céljai határozzák meg. 2014-2020 között a városfejlesztési akciók finanszírozása elsősorban az említett operatív programokon keresztül valósulhatnak meg. Az n+3-as szabály miatt az egyes projektek megvalósíthatósága akár 2023-ig is kitolódhat, ezért a tervezett projektek megvalósulhatnak.

Projektek	Ütemezés	Finanszírozás (m Ft)	Finanszírozás forrása
Kulcsprojektek			
K1. A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése	2017-2023	500	Saját forrás, Kórház
K2. Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése	2017-2023	754	IKOP, saját forrás
K3. Új városi sportcsarnok kialakítása	2017-2023	1000	TAO
K4. Nagyparkoló tér felújítása	2018-2020	200	TOP, Adósságkonszolidáció, Önkormányzat
K5. Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja	2016-2020	661,9	BfNP, Önkormányzat, Kórház
K6. UNESCO világörökség cím megszerzése	2017-2023	30	Önkormányzat
K7. Hévízi termelői piac felújítása	2017-2018	250	TOP
K8. Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása	2018-2020	1000	GINOP
K9. Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése	2017-2023	4000-5000	GINOP, célzott kormányzati támogatás, Önkormányzat
K10. Festetics sétány kialakítása	2018-2019	Nem ismert	GINOP
Hálózatos projektek			
H1. Városi térfigyelő rendszer kialakítása	2017-2023	98	Önkormányzat
H2. Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem	2017-2019	Nem ismert	GINOP

H3. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	2017-2023	400	TOP
H4. A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsomagok és komfortérzetet növelő attrakciók révén	2017-2023	85	GINOP
H5. Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)	2017-2018	128	TOP
H6. Közúthálózat-fejlesztés	2017-2023	1690	TOP
H7. A Széchenyi utca felújítása	2018-2019	1386	TOP
H8. Helyi közösségi közlekedés beindítása	2017-2023	2000	IKOP
Akcióterületi projektek			
Zöld város akcióterület			
Nagyparkoló tér felújítása	2018-2020	200	TOP, Adósságkonszolidáció, Önkormányzat
Flavius Üzletház rekonstrukciója	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Északi akcióterület			
<i>Turisztikai fejlesztések</i>			
Meglévő lőtér épületének és környezetének megújítása	2017-2023	300	TOP
Közúthálózat fejlesztés	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Október 23. tér felújítása	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Hulladékudvar kialakítása	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Napelempark kialakítása	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Központi akcióterület			
<i>Belvárosrehabilitáció</i>			
Fontana Filmszínház épületének rekonstrukciója	2017-2023	250	Nem ismert
Honvéd utcai lépcsősor felújítása	2017-2023	55	TOP
Városháza tér rekonstrukciója	2017-2023	75	TOP
Egészségügyi szolgáltató-központ bővítése	2017-2023	Nem ismert	EFOP
NSK kézilabda csarnok	2017-2023	Nem ismert	NSK
Illyés Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola infrastrukturális fejlesztése	2017-2018	50	EFOP
Déli akcióterület			
<i>Sportturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése</i>			

Tavirózsa-Sport utcai sport- és szabadidős tömb környezetének rendezése és egy a közösség számára nyitva álló közpark kialakítása	2017-2023	205	TOP, EFOP
Sportszálló	2017-2023	500	TAO, 30% önrész
<i>Középületek, szociális intézmények felújítása, infrastrukturális elemeinek korszerűsítése</i>			
Teréz Anya Szociális Integrált Intézmény és Idősek Otthonának felújítása és férőhelybővítése	2017-2023	350	EFOP
Brunszvik Teréz Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde fejlesztése	2017-2023	150	TOP
Semmelweis-Sugár-Korányi lakótömb rehabilitációja	2018-2019	350 (civil)+150 (önkormányzati)	KEHOP, TOP
Hévízi-tó és környezete akcióterület			
A Szent András Reumakórház infrastrukturális fejlesztéseinek továbbvitele	folyamatos	30719	GINOP, KEHOP, EFOP
Hévíz – Gyógytató kifolyó víz hőszivattyús energiahasznosítása	2017-2018	500	Önkormányzat, Kórház
Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő	2017-2023	7280	GINOP, célzott kormányzati támogatás, saját forrás
A hévízi tó és vízgyűjtő területeinek monitoring rendszerének kialakítása	2017-2023	840	KEHOP
Sport rehabilitációs és szenior sportközpont kialakítása	2017-2023	Nem ismert	Nem ismert
Schulhof Sétány és hozzá kapcsolódó park rehabilitáció	2017-2023	450/350	GINOP
Egyéb projektek			
Hévíz-Balaton repülőtér fejlesztése	2017-2023	6000	GINOP, IKOP
„HAK” City	2017-2023	15000	GINOP

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A 2011-es Népszámlálás adatai alapján a Központi Statisztikai Hivatal elvégezte a szegregációs vizsgálatot, amely azt célozta, hogy meghatározza a településen található szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeket. A veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. melléklete alapján végezte el a hivatal. A lehatárolás során elsődleges szempont, hogy a településen belül olyan területileg egybefüggő tömböket kell kiválasztani, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek.

A kormányrendelet melléklete tartalmazza, hogy azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év)

belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. Ez Hévíz esetében az alábbiakat jelenti:

- Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 35%
- Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%

A kormányrendelet tartalmazza azt is, hogy a 200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. 200 főnél kisebb települések esetében a település egészére kell meghatározni a szegregációs mutató értékét.

Hévízen egyik akcióterület esetében sem merült fel szegregátum, mivel a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján meghatározott szegregációs mutató egyik akcióterület esetében sem éri el a 35%-ot, illetve a szegregációval veszélyeztetett területet jelentő 30%-os értéket.

Mutató megnevezése	Hévíz összesen	Zöld város akcióterület	Északi akcióterület	Központi akcióterület	Déli akcióterület	Hévízi-tó akcióterület	Külterület
Lakónépesség száma	4715	119	2494	465	1432	202	3
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	10,9	6,7	11,8	9,9	10,2	9,4	0,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	56,3	58,8	59,4	54,6	54,5	34,7	0,0
Lakónépességen belül 60-x évesek aránya	32,8	34,5	28,8	35,5	35,3	55,9	100,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	6,6	4,3	5,3	8,3	8,7	7,1	0,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	21,8	30,3	21,8	26,1	20,5	16,3	0,0
Lakásállomány (db)	3700	134	1793	708	832	230	3
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	1,4	6,0	1,3	1,1	1,0	2,2	0,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	29,2	25,7	29,2	37,0	27,1	25,7	0,0

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	3,7	2,9	3,1	3,5	4,6	5,7	0,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	64,4	65,0	65,5	58,8	64,2	62,4	0,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,2	39,1	36,6	46,0	41,8	34,5	100,0
Állandó népesség száma	4823						
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	19,9	16,4	18,6	24,7	20,5	28,1	0,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül	53,6	51,3	51,6	58,3	53,2	70,8	100,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	7,8	5,2	7,8	6,2	8,8	3,4	0,0
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya	4,3	3,4	4,7	3,1	4,5	0,0	0,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	1,6	3,6	1,4	2,9	0,6	8,8	0,0
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	5,5	5,1	19,0	4,0	15,8	0,0

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Hévíz városa az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel összhangban 2013-ban elékészítette a Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP), amelyet 2015-ben felülvizsgált. A HEP a családosok, a gyermekek, a fogyatékkal élők, az idős korúak, és a roma lakosság helyzetét hivatott bemutatni. A város foglalkoztatási mutatói az országosan is kiemelkedőnek mondhatók, mivel a város gazdasága stabil alapokon nyugszik.

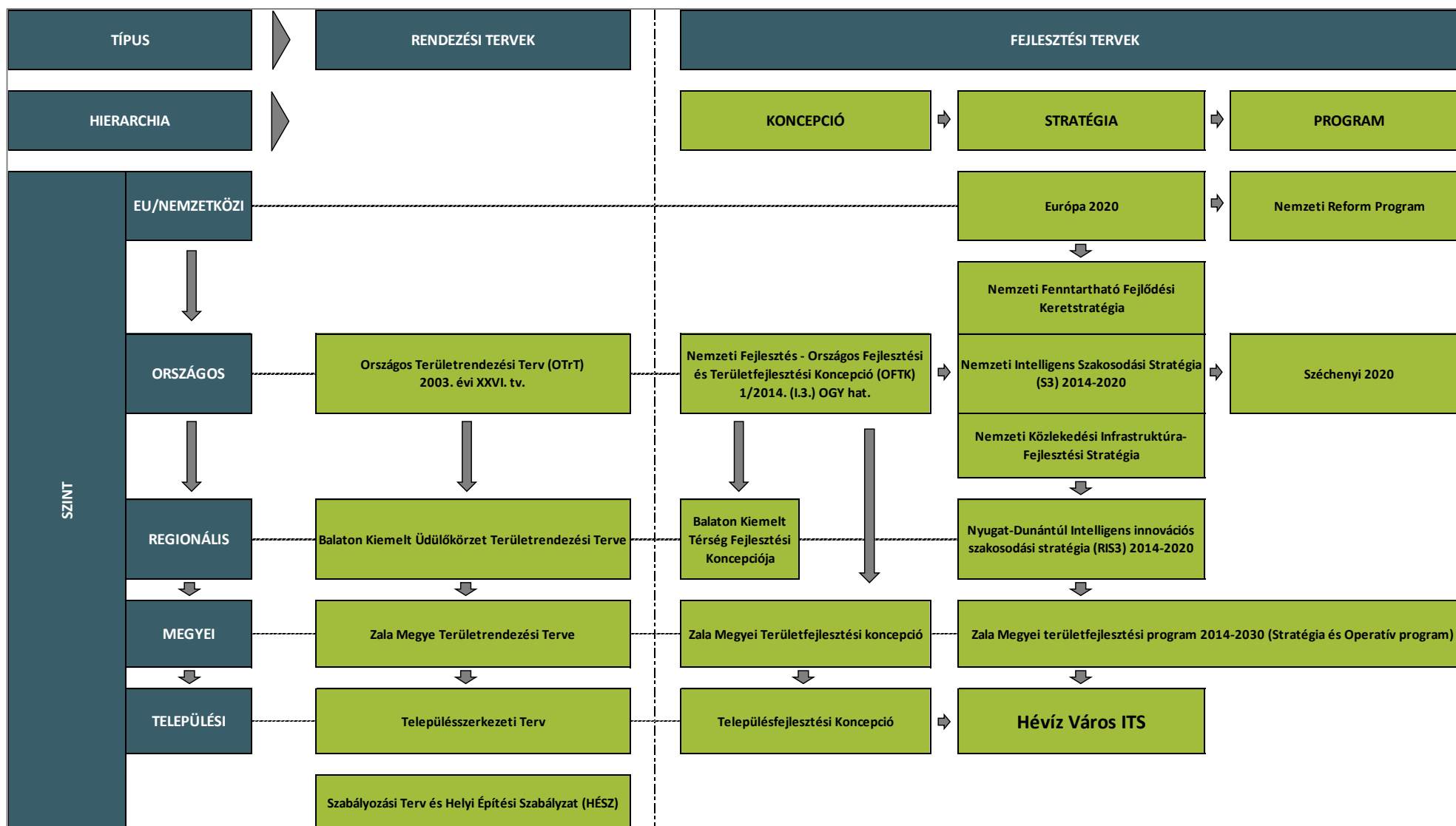
A helyi esélyegyenlőségi program is megállapítja, hogy szegregátum nem található a városban, azonban öt problémával szembesül a város:

Célcsoport	problémák beazonosítása	A megjelölt problémák kezelése, az intézkedés megnevezése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Egészségügyi szűrővizsgálatokon megjelentek számát növelni lehetne	A népegészségügyi szűréseke (pl. méhnyakrák szűrésen, emlőszűrésen) megjelenők számának növelése
Gyermekek	Munkavégzés egészségügyi vagy egyéb ok miatt akadályozott szülők gyermekeinek nyári szünetében történő napközbeni ellátást kell biztosítani. Nincs a gyermekes családokra nyilvántartás	Nyári napközi, napközis tábor szervezése Gyermekek családokra vonatkozó adatgyűjtések elvégzése
Idősek	Az idősek élethosszig tartó tanulásával, informatikai jártasságával kapcsolatban nem állnak rendelkezésre adatok	Adatgyűjtés elvégzése az idősek élethosszig tartó tanulásával, informatikai jártasságával kapcsolatban
Nők	Munkába visszatérő nők számára foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, esetleges nyújtása	Foglalkoztatási lehetőségekkel kapcsolatos információgyűjtés, igények felmérése
Fogyatékkal élők	Az önkormányzati intézmények akadálymentesítésének megoldása. A fogyatékkal élők fogyatékosági csoportjainak iskolai végzettségük megállapítása tekintetében pontatlan, hiányos adatok állnak rendelkezésre. Fizikai és kommunikációs akadálymentesség elérése	Önkormányzati intézmények fizikai és kommunikációs akadálymentességének megoldása

5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 Külső összefüggések

Jelen dokumentum az alábbiak szerint illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiához és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz.

5.1.1 A stratégiai és a rendezési tervek összhangja

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezéstről (OTrT) szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, továbbá tekintettel van a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére és az erőforrások védelmére. Az OTrT, mint felsőbbrendű területrendezési jogszabály (A TSZT figyelembevételét a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 3.§-a írja elő) adja meg a keretet az önkormányzati területrendezési terveknek amelyhez az ITS-nek a kormányrendelet alapján illeszkednie kell. Ebből kifolyólag jelen dokumentum teljes mértékben illeszkedik az OTrT-hez.

Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve

Az Országgyűlés a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervét a 2000. Évi CXII. Törvénnyel fogadta el, melynek célja a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén érintett önkormányzatok, szakmai szervezetek, gazdasági társaságok és egyesületek egyetértésével a területrendezés alapvető feladatainak és szabályainak megállapítása, annak érdekében, hogy a térség kiegyensúlyozottabb területi fejlődése megvalósulhasson. A törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területére terjed ki.

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve magasabb rendű rendezési dokumentum, mint az önkormányzati, ezért utóbbinak illeszkednie kell az előbbi dokumentumhoz. Hévíz rendezési tervéhez a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján összehangban kell lennie az ITS-nek, ezért jelen dokumentum teljes mértékben illeszkedik a dokumentumban foglaltakhoz.

Zala Megye Területrendezési Terve

A Zala Megyei területrendezési Tervet a Zala Megyei Közgyűlés a 20/2006. (XII.20.) ÖR számú közgyűlési rendelettel fogadta el, mely összehangban van a nála felsőbbrendű rendezési tervekkel. A megyei rendezési terv határozza meg a megye szerkezetének, területhasználatának és területi szabályozásának rendszerét. A Zala Megyei Területrendezési Terv felsőbbrendű dokumentum az önkormányzati rendezési tervnél – amelynek illeszkednie kell az ITS-hez a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerint –, ezért az ITS teljes mértékben illeszkedik az ebben foglaltakhoz.²

Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv és Szerkezeti Terv.

Jelen fejlesztési dokumentum a Hévíz Város Önkormányzata által elfogadott Helyi Építési Szabályzathoz (továbbiakban: HÉSZ) és a Szabályozási Tervhez (Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 45/2016 (XII. 22.) önkormányzati rendelete), valamint a Településszerkezeti Tervhez (342/2015. (XII. 31) Kt. határozat) illeszkedve került kialakításra.

² ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE MÓDOSÍTÁSA. http://www.e-epites.com/anyagok/zalart/Zala_TrT_mod_2010_e_II.pdf

A Szerkezeti Terv a HÉSZ-szel összhangban készül el, valamint az ITS-nek figyelembe kell vennie a szerkezeti tervben rögzítetteket a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján ezért a stratégia teljes mértékben illeszkedik a Településszerkezeti tervhez, valamint a HÉSZ-hez és a Szabályozási tervhez is.

5.1.2 A stratégiai és a fejlesztési tervek összhangja

5.1.2.1 A magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

EU 2020

Magyarország számára a legfontosabb fejlesztéspolitikai célkitűzés az ország foglalkoztatási szintjének, minőségének, valamint az ország gazdasági teljesítményének növelése, amelyek révén a lakosság életminőségének és életkörülményének érdemi javulása érhető el.

Mindehhez kapcsolódva a **Nemzeti Reform Program** megfogalmazza azokat a cselekvéseket, amelyekkel az **EU 2020** célkitűzései teljesíthetővé válnak³. Hévíz Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a célrendszerében és a tervezett beavatkozásokban a következőképpen illeszkedik az EU 2020 célkitűzéseire:

EU 2020 célkitűzései	ITS középtávú célok
A 20-64 év közötti népesség foglalkoztatási arányának 75%-ra növelése 2020-ig	T1, T2, T3, T5, T7
A K+F ráfordítások bruttó hazai termékhez viszonyított szintjének 1,8-ra növelése 2020-ig	T5
A megújuló energiaforrások részarányának 14,65 százalékra növelése, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátás-növekedésének legfeljebb 10 százalékos szint alatt tartása a 2005-ös szinthez képest 2020-ig az Emisszió-kereskedelmi Rendszerének hatálya alá nem tartozó szektorokban. A primerenergia-fogyasztás tekintetében 16,2 százalékos csökkenés elérése 2020-ig az 1990-es szinthez képest	T11, T12, T13, T18
Felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 34-ra növelése a 30-34 évesek körében, valamint a korai iskolaelhagyók arányának 10%-ra csökkentése a 18-24 évesek körében 2020-ig	T21
A gyermekes családok szegénységi rátájának, a súlyos anyagi nélkülözésben élők számának, valamint az alacsony munkaintenzitású háztartásban élők számának 20-20 százalékos csökkentésének vállalása (450 ezer fő) 2020-ig	T22

Össességében elmondható, hogy az EU 2020 valamennyi célkitűzésével jelen dokumentum számos célja összhangban van, lefedik azok témakörét, továbbá vannak

³ Magyarország 2017. Évi Nemzeti Reform Programja
<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-national-reform-programme-hungary-hu.pdf>

olyan célkitűzései Hévíz Város ITS-nek, melyek az EU 2020 célkitűzésein kívül esik, de azok elérése a város számára elengedhetetlen.

5.1.2.2 A stratégia illeszkedése a magasabb szintű fejlesztési tervekhez

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az Országgyűlés 1/2014. (I.3.) OGY határozatával 2013-ban elfogadta az OFTK-t. Jelen dokumentum az OFTK-ban foglaltakra tekintettel készült.

Az OFTK közép- és hosszútávon fogalmazza meg a hazai fejlesztési célokat és igényeket az egyes területekre vonatkozólag. Középtávon a dokumentum arra törekszik, hogy a 2014-2020-as időszak fejlesztési dokumentumait, köztük az operatív programokat is megalapozza. Hosszú távon (2030-ig) a dokumentum az ország társadalmi, gazdasági, ágazati és területi fejlesztési szükségletei alapján minden ágazatra, térségre és köz-, piaci, valamint a civil szférájára jövőképet és célokat fogalmaz meg mind a fejlesztéspolitika, mind a területfejlesztés vonatkozásában. Az OFTK a 1254/2012. (VII. 19.) számú kormányhatározat alapján készült el.

Hévíz Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú céljai az OFTK-ban megfogalmazott prioritásokhoz és célokhöz az alábbi módon illeszkednek:

OFTK prioritások	ITS középtávú célok
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	T9, T10
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és tudástársadalom felé	T5, T22
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	T6, T11, T12, T13, T14,
Népesedési és közösségi fordulat	T17, T18, T19, T20, T21
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	T1, T2, T3, T6, T7

OFTK specifikus céljai	ITS középtávú célok
Versenyképes, innovatív gazdaság	T9, T11, T18
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	T1, T2, T3, T6, T7, T20
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás	T14, T15, T16, T19
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	T5, T17, T22
Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	T15, T19
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	T19
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	T6, T11, T12, T14, T15, T18

Az ország makro-regionális szerepének erősítése	
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	T1, T2, T3, T6, T7, T9
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	T1, T2, T3, T5, T6, T7, T9, T12, T13
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	T1, T2, T3, T6, T7, T13
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	T2, T3, T4, T7, T8, T9, T10, T14, T16, T18

Összességében elmondható, hogy jelen dokumentum valamennyi célja összhangban van az OFTK valamennyi prioritásával és specifikus céljaival.

Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptiója

A Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptiója is azt támasztja alá, hogy a turizmus a régió meghatározó ágazata. A turisztikai termékek fejlesztésénél elsődleges szempont az exkluzív, a parttól távolabbi településeken a meglévő természeti értékekre, kulturális örökségekre építő adottságok fenntartható kihasználására összpontosító, és az egész éves szolgáltatást nyújtó fejlesztések.

A turisztikai fejlesztések célcsoportja a családostok, a fiatalok és a nyugdíjasok. A fejlesztéseket között kiemelt szerep jut az egészségügyi szolgáltatások körének és színvonalának javításán, hiszen ez magával vonzza a fizetőképes betegek számának növekedését, a K+F-i potenciál erősödése nyomán pedig a befektetett tőke növekszik, ami a térségbe telepedő cégek és a magasan képzett kutatók számának növekedését okozza. Tehát az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése összességében az egészségturizmus növekedését vonzza maga után.

A Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptiójában 8 stratégiai cél szerepel, amelyekhez jelen dokumentum az alábbiak szerint illeszkedik.⁴

Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptió	ITS középtávú célok
Gazdaság-fejlesztés, kutatás-fejlesztés, innováció	T5, T17
Turizmus	T1, T2, T3, T6, T7
Egészségipar	T6, T19, T20
Mezőgazdaság, helyi termékek	T3, T16
Társadalmi megújulás	T9, T18
Környezet-fejlesztés	T4, T11, T12, T13, T14, T15, T16
Közlekedés-fejlesztés	T8, T9, T10
Intézmény-fejlesztés	T21, T22

⁴ Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptiója
<http://vpmegye.hu/letoltesek/kozlony/2014kozlony04/BFT.pdf>

Tehát elmondható, hogy a város valamennyi középtávú célja illeszkedik a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Konceptiójában foglalt középtávú céljaihoz.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az országgyűlés 2013. március 25. Ülésnapján elfogadta a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFK) 2012-2024-ig szóló dokumentumát. A dokumentum célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához és fenntarthatóságához.

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit, aminek az eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

Az NFFK és az ITS középtávú céljai az alábbiak szerint kapcsolódnak egymáshoz:

NFFK Stratégiai céljainak rendszere	ITS középtávú célok
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	T5, T6, T20, T22
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	T3, T16, T22
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	T9, T11, T12
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	T5

Tehát az ITS-ben szereplő célok és az NFFK-ban megfogalmazott stratégiai célok közötti összhang biztosított.⁵

Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (S3) 2014-2020

Ez a stratégia egy új típusú dokumentum, mely a K+F+I folyamatok hatékonyabb támogatását teszi lehetővé, ezáltal a térségek tudásalapú gazdasági fejlődést célozza meg. A dokumentumban kiemelt szerepet kap az Entrepreneurial Discovery Process (EDP), amely azt jelenti, hogy a helyi szereplők a térségi gazdaság és társadalomváltozásainak folyamatos és módszeres érzékelésével és elemzésével, az érintettek széles körének aktív részvételével, vállalkozói szemmel, kockázatokat vállalva hozzanak meg a térség

⁵ A fenntarthatóság felé való átmenet nemzeti koncepciója: Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024
<http://www.nfft.hu/documents/1238941/1240162/Nemzeti+Fenntarthat%C3%B3+Fejl%C5%91d%C3%A9si+Keretstrat%C3%A9gia>

szempontjából tartós fejlődést eredményező, a jövő innovációival kapcsolatos jelenbeli döntéseket.

A dokumentum alapvető célja, hogy az azonosíthatóvá váljanak a legnagyobb potenciállal bíró helyi sajátosságok, amelyek alapján meghatározhatóak a nemzeti, régiós és megyei prioritások.

Intelligens szakosodási stratégia (S3) stratégia célrendszere	ITS középtávú célok
Tudás régiók	T5
Ipari termelési zónák	T5
Alacsony tudás- és technológiaintenzitású régiók	T5

Az ITS-ben szereplő középtávú célok összhangban vannak az Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiában szereplő célkitűzésekkel.⁶

Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve, amely 2030-ig meghatározza a stratégiai irányt, melynek első üteme 2020-ig tart. Ez a dokumentum 2050-ig egy távlati kitekintést is magába foglal.⁷

Jelen dokumentumban foglalt célokhoz a következőképpen illeszkednek az ITS-ben szereplő középtávú célok:

Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia célok		ITS középtávú célok
Környezetre gyakorolt hatások javulása		T7, T11, T12, T13, T16
Egészség- és vagyonbiztonság javulás		
Gazdasági növekedés elősegítése		T3, T4, T5, T6, T19
Foglalkoztatás javulása		
Lakosság jólétének javulása		T9
Területi egyenlőtlenségek mérséklése		T3, T8, T9
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		T16
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		T8, T9
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	T8, T9
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	T8, T9
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	T8, T9
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	T7, T3, T8, T9, T16

⁶ Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal honlapja <http://nkfih.gov.hu/szakpolitika-strategia/intelligens-szakosodasi-strategia-s3>

⁷ Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia <http://www.kormany.hu/download/b/84/10000/Nemzeti%20K%C3%B6zleked%C3%A9si%20Infrastrukt%C3%BAra-fejleszt%C3%A9si%20Strat%C3%A9gia.pdf>

Tehát az ITS-ben szereplő, közlekedéshez is kapcsolódó célok összhangban vannak a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia céljaival.

Nyugat-Dunántúl Intelligens innovációs szakosodási stratégia (RIS3) 2014-2020

A Nyugat-Dunántúl Intelligens innovációs szakosodási stratégia (RIS3) 2014-2020 dokumentum teljes mértékben illeszkedik az Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiához, ezáltal célrendszere is azonos. Ennek következtében az ITS-ben szereplő célok összhangban vannak jelen dokumentum célrendszerével.⁸

Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció és a Zala Megyei Területfejlesztési Program 2014-2030 (Stratégia és Operatív program)

A Zala Megyei Területfejlesztési Program és a területfejlesztési koncepció célrendszere azonos, a prioritásokban tér el csak, hiszen ez utóbbit csak a területfejlesztési koncepció tartalmazza, mivel a Területfejlesztési Koncepció alapján készült el a Zala Megyei Területfejlesztési Program.

A dokumentumok célja az, hogy hosszabb távon meghatározza azokat a célokat, amelyekkel Zala megye pozícióvesztésének trendje megfordíthatóvá válik. A dokumentum ennek megfelelően kijelöli azokat a fejlesztési irányokat, amelyekkel ezek a célok elérhetőek.

A Stratégiai Program feladata a fejlesztési csomagok stratégiai megalapozása és a középtávú stratégiai ágazati célok részletezése, az Operatív Program feladata a fejlesztési igények megfogalmazásának konkretizálása, a tervezett fejlesztések meghatározása.⁹

Zala Megyei Területfejlesztési koncepció prioritásai	ITS középtávú célok
Innovatív, jövőbeni húzóágazatok fejlődésének és hálózatosodásának elősegítése	T5, T6
Helyi értékekre épülő versenyképes gazdaság megteremtése	T1, T2, T3, T6, T7,
Oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések a társadalmi kohézió és a gazdaság erősítése érdekében	T22
Integrált programok a szegénység és kirekesztettség kezelésére és a fiatalok elvándorlásának mérséklése érdekében	T21
Integrált környezetvédelmi programok a következő generációk életésélyeinek megtartása és a környezeti szempontból fenntartható fejlődés érdekében	T11, T14, T15, T16, T18
A városi szövet és a települési épített környezet fenntartható fejlesztése	T1, T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13

⁸Nyugat-Dunántúl Intelligens innovációs szakosodási stratégia (RIS3) 2014-2020 <http://docplayer.hu/4062102-Nyugat-dunantul-intelligens-innovacios-szakosodasi-strategiaja.html>

⁹ Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció és a Zala Megyei Területfejlesztési Program 2014-2030 (Stratégia és Operatív program) <https://www.zala.hu/arop-dokumentumok/>

Összehangolt infrastrukturális fejlesztések a területi kohézió erősítése érdekében	T4, T8, T9, T10, T11, T16, T17
--	--------------------------------

Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció stratégiai céljai	ITS középtávú célok
KKV-k és nemzetközi nagyvállalatok aktivitásának élénkítése	T17
Jövő centrikus, piacképes gazdasági tevékenységek fejlesztése	T1, T2, T3, T5, T6, T7,
Hagyományokon alapuló gazdasági ágazatok megerősítése, hozzáadott érték növelése	T3, T6, T7,
A jövő iparágait és a hagyományos ágazatokat támogató rugalmas képzési rendszer	T5, T22
Társadalmi depresszió kezelése felkészítés a munkára	T22
Egészséges, vonzó, emberközpontú épített- és természeti környezet	T7, T1, T2, T3, T9, T12, T13, T14, T15, T16, T18, T19, T21
Korszerű, elérhető intézményi struktúra és szolgáltatásrendszer, egyenlőtlenségek csökkentése	T9, T10, T19, T20, T21
Észak-Zala gazdaság- és iparfejlesztése (Zalaegerszeg, Pacsa, Zalalövő, Zalaszentgrót és térsége)	
Dél-Zala (Nagykanizsa, Zalakaros, Lenti és Letenye térsége) diverzifikált újraiparosítása és gazdaságának revitalizációja	
Zala balatoni térsége (Keszthely és Hévíz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő fejlesztése	T5, T6, T7, T1, T2, T3, T9, T10, T12, T13

Tehát elmondható, hogy a Megyei Területfejlesztési dokumentumokba foglalt célok és az ITS célok összhangban vannak egymással.

Területfejlesztési koncepció

Az ITS célrendszerének tartalma szinte azonos a Területfejlesztési koncepcióban részletezett célrendszerével, mivel a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján egymással összhangban kell elkészíteni őket, ezért jelen dokumentum illeszkedik a területfejlesztési koncepcióhoz

5.1.3 A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása

A településfejlesztési koncepciót és az ITS-t különböző ágazati fejlesztési dokumentumok követik. Jelen stratégia az alábbi ábrán említésre kerülő dokumentumok helyzetleíró részeire támaszkodik, valamint figyelembe veszi a bennük megfogalmazott célokat, beavatkozásokat.

Ágazat		Társadalom	Közlekedés	Gazdaság	Épített és természeti környezet
Hévíz Város Településfejlesztési Koncepció	Koncepciók				Hévíz Örökségvédelmi Hatástanulmány
					Településképi Arculati Kézikönyv
Hévíz Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Stratégiák				Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája 2015-2022
	Programok	Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020			
		Helyi Esélyegyenlőségi Program	Hévíz Városának Fenntartható Közlekedésfejlesztése	Hévíz Város Gazdasági Programja	
					Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programja

Hévíz Örökségvédelmi Hatástanulmány

Ez a dokumentum a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 66.§ (1) alapján a település fejlesztési koncepciójának egyik kötelező tanulmánya. Hévíz esetében műemléki-, és régészeti szakterületekről beszélhetünk.

Mivel a dokumentum a településfejlesztési koncepció kötelező eleme, ezáltal az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben illeszkednek a hatástanulmányban megfogalmazott örökségek védelméhez, használatához és fejlesztéséhez.

Településképi Arculati Kézikönyv

A dokumentum a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján a várost több különböző karakterisztikájú területre határolja le, melyekre külön-külön az arculati jellemzőkhöz és értékekhez, valamint a településképhez illeszkedően javaslatokat fogalmaz meg.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3§-ának 4 bekezdése szerint az ITS-nek és a településképi arculati kézikönyvnek egymással összhangban kell készülnie, tehát a két dokumentum illeszkedik egymáshoz.

Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája

A stratégia elsődleges szempontja, hogy a jelenlegi vendégkör megtartása mellett olyan fejlesztéseket indítson el, illetve vigyen tovább, amelyekkel európai viszonylatban is versenyképesé tehetik Hévíz városát, mint egészségturisztikai desztinációt. Ennek megfelelően egy igen komplex fejlesztési csomagot tartalmaz a stratégia.

A gyógyhelyfejlesztési stratégiához az alábbiak szerint illeszkedik az integrált településfejlesztési stratégia:

Gyógyhelyfejlesztési Stratégia céljai	ITS középtávú célok
Vonzó és funkciógazdag fürdővárosi környezet fejlesztése: A Belváros-rehabilitációs törekvések folytatása	T4, T9, T10, T12, T13, T16, T21
A hévízi gyógyászat hírnevének erősítése, ahhoz méltó szolgáltatási kínálat fejlesztése	T5, T6, T8, T14, T15
A hagyományos hévízi célcsoportok változó igényeinek történő megfelelés és valamint új célcsoportok számára is vonzó turisztikai kínálat fejlesztése	T1, T6, T7, T9, T10, T16

Tehát az ITS-ben megfogalmazott középtávú célok összhangban vannak a gyógyhelyfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal.

Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve

Ez a dokumentum Hévíz Város Önkormányzata megbízásából készült, melyben a város középtávú céljai és azok elérését szolgáló beavatkozások szerepelnek. A dokumentum a területfejlesztési koncepció előtt készült, célrendszere szinte teljes mértékben átfed a koncepció célrendszerével, ennek következtében az ITS-ben szereplő célrendszer teljes mértékben illeszkedik a programtervben megfogalmazott célrendszerhez.

Hévíz Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Hévíz városa 2013-ban fogadta el a város esélyegyenlőségi programját, amely összhangban van az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. Évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011 (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel. Ezzel a dokumentummal a város vállalta, hogy összehangolja az esélyegyenlőségi programot a település más dokumentumaival, valamint az önkormányzati fenntartásban lévő intézmények működtetésével, továbbá vállalta, hogy a program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét is. A dokumentum célja, hogy olyan beavatkozásokat tervezzen, melyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

Helyi Esélyegyenlőség Program átfogó céljai	ITS középtávú célok
Egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelménye	
Közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés	T16
Diszkriminációmentesség	
Szegregációmentesség	
Foglalkoztatás, szociális biztonság, egészségügy, oktatás és lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések.	T19, T20, T21, T22

Hévíz városa a HEP-nek megfelelően akadálymentesítéseket és a HEP-ben foglalt célokat szem előtt tartva alakította ki fejlesztési elképzeléseit, ennek következtében az ITS-ben megfogalmazott fejlesztések és célok összhangban vannak a HEP-ben foglalt célokkal.

Hévíz Város Fenntartható Közlekedésfejlesztése

Jelen dokumentumra még csak támogatási szerződés leadása történt. A dokumentum magába foglalja jelen stratégiai dokumentumban megfogalmazott kerékpáros közösségi közlekedést, az új buszpályaudvar építését és az ahhoz kapcsolódó fejlesztéseket, ezáltal összhangban van a stratégia a közlekedésfejlesztési dokumentumhoz.

Hévíz Város Gazdasági Programja

Jelen dokumentum tartalmazza az önkormányzat kiadásainak és bevételeinek szerkezetére gyakorolt hatásokat. A hatások között a gyógyulást, a pihenést, a kikapcsolódást biztosító szolgáltatások is szerepelnek, amik illeszkednek az ITS-ben foglalt célokhoz és fejlesztési elképzelésekhez, ezáltal a két dokumentum összhangban is van egymással.

Hévízi-tó Tóvédelmi Programja

A Hévízi-tó Tóvédelmi Program célja a világviszonylatban egyedülálló tó felszíni és felszín alatti szennyeződések elleni védelmének és a tó vízhozamát csökkentő hatások elleni védelem megvalósítása, amelyhez 5 különböző tevékenységet határoztak meg, melyet

részletesebben a tóvédelmi program dokumentuma tartalmaz. Az integrált településfejlesztési stratégia egyik középtávú célja teljes mértékben a tóvédelmi programra épül, ezáltal a tóvédelmi program és a stratégia közötti összhang biztosított.

5.2 Belső összefüggések

Az ITS elkészítésénél részben a magasabb szintű tervekhez és ágazati dokumentumokhoz, részben a város településfejlesztési koncepciójához való illeszkedés alapkövetelmény volt. Ezen kereten belül az ITS célrendszere – ennek megfelelően a középtávú céljai is – a helyzetelemzésben feltárt erősségekre építve a beazonosított problémák megoldására törekedett, ezáltal illeszkedésük biztosított.

A helyzetelemzés során feltárt problémákhoz a következőképpen illeszkednek a stratégiai középtávú céljai:

A helyzetelemzés során feltárt problémák (Gyengeségek)	ITS középtávú célok
Felszíni szennyeződésre érzékeny természeti környezet	T14, T15
Felszín alatti vízkészletek tovább már nem terhelhetők, bővítés lehetősége nincs meg	T14, T15
Rossz irányba fejlődött településszerkezet, tradicionális gyógyhely jelleg meggyengülése	T1, T5, T6, T7, T9, T14, T15 T12, T13
A korszerűtlen és kis áteresztőképességű úthálózat nagy zaj- és rezgésterhelést, valamint levegőszennyezést okoz	T7, T8, T9, T10, T12, T16
A város úthálózata természetvédelmi területet is érint	T7, T9, T14
Az alap-infrastruktúrában a csapadékvíz-elvezetés hiányos	T1, T2, T3, T9, T12
Az élménykínálat minősége és gazdagsága elmaradt a szálláskapacitás mögött, ez akadálya a minőségi vendégkör bővítésének	T1, T2, T3, T6, T7, T12, T13
A vonzerőkre épülő termékek, szolgáltatások színvonala alacsonyabb potenciálnál, kisebb hozzáadott értéket teremt	T1, T2, T3, T6, T7
Alacsony az energiahatékonyság, a megújuló energiahordozók felhasználása csekély, a város energiakitettsége túl nagy	T11, T19, T21
Kedvezőtlen lakossági korszerkezet, erőteljes az elöregedés	T1, T2, T3, T6, T7, T12, T13
A kulturális szolgáltatás-kínálat elmarad az igényes lakossági és magas minőségű szállásokat igénybe vevő vendégkör elvárásaitól	T1, T2, T3, T6, T7, T12, T13
Kulturális és közművelődési intézményrendszer infrastrukturális feltételei nem megfelelőek	T11, T16
Településkép „elbázárosodása”	T4, T13, T16
A település gazdaságának egyoldalú függése a gyógyturizmustól	T1, T2, T3, T6, T7

6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázatoknak már a tervezési szakaszban történő beazonosítása azok időben történő felismerését és a megfelelő kezelési módszerek, eszközök alkalmazását, előkészítését teszi lehetővé. Az egyes projektek, projektcsomagok megvalósítása során a végrehajtónak nagy eséllyel szembesülnie kell a „klasszikus” kockázati tényezőkkel (pl. finanszírozási akadályok, közbeszerzések elhúzódnása) amelyeket adott projekt sajátos körülményeire tekintettel kell kezelni. A stratégiai szintű végrehajtás kockázatai azonban más dimenzióban kezelendők: egyrészt az érintett szereplők – tekintettel arra, hogy a stratégiát részben-egészben maguk alakítják – már a tervezési fázisban testre szabott kezelési stratégiát fogalmazhatnak meg és amennyiben a kockázatok felismerése időben megtörténik, még a kockázat vagy komolyabb kár, hátrány bekövetkezése előtt sikerülhet azt kiküszöbölni. Másrészt pedig a stratégiai szinten jelentkező kockázatok sokkal nagyobb hatással lehetnek, akár egy-egy városi szinten megfogalmazott célkitűzés teljesülését is veszélyeztethetik.

Kockázat jellege	Bekövetkezés valószínűsége (1 - kevésbé 5 - nagy eséllyel)	Hatása (1 - elhanyagolható 5 - jelentős)	kockázat	kezelési javaslatok
Finanszírozási	5	5	2014-2020-as időszakban alacsonyabb támogatási intenzitás több önerőt tesz szükségessé, illetve kisebb léptékű fejlesztéseket eredményez.	Önerő lehetséges forrásainak számbavétele és mérlegelése, közös finanszírozású projektek (pl. pénzintézet bevonása), költség-haszon elemzések elkészítése - a projektek eredményezte tényleges bevételek feltérképezése érdekében.
	5	5	Szűkösebb támogatási források - nagyobb verseny.	Jól előkészített és megalapozott projektek. Projektek prioritizálása, egymással összefüggő, egymást feltételező projektek összehangolt megvalósítása. Közvetlen brüsszeli források fokozottabb igénybevétele A célok elérését leginkább szolgáló projektek vonatkozásában kormányzati szintű döntések szorgalmazása.
	3	4	Alulbecsült költségvetések - a projektek, projektcsomagok valós bekerülési értéke jóval meghaladja az előzetesen becsült összegeket.	Gondos és szakszerű előkészítés - a megfelelő erőforrások időben történő bevonása.
Partnerség	4	4	A térségi színű fejlesztési tervek vonatkozásában a szereplők a források szűkössége miatt sokkal inkább versenytársat látnak egymásban és a rövidtávú egyéni érdekérvényesítést választják a hosszútávú térségi gondolkodás helyett.	Térségi együttműködés (Közép-Európa Gyógyászati és Rekreatív Központja koncepció) megvalósításából származó előnyök, hátrányok valós feltárása, szükség esetén pénzben történő kifejezése Térségi szerepek beazonosítása, együttműködés prioritásainak rögzítése helyi jogalkotás szintjén is.

	4	4	Városi fejlesztésekben érintett kulcsszereplők együttműködésének hiánya (Önkormányzat, Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Magyar Állam, stb.).	Előkészítés időben történő elindítása, amely elég időkeretet biztosít a szükség esetén többszereplős egyeztetési folyamatokhoz is. Több kulcsfontosságú projekt esetében felmerülhet ez a probléma, ahol már ismert, hogy több szereplő bevonása szükséges, a projektötlet megfogalmazását követően meg kell indítani az egyeztetéseket annak érdekében, hogy egy esetleges pályázati forrás megnyílása esetén azok elhúzódnak ne veszélyeztesse a pályázat sikerét.
Jogi	4	4	Tulajdonjogi problémák – pl. közlekedési fejlesztések előkészítésénél.	Időben elindított előkészítés Jogi eszközök alkalmazása (pl. területrendezési szabályozás).
Műszaki	3	5	Az eredetileg elképzelt fejlesztési helyszínen adott projekt mégsem valósítható meg.	Gondos és szakszerű előkészítés - a megfelelő erőforrások időben történő bevonása.
Társadalmi	3	3	A város jövőjét meghatározó fejlesztési irányok és azok megvalósítását szolgáló nagyprojektek társadalmi el nem fogadottsága.	A stratégia következetes és folyamatos kommunikációja. A fejlesztésektől várt hatások, eredmények bemutatása az érintettek számára.
	4	2	A projektek megvalósításával járó kellemetlenségek okozta konfliktushelyzetek (különösen a belvárosba, turisztikai övezetbe tervezett nagyobb beruházások vezethetnek konfliktushoz, mind a lakosok, az érintett szolgáltatók illetve a turisták vonatkozásában).	A fejlesztésektől várt hatások, eredmények bemutatása az érintettek számára Az érintettek bevonása az előkészítésbe és a kellemetlen, zavaró hatások mérséklését szolgáló megoldások közös megfogalmazása majd megvalósítása.
	3	5	Társadalmi projektek irányában lakossági közömbösség.	Kommunikáció, bevonási stratégiák alkalmazás már a projektek előkészítése során Megfelelő célcsoportok és beavatkozási pontok definiálása.
Gazdasági	2	4	A fejlesztési irányoktól és az azokat szolgáló projektektől várt gazdasági hatás (pl. vendégszám növekedése, költségi hajlandóság növekedése, új turisztikai célcsoportok megjelenése, stb.) nem, vagy nem a várt mértékben következik be.	Egyes konkrét fejlesztéseket megelőzően a piaci igények gondos felmérése és szükség esetén a projekt annak megfelelő formálása. Már megvalósult projekt esetén a hatás elérését szolgáló egyéb eszközök beazonosítása, alkalmazása (pl. marketing, települések, attrakciók/desztinációk közötti együttműködés). Megfelelő kommunikáció az érintett szereplőkkel annak érdekében, hogy időben beazonosíthatóak legyenek azok a fejlesztési lépések, amelyek részükről szükségesek a kívánt hatások eléréséhez (pl. sportturisztikai infrastruktúra kialakítása - sportorvosi, rehabilitációs szolgáltatások a szálláshelyeken)

7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A város középtávú céljait nem csak fizikai értelemben is megvalósuló fejlesztésekkel lehet elérni, hanem a jogszabályi kereteken belül az önkormányzat jogköre alá tartozó, nem beruházási tevékenységekkel is elő lehet segíteni. Az első és legfontosabb ilyen eszköz az **önkormányzati rendelet**, amihez szorosan kapcsolódnak a határozatok. Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő **stratégiák és koncepciók**, amelyek meghatározzák a fejlesztési irányokat és célokat. Az ITS szempontjából legfontosabb helyi rendeletek közül az alábbiak emelhetők ki:

- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 45/2016(XII.22.) önkormányzati rendelete A Helyi Építési Szabályzatról.
- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 26/2016(VII.5.) önkormányzati rendelete A helyi közművelődésről.
- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2015(X.5.) önkormányzati rendelete Az egyéb szálláshelyek minőségfejlesztési támogatásáról.
- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2013. (IV. 11.) önkormányzati rendelete A településképi bejelentési eljárásról.
- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2007. (VI. 1.) önkormányzati rendelete Az épített örökség értékeinek helyi védelméről.
- Hévíz Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/1998. (III. 31.) önkormányzati rendelete A környezetvédelemről.
- Az éves költségvetési rendeletek.

Az egyéb **stratégiák és koncepciók** közül kiemelendők:

- Hévíz Város Településfejlesztési Koncepció
- Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája

A HÉSZ és a Szabályozási Terv tartalmazza a város övezeteit és az azokra vonatkozó építési szabályokat, melyeket a város önkormányzatának a jövőbeli fejlesztések szempontjából érdemes már előre a fejlesztésekhez igazodva kialakítani a felsőbbrendű területrendezési terveket figyelembe vételével.

A stratégia megvalósulását szolgálhatja még az önkormányzat tulajdonában lévő vagyonnal történő hatékony **vagyongazdálkodás**, amely elsősorban az ingatlanokra terjed ki. A hatékony vagyongazdálkodás érdekében a vagyonelemek racionalizálása szükségessé válhat. A hatékony vagyongazdálkodás alatt a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a stratégiai illetve operatív fejlesztési célokkal értendő. A vagyonelemek értékesítése és új vagyonelemek beszerzése segíthetik elérni a kívánt célok elérését.

A vagyongazdálkodás során az alábbi kiemelt szempontokat figyelembe kell venni:

- A vagyongazdálkodás ne a vagyon felélését jelentse, hanem új értékek, fejlesztési célok megvalósítását okozza.
- Bizonyos fejlesztések esetén szükség lehet ingatlanvásárlásra, az ezekhez szükséges fedezetet az önkormányzat költségvetésének biztosítania kell.
- Az ésszerű ingatlangazdálkodás érdekében a forgalomképes önkormányzati vagyon bizonyos részei a vagyonrendeletnek megfelelően értékesíthetőek, az így

értékesített vagyonból származó bevételt célszerű olyan ingatlanok vásárlásába kell fektetni, melyekre a jövőben szükség van.

- Az önkormányzat feladatainak ellátásához az átmenetileg bérbe adható ingatlanokat a vagyonrendeletnek megfelelően bérbe lehet adni. Ebben az esetben mérlegelni kell, hogy az önkormányzat érdekeit a határozott vagy a határozatlan idejű bérbeadási szerződés szolgálja jobban.
- az ingatlan felújítás során mérlegelni kell, hogy milyen konstrukció a legkedvezőbb az önkormányzat számára.
- Az önkormányzatnak **elővásárlási joga** van város ingatlanjaira.

További fontos eszköz az önkormányzat **adópolitikája**, mivel a tervezett fejlesztésekhez szükséges saját erő biztosítása, amelyet természetesen a város bevételei biztosítanak. Emellett fontos megemlíteni, hogy a befektetések ösztönzését és vállalkozások támogatását szintén a bevételekből finanszírozza az önkormányzat. Ezen két tényező miatt fontos a helyi adók rendszerének kiszámíthatósága és megfelelő mértéke. A következő adókat veti ki Hévíz Város Önkormányzata:

- Helyi Iparűzési Adó (IPA)
- Idegenforgalmi Adó (IFA)
- Építményadó
- Talajterhelési díj
- Gépjárműadó
- Jövedéki helyi adó
- Hévíz termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó

A befektetés-ösztönzés, a gazdasági élet fejlesztése, a munkahelyteremtés, a város eltartó képességének erősítése stratégiai feladat a város önkormányzata számára, aminek megvalósítása több pontból álló, összetett munkát igényel. Ilyen munka többek között az **ingatlanhasznosítás** és az **infrastruktúrafejlesztés**. A városi **zöldfelületek** karbantartása, fejlesztése szintén beletartozik az önkormányzat infrastruktúrafejlesztései közé.

Fontos feladat az önkormányzat számára a gazdasági élet szereplőivel való kapcsolattartás és a városi fejlesztési irányába történő bevonása is.

További fontos eszközként merülhet fel az ú.n. „**tervalku**” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lényegében lehetővé teszi, hogy az egyes nagyberuházások esetén a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés jöjjön létre, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

Érdemes megemlíteni az önkormányzat **városmarketing** tevékenységét, amely a város céljainak megvalósulását segítheti elő. A tudatos célzott marketingtevékenység pozitív hatással lehet a városba érkező befektetésekre, a városba látogató turisták mennyiségére és a város lakosságára is. A marketingtevékenység kifejezetten a meghatározott célcsoportokra fókuszálva kerül kialakításra. Hévíz városában az alábbi célcsoportok lettek kijelölve:

- Családosok
- Gyógyturisták
- Fiatalok
- Külföldi vendégek
- A város és a környező települések lakossága

A városmarketing tevékenységben az alábbi szereplők említhetők meg az önkormányzaton kívül:

- Hévíz Turisztikai Desztinációs Menedzsment (TDM) Egyesület
- Hévíz Turisztikai Nonprofit Kft
- Tourinform Iroda
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park
- Helyi civil szervezetek
- Szállások
- Hévíz-Balaton Airport Kft.
- Hévízi Szobakiadók Szövetsége
- Szálloda Menedzsment
- Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház

Ezen szereplők közül a TDM szerepe kiemelkedő. Az Egyesület 2006. március 1-vel jött létre a vendégek magas színvonalú kiszolgálása érdekében valamint hogy elégedettségüket növelje Hévízen vagy a térségben tartózkodásuk alkalmával. Működésének célja a hévízi idegenforgalommal és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokkal foglalkozó szereplők tevékenységének – különösen piaci tevékenységének – összehangolása, koordinálása, közöttük az együttműködés biztosítása, beleértve a piaci tevékenységre rendelkezésre álló anyagi forrásaik, illetve azok egy részének összehangolt felhasználása. Az Egyesület lehetőségeihez mérten hozzájárul Hévíz turizmusának hosszútávon fenntartható, kiegyensúlyozott fejlesztéséhez. Az Egyesület kiemelt céljai között szerepel a helyi, térségi, regionális TDM szervezetek fejlesztése, pályázati források bevonása. Célok továbbá:

- Hévíz Város idegenforgalmi szereplőinek összefogása,
- vendégek és vendégéjszakák számának növelése,
- termékfejlesztés, meglévő turisztikai adottságok jobb kihasználása, ezáltal magasabb fizetőképességű vendégkör megnyerése,
- minőségi és fenntartható turizmus fejlesztése,
- a turisztikai szezon teljes évvé történő fejlesztése, forgalomnövelés,
- belföldi vendégek arányának növelése,
- pályázatok figyelése, aktív pályázati részvétel,
- helyi termékek fejlesztése, árusítása.

E célok elérése érdekében:

- részt vesz a helyi turisztikai termékek fejlesztésében,
- kapcsolatot tart, együttműködik a térség és a régió szakmai szervezeteivel,
- működteti információs irodáját,
- rendezvények, programok kezdeményezésében, lebonyolításában aktív szerepet vállal,
- kérdőíves felmérést végez a vendégek körében (utazási szokások, vendégek igényeinek felmérése, stb.),
- minőségbiztosítási rendszert dolgoz ki és működtet,
- növeli a város turisztikai innovációs képességét,
- az ifjúság és a felnőttek turisztikai nevelésében szerepet vállal,
- támogatja a város turizmussal kapcsolatos iskolai oktatását, tanulmányutakat szervez.

Az Egyesületnek jelenleg 108 tagja van, a tagsági kör szinte lefedi a turizmushoz kapcsolódó valamennyi, Hévízen jelenlévő szolgáltatási ágazatot. Legnagyobb arányban a szálláshelyek képviseltetik magukat, de a szállodák, magánszállásadók mellett éttermek, kávézók, utazási irodák és olyan szolgáltatók is csatlakoztak az egyesülethez, mint autókölcsönzők, buszvállalkozások, gyógy- és beauty szolgáltatók, aktív turizmushoz

kapcsolódó szolgáltatók, kereskedelmi egységek. A TDM Egyesület fő tevékenységei közé tartozik:

- a város marketing tevékenységeinek koordinálása, helyi kiadványok, térképek, információs füzetek szerkesztése és kiadása a befizetett tagdíjakból és önkormányzati támogatásból.
- a vendégek komfortérzetét biztosító szolgáltatások megteremtése, ide tartozik például a Tourinform Iroda üzemeltetése vagy a TouchInfo pultok működtetése is, de több, a helyi termékek, értékek bemutatására hivatott saját rendezvényt is szervez
- turisztikai fejlesztések elősegítése pályázati források bevonásával

A TDM Egyesület az önkormányzattól függetlenül működik, de tevékenységéből adódóan szoros kapcsolat fűzi hozzá.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete és ennek Bizottságai felelősek a városfejlesztés általános keretfeltételeinek és fő irányainak meghatározásáért, így a különböző fejlesztési tervek és koncepciók elfogadása a képviselő testület feladata. A képviselőtestület munkáját a Jogi-Ügyrendi, Szociális Bizottság, az Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság valamint a Pénzügyi, Turisztikai és Városfejlesztési Bizottság segíti.

7.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói testületet Hévíz Város Képviselő-testülete jelenti. A Képviselő-testület fontosabb feladatai az alábbiak:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment-szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatok a Polgármesteri Hivatal végzi (A településfejlesztési kérdésekben a releváns önkormányzati Bizottság, a Pénzügyi, Turisztikai és Városfejlesztési Bizottság).

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.

Az ITS-ben körvonalazódott fejlesztések megvalósításának menedzsmentje az operatív menedzsment szervezet, a Városfejlesztési Osztály, melyet 7 fő alkot¹⁰. A Városfejlesztési Osztály fő feladatai az alábbiak:

- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.

¹⁰ <http://onkormanyzat.heviz.hu/polgarmesteri-hivatal/felepitesi>

- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.
- Az integrált településfejlesztési stratégia partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre

7.3 Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során

Az integrált településfejlesztési stratégia esetén, úgy mint a településfejlesztési koncepció esetén is partnerségi egyeztetés szükséges. A partnerségi egyeztetésre vonatkozó szabályokat a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet és Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2017(III.30.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

Az említett két rendelet rögzíti, hogy a partnerségi egyeztetésbe bevonandók körét és azok tájékoztatásának módját és eszközeit. A kormányrendelet 9. melléklete szerinti érintett államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal valamint a lakossággal, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetekkel, vallási közösségekkel kell egyeztetni. A kormányrendelethez igazodva Hévíz város önkormányzati rendelete tartalmazza:

- a partnerek tájékoztatás módját, eszközeit,
- a partnerek által adott javaslatok, vélemények megadásának módját és határidejét, továbbá nyilvántartásának módját
- az el nem fogadott partnerségi javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét
- az elfogadott koncepció, stratégia, településrendezési eszközök, kézikönyv és településképi rendelet nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.

Hévíz városa a partnerek tájékoztatást az alábbiak szerint hajtja végre:

- Hévíz közterületi hirdetőfelületein elhelyezett hirdetményben;
- Hévízi Polgármesteri Hivatal (8380 Hévíz, Kossuth u. 1.) épületében található hirdetőtáblán elhelyezett hirdetményben;
- helyi lapban (Hévízi Forrás) közzétett felhívással
- az önkormányzat honlapján (www.onkormanyzat.heviz.hu) megjelenő hirdetményben és tájékoztatóban

Hévíz városa a partnerek által adott javaslatok és vélemények megadásának módja, határideje és nyilvántartása az alábbiak szerint történik:

- partnerek az adott eljárás során csak a hirdetményben megjelölt tárgyban, megadott határidőig adhatnak javaslatokat, tehetnek észrevételeket papír alapon, vagy elektronikusan.
- partnerek észrevételeiket, javaslataikat papír alapon a Hévíz Város Önkormányzat Képviselőtestületének címezve a 8380 Hévíz, Kossuth u. 1. címre írásban benyújtott, indokolással, névvel és címmel ellátott véleményben tehetik meg.
- A partnerek észrevételeiket, javaslataikat elektronikusan a hirdetményben meghatározott email címre benyújtott, indokolással, névvel és címmel ellátott véleményben tehetik meg.
- A beérkezett partnerségi észrevételeket az önkormányzati főépítész az ügyirathoz csatolja.

Hévíz városa az el nem fogadott javaslatokat, vélemények indoklását, dokumentálását és nyilvántartását az alábbi módon végzi:

- A beérkezett észrevételeket, véleményeket a településfejlesztési, településrendezési dokumentum készítőjének, tervezőjének meg kell küldeni, aki az elfogadásra nem javasolt véleményeket szakmai indokolással látja el.
- Az el nem fogadott javaslatok, vélemények szakmai indoklását a véleményt adó partnernek meg kell küldeni, valamint az ügyirathoz kell csatolni.

Hévíz városa az elfogadott településfejlesztési, településrendezési dokumentum nyilvánosságát biztosító intézkedéseket az alábbi szerint végzi:

- Az elfogadott településfejlesztési, településrendezési dokumentum Hévíz Város Önkormányzat honlapján (www.onkormanyzat.heviz.hu) tekinthető meg.

Az előkészítés, a teljes tervezési munka és a monitoring során biztosított a tervezés. A megvalósítás folyamatának, a tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és a gazdasági szereplőknek partnerként történő bevonása szintén biztosított.

A partnerség az alábbi esetekben elengedhetetlen:

- A megvalósítás folyamán
- A települések jövőben kulturális, gazdasági, társadalmi fejlesztéseit, térszerkezetük alakulása, a projektszintű forrásbevonás, a tervezett fejlesztések irányai, a pályázatok tárgya, volumene esetében illetve a megalapozó stratégia, a tervezési dokumentum tervezési folyamatának esetében.
- A felülvizsgálat és értékelés, továbbá a szükséges korrekciók meghatározása esetében.

A kormányrendeletre illeszkedően a lakossági fórumok meghirdetése 8 nappal a közzététel előtt megvalósult a helyi újságban, a partnerek által bejövő véleményeket az önkormányzata az egyes fórumoktól számított 8. napig fogadta.

7.4 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Hévíz Város Önkormányzata a város térségi szerepköréhez igazodva a térség településeivel folyamatosan egyeztet az ITS-vel kapcsolatban, hiszen ennek megfelelően biztosítva lesz az összhang a környező települések fejlesztési irányjaival, stratégiáival és projektjeivel.

Térségi szerepéből adódóan a város a nagyobb projektjeit – amelyek jelentős hatással lesznek a település határán túl is – egyezteti az érintett településekkel az együttműködés érdekében. A városnak jelenleg is jelentős szerepe van a környező településeken élőkre, hiszen ezek az emberek igénybe veszik a város szolgáltatásait, bejárnak dolgozni, esetleg kötődnek a városhoz. Természetesen a környező települések jelentősebb fejlesztései is hatással vannak a városra, ennek megfelelően szintén együttműködéseket kell létrehozni az érintett települések között.

A célok elérése érdekében szintén fontos az együttműködés a környező településekkel – elsősorban a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez tartozó településekkel, de a céltól függően a járási és a megyei szereplőkkel is –, mivel a célok eléréséhez számos olyan projektet fog

megvalósítani a város, amely a környező településekre hatással van. Ennek kommunikációját többféle kommunikációs csatornán érdemes az érintettekkel megoldani. A legfontosabb ilyen fejlesztések többek között az intézményhálózatot és a közszolgáltatást érintő fejlesztések és a munkahelyteremtés.

Hévíz város TDM szervezetének és önkormányzatának a turizmus miatt érdemes együttműködnie a Nyugat-balatoni TDM-mel annak érdekében, hogy minél hatékonyabban tudja turisztikai fejlesztéseit elvégezni, illetve fejlesztéseinek irányát meghatározni. Fontos a testvérvárosi kapcsolatok kialakítása más városokkal, hiszen a velük való együttműködés új ötleteket, fejlesztési elképzeléseket adhat a városnak.

Az együttműködések célja az, hogy hosszútávon kialakuljon egy olyan kapcsolatrendszer, amelynek segítségével a környék fejlesztései a lehető leghatékonyabb módon fognak megvalósulni, ennek megfelelően a város közép- és hosszútávú céljai elérhetővé válhatnak. A sikeres kapcsolati rendszernek az alábbi alapelveket figyelembe kell vennie:

- Részvétel, bevonás
- Strukturáltság
- Folyamatosság
- Nyitottság
- Nyilvánosság
- Befolyásolhatóság
- Átláthatóság
- Visszacsatolás
- Belső- és külső értékelő rendszerek

Mindezeknek megfelelően a város továbbra is fenn akarja tartani a meglévő együttműködést a környező településekkel, ugyanakkor szeretné ezt az együttműködést a továbbiakban bővíteni.

7.5 Monitoring rendszer kialakítása

7.5.1 A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring egy olyan ellenőrző tevékenység, amely folyamatos adatgyűjtésen alapul, annak érdekében, hogy Hévíz Város Önkormányzata naprakész információkhoz jusson az adott tevékenységekkel – jelen esetben az ITS-ben foglalt célkitűzések és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén a folyamat megvalósulása közben is befolyásolhatja azok alakulását. A monitoring lényege az információk visszacsatolása és ezen információk beépítése az éppen aktuális elemek, projektek végrehajtása.

A monitoring működéséhez először is olyan alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázist kell felépíteni, mely tartalmazza a stratégia során a fejlesztésekhez igazodó, szakmailag megalapozott indikátorokat. Ki kell emelni, hogy maga az ITS nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi, ezért a monitoring alapja nem csak a projektek megvalósulását vizsgálja, hanem a célok teljesülését is. A hosszú távú célok – a projektben realizálódó – megvalósulását **hatás és eredmény indikátorok**, az egyes projektek fizikai megvalósulását **output indikátorok** megadásával mérjük. Az indikátorok meghatározásakor figyelembe kell venni a következő alapelveket:

- Legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon

- Legyen objektíven mérhető, egyértelmű
- Legyen hozzáférhető, beszerezhető, reális költségen előállítható
- Egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat
- A különböző célok indikátorai különbözőek
- Adjon releváns információt a stratégiai menedzsment számára az előrehaladásról

Az egyes indikátorok mérésének kiinduló alapja egy bázisérték, melyhez a program végére elérendő célértéket is meg kell határozni. A bázisértékekhez kapcsolódóan elengedhetetlen egy adatbázis kiépítése, a hozzá kapcsolódó alapadatok beszerzése, és ezen adatok évenkénti, esetleg több évi felülvizsgálatához szükséges rendszer kiépítése. Csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők a célértékek és az indikátorok, amennyiben elfogadásra kerülnek az operatív programcsomagok, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetőek legyenek.

7.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoring rendszer működési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozási projektek esetében a közösségi és hazai jogszabályoknak megfelelően történik, a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célok eléréséért a Közreműködő Szervezet a felelős. Fontos kiemelni a helyi városfejlesztési szereplők feladatát is, hiszen ők kísérik figyelemmel az egyes projektek célértékeinek nagyobb célok mentén történő összegzését illetve egyszerűsítését. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, és az érintett szakosztályokon keresztül figyelemmel kíséri. A stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott célok elérésének és megvalósulásának nyomon követéséről, a megvalósítás folyamata során az eredmények visszacsatolásáról és az azokból levonható következtetésekről a monitoring rendszer gondoskodik.

A **monitoring rendszer működését** két feladatra lehet bontani:

- A megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése.
- A stratégia időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése.

Az ITS-ben megfogalmazott célok teljesülése a fejlesztésekhez meghatározott indikátorokkal válik mérhetővé, amelyek éves (esetleg több éves) szintű vizsgálatára van szükség a célok eredményes megvalósulásának érdekében.

A monitoring tevékenység elvégzése az Önkormányzat hatáskörébe tartozik. A megfelelő adatok beszerzése miatt indokolt a releváns adatszolgáltatókkal a folyamatos kapcsolatot fenntartani.

Az ITS felülvizsgálata nagy mértékben támaszkodik majd a monitoring során kialakított indikátorok éves értékelésére illetve a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre. A 3-5 évente történő felülvizsgálat során lehetőség nyílik az akcióterületek és a célkitűzések módosítás, a megvalósulást mérő indikátorok bővítésére és esetleges átdolgozására.

7.5.3 A monitoring rendszer felépítése

A monitoring rendszer felépítését és működtetését a stratégiai menedzsment és az operatív menedzsment, a döntéseket a képviselőtestület látja el.

Az **operatív menedzsment** feladata a stratégiával kapcsolatos adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása és a célokhoz rendelt indikátorok alakulásának figyelemmel kísérése. A feladatok ellátásához meg kell tervezni az információgyűjtés és a feldolgozás módszerét. Ennek keretében az alábbiak meghatározandók:

- Pontos adattartalom:
 - Az alábbiakban bemutatandó indikátorok statisztikai adatkörét javasoljuk
 - A monitoring kiterjed az egyes projektek nyomon követésére is, aminek az adatkörét a konkrét projekt határozza meg. Az önkormányzati projektek esetében az ütemezés és a projektköltség kontrolljára is ki kell térni.
- Adatok forrása:
 - Önkormányzatnál lévő adatok szisztematikus figyelését és összegzését el kell végezni
 - Az egyéb szervezeteknél és külső adatforrásokból (pl: KSH) elérhető adatok, információk beszerzése.
 - A lakosság, illetve a turisták véleményének, elvárásainak megismeréséből szerzett információk (pl: kérdőíves felmérésből származó adatok, információk)
 - Az adatforrások kiválasztásánál törekedni kell, hogy könnyen és a lehető legkisebb költségen elérhető adatokra támaszkodjon a monitoring.
- Adatfrissítés gyakorisága
 - Alapvetően az adattartalom határozza meg.
 - Az önkormányzati adatok folyamatosan frissíthetőek
 - A KSH-tól származó adatok többnyire évenként frissülnek
 - Az egyéb adatgyűjtések a költségük miatt évente vagy annál ritkábban gyűjtendőek.
- Adatok gyűjtése és tárolása
 - Érdemes egy olyan excel tábla kidolgozása, amely a rendelkezésre álló kapacitások függvényében állhat egy egyszerű adattáblából, vagy akár egy összetettebb adatbázisból.
 - A hozzáférhetőség miatt a felhő alapú megoldás preferálandó
 - Az adattár kialakítását úgy kell elvégezni, hogy a különböző időpontokra és területi egységekre rendelkező adatok mindenkor rendelkezésre álljanak az időbeli és térbeli összehasonlításokkor.
- Az operatív menedzsment kétféle típusú jelentést készít is küld meg a stratégiai menedzsmentnek:
 - Féléves gyorsjelentéseket néhány kiemelt jelentőségű területre vonatkozólag (pl: turistaforgalom)
 - Éves áttekintő értékelést a stratégia előrehaladásáról, melyben külön kitérnek a külső környezet esetleges változásaira (pl: jogszabályváltozások)

A **stratégiai menedzsment** a monitoring jelentés alapján az alábbiakat végzi el:

- Évenként értékeli az előrehaladást, majd ezek alapján, ha szükséges, dönt a végrehajtás kisebb korrekcióiról (pl. ütemezés módosítás)

- Átfogóan értékeli és a felülvizsgálja a stratégia addigi megvalósulását illeszkedve az önkormányzat gazdasági programjához. Szükség esetén dönt a célok módosítását

7.5.4 Az ITS projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt indikátorok

Az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a stratégia javasolt indikátorait

Projekt	Javasolt indikátorok	Indikátor típusa	Mértékegység	Adatforrás	Mérés gyakoriság
Kulcsprojektek					
K1. A Hévízgyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése, megerősítése	A szolgáltatásokat igénybe vevők számának növekedése	hatásindikátor	%	Önkormányzat, Kórház	évente
	Új innovatív szolgáltatások bevezetése	eredményindikátor	db	Önkormányzat, Kórház	3 évente
	Postgraduális képzésben végzettek száma	hatásindikátor	fő	Kórház	évente
	Szálláshelyek kapacitásának bővülése	output indikátor	db	KSH	A projekt zárásakor egyszer
	Vendégéjszakák számának növekedése	hatásindikátor	%	KSH	évente
K2. Helyközi/távolsági/nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusz-pályaudvar építése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
K3. Új városi sportcsarnok kialakítása	Kialakított sportpályák terület	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Újonnan kialakított létesítmény alapterülete	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
K4. Nagyparkoló tér felújítása	Megújított és újonnan kialakított közműhálózat hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer

	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
K5. Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programja	Természetközeli élőhelyek rekonstrukciója	output indikátor	m2	Önkormányzat, Kórház	A projekt zárásakor egyszer
	Özönfajok száma	hatásindikátor	db	Önkormányzat, Kórház, Balaton-felvidéki Nemzeti Parknak	évente
K6. UNESCO világörökség cím megszerzése	Védőövezet kiterjedése	output indikátor	m2	Önkormányzat, Kórház, Balaton-felvidéki Nemzeti Parknak	A projekt zárásakor egyszer
K7. Hévízi termelői piac felújítása	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Piac forgalmának növekedése	hatásindikátor	%	Önkormányzat	évente
K8. Gyógyhelyfejlesztés, új városi főtér kialakítása	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Látogatók számának növekedése	hatásindikátor	fő	KSH	évente
	Megtartott új események száma	hatásindikátor	db	Önkormányzat	évente

	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	km	Önkormányzat, Magyar Közút	A projekt zárásakor egyszer
	Zaj- és károsanyagkibocsátás csökkenés	eredményindikátor	%	helyi felmérés alapján	évente
K9. Konferencia- és rendezvényturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése	Megtartott konferenciák és rendezvények száma	output indikátor	db/év	Önkormányzat	évente
	Újonnan kialakított parkolóhelyek száma	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
K10. Festetics sétány kialakítása	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
Hálózatos projektek					
H1. Városi térfigyelő rendszer kialakítása	Bűncselekmények számának változása	hatásindikátor	%	Önkormányzat	évente
H2. Balatoni Kerékpáros Turisztikai Hálózat, attrakciók és megállóhelyek kialakítása – 2. ütem	Kialakított épületek alapterülete	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
H3. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	Újonnan kialakított parkolóhelyek száma	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Újonnan kialakított kerékpáros pihenőhelyek száma	eredményindikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
H4. A hévízi turisztikai szezon meghosszabbítása garantált programok, új termékcsoportok és	Megtartott új események száma	output indikátor	db	Önkormányzat	évente
	Látogatók számának növekedése	hatásindikátor	fő	KSH	évente

komfortérzetet növelő attrakciók révén	Idegenforgalmi bevételek	hatásindikátor	eFT	Önkormányzat	évente
H5. Kultúrbarangolás Hévízen (Kálvária)	Látogatók számának növekedése	hatásindikátor	fő	KSH	évente
H6. Közúthálózat-fejlesztés	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	km	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
H7. A Széchenyi utca felújítása	Az újonnan épített vagy felújított közutak teljes hossza	output indikátor	km	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
H8. Helyi közösségi közlekedés beindítása	Városi közösségi közlekedés utasszáma	hatásindikátor	fő/év	ÉNYKK, Önkormányzat	évente
Akcióterületi projektek					
Zöld város akcióterület	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújított és újonnan kialakított közműhálózat hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
Északi akcióterület	Látogatók számának növekedése	hatásindikátor	fő	KSH	évente
	A megújuló energiaforrásból előállított energia-mennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	eredményindikátor	PJ/év	Önkormányzat	évente

	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújított és újonnan kialakított közműhálózat hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Hulladék elhelyezésére szolgáló terület bővülése	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Rehabilitált terület nagysága	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Foglalkoztatottak számának növekedése	hatásindikátor	fő	KSH	évente
Központi akcióterület	Újonnan kialakított gyalogosövezetek száma	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m ²	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújított és újonnan kialakított közműhálózat hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Újonnan kialakított közszolgáltatások száma	hatásindikátor	db	Önkormányzat, KSH	2-3 évente

	Belterületi lépcsősor felújítása	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	A középületek, közintézmények éves primerenergiafogyasztásának csökkenése	eredményindikátor	PJ/év	Önkormányzat, KSH	évente
Déli akcióterület	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Közintézmények infrastrukturális megújítása	output indikátor	m2 vagy db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Fejlesztett infrastruktúra férőhely kapacitás bővülése	eredményindikátor	fő	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújított és újonnan kialakított közműhálózat hossza	output indikátor	m	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
Hévíz-tó és környezete akcióterület	A szolgáltatásokat igénybevevők számának növekedése	hatásindikátor	%	Kórház, Önkormányzat	évente
	A középületek, közintézmények éves primerenergiafogyasztásának csökkenése	eredményindikátor	PJ/év	Önkormányzat, KSH	évente
	Forgalom alól kivett terület nagysága	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
Egyéb projektek	Újonnan kialakított parkolóhelyek száma	output indikátor	db	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	A reptéri infrastruktúra kialakítása, felújítása	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer

	Kialakított épületek alapterülete	output indikátor	m2	Önkormányzat	A projekt zárásakor egyszer
	Látogatók számának növekedése	hatásindikátor	fő	Önkormányzat, KSH	évente

Felhasznált források

- A fenntarthatóság felé való átmenet nemzeti koncepciója: Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024
<http://www.nfft.hu/documents/1238941/1240162/Nemzeti+Fenntarthat%C3%B3+Fejl%C5%91d%C3%A9si+Keretstrat%C3%A9gia>
- Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Koncepciója
<http://vpmegye.hu/letoltesek/kozlony/2014kozlony04/BFT.pdf>
- Európai Bizottság INTEGRÁLT FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/urban_hu.pdf
- Hévíz Város Önkormányzata <http://onkormanyzat.heviz.hu/polgarmesteri-hivatal/felepites>
- Magyarország 2017. Évi Nemzeti Reform Programja <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-national-reform-programme-hungary-hu.pdf>
- Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia
<http://www.kormany.hu/download/b/84/10000/Nemzeti%20K%C3%B6zleked%C3%A9si%20Infrastrukt%C3%BAra-fejleszt%C3%A9si%20Strat%C3%A9gia.pdf>
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal honlapja <http://nkfih.gov.hu/szakpolitika-strategia/intelligens-szakosodasi-strategia-s3>
- Nyugat-Dunántúl Intelligens innovációs szakosodási stratégia (RIS3) 2014-2020
<http://docplayer.hu/4062102-Nyugat-dunantul-intelligens-innovacios-szakosodasi-strategiaja.html>
- Zala Megye Területrendezési Terve Módosítása. http://www.e-epites.com/anyagok/zalatr/zala_TrT_mod_2010_e_II.pdf
- Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció és a Zala Megyei Területfejlesztési Program 2014-2030 (Stratégia és Operatív program) <https://www.zala.hu/arop-dokumentumok/>